

Примітки до фінансової звітності за 2021 рік
**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ
«САЛАМАНДРА»**

**ЗАЯВА КЕРІВНИЦТВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЗА ПІДГОТОВКУ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року**

1. Керівництво Приватно акціонерного товариства «Страхова Компанія «Саламандра» (скорочено ПрАТ «СК «Саламандра»; далі – Товариство) несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, що достовірно відображає фінансове становище Товариства станом на 31 грудня 2021 року, а також результати його діяльності, рух грошових коштів і зміни в капіталі за рік, що закінчився цією датою, згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (далі - МСФЗ).

2. При підготовці фінансової звітності згідно МСФЗ керівництво несе відповідальність за:

- вибір належних принципів бухгалтерського обліку і їх послідовне застосування;
- застосування обґрунтованих облікових оцінок і розрахунків;
- дотримання вимог МСФЗ або розкриття всіх суттєвих відхилень від МСФЗ в примітках до фінансової звітності

Товариства;

- підготовку фінансової звітності згідно з МСФЗ, виходячи із припущення, що Товариство продовжуватиме свою діяльність в осяжному майбутньому, за винятком випадків, коли таке продовження не буде правомірним;
- облік і розкриття у фінансовій звітності всіх відносин і операцій між пов'язаними сторонами;
- облік і розкриття у фінансовій звітності всіх подій після дати балансу, які вимагають коригування або розкриття;
- розкриття всіх претензій у зв'язку з судовими позовами, які були або, можливо, будуть в найближчому майбутньому;
- достовірне розкриття у фінансовій звітності інформації про всі надані кредити або гарантії від імені керівництва.

3. Керівництво Товариства також несе відповідальність за:

- складання фінансової звітності згідно з вищезазначеною концептуальною основою та за такий внутрішній контроль, який він визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

Генеральний директор ПрАТ «СК «Саламандра» _____ Роман МАЛЕНКО

Головний бухгалтер ПрАТ «СК «Саламандра» _____ Наталія МИЗЮРА

1. ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1.1. Концептуальна основа фінансової звітності

Концептуальною основою фінансової звітності Приватного акціонерного товариства «Страхова Компанія «Саламандра» (скорочено – ПрАТ «СК «Саламандра»), (далі – Товариство та/або Компанія в усіх відмінках) за період, що закінчився 31 грудня 2021 року, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Глумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), в редакції, чинній на 31 грудня 2021 року, що офіційно оприлюдненні на веб-сайті Міністерства фінансів України.

1.2. Загальні відомості

МСБО1.138(а) та (б)

Повна назва юридичної особи:

- Українською мовою: ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «САЛАМАНДРА».

- Англійською мовою: PRIVATE JOINT STOCK COMPANY «INSURANCE COMPANY «SALAMANDRA»

Скорочене найменування:

- Українською мовою: ПрАТ «СК «САЛАМАНДРА»

- Англійською мовою: PrJSC «IC «SALAMANDRA»

ЄДРПОУ: 21870998.

Місцезнаходження: Україна, 36019, Полтавська обл., м. Полтава, вул.Колективна,10.

Веб-сайт Товариства: www.salamandra.ua

Дані про реєстрацію: Дата державної реєстрації: 18.11.1994 Дата запису: 21.09.2004 Номер запису: 1224120000002340

Дані про реєстрацію фінансової установи: Розпорядження Держфінпослуг 1224 24.06.2004р., реєстраційний номер 11100803 , серія та номер МТ№Б0000044 від 21.08.2004р., код фінансової установи 11.

Оргструктура: Орган управління, у віданні якого перебуває Компанія: Компанія є самостійною, не перебуває у віданні органів управління. Відокремлені підрозділи відсутні. Дочірні підприємства відсутні.

11.09. 2020 року рішенням Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг НБУ рішення №21/1303-пк, визнав небанківську фінансову групу «САЛАМАНДРА».

Товариство є асоційованим членом МТСБУ.

1.3. Опис діяльності

ПрАТ «СК «Саламандра» є юридичною особою, має самостійний баланс, печатку зі своїм найменуванням.

Компанія діє на засадах госпрозрахунку, укладає угоди із зацікавленими підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

Предмет і цілі діяльності, а також повноваження органів управління Компанії визначаються Статутом. Статут Компанії розроблено та зареєстровано у відповідності з вимогами чинного законодавства.

Компанія зареєстрована платником податків за № 4856 від 16.12.1994 р. в ГУ ДПС у м.Дніпро.

Товариство має сайт, на якому розміщена інформація, відповідно до вимог законодавства, адреса сайту <https://www.salamandra.ua>.

Предметом діяльності ПрАТ «СК «Саламандра» є страхування, перестраховання і фінансова діяльність, пов'язана з формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням, які здійснюються на основі безстрокових ліцензій, що видані Державною Комісією з регулювання ринків фінансових послуг України:

Види ліцензій, номери та дати розпоряджень про видачу ліцензій		
Вид ліцензії	Номер розпорядження	Дата видачі розпорядження
Страховання цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування від нещасних випадків.	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування здоров'я на випадок хвороби.	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі обов'язкового особистого страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що	555	15.03.2016

фінансуються з Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд).		
Страхова діяльність у формі обов'язкового страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів.	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі обов'язкового страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування відповідальності перед третіми особами (крім цивільної відповідальності власників наземного транспорту, відповідальності власників повітряного транспорту, відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника))	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу).	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного, транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)).	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту).	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі обов'язкового страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї.	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування наземного транспорту (крім залізничного).	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування фінансових ризиків.	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі добровільного медичного страхування (безперервного страхування здоров'я).	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі обов'язкового медичного страхування.	555	15.03.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	708	05.04.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування випадків гарантій (порук) та прийнятих гарантій.	708	05.04.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту).	708	05.04.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування медичних витрат.	1591	07.07.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування інвестицій.	1591	07.07.2016
Страхова діяльність у формі добровільного страхування сільськогосподарської продукції.	1591	07.07.2016

Види економічної діяльності:

65.12 Інші види страхування, крім страхування життя (основний);

65.20 Перестрахування;

66.21 Оцінювання ризиків та завданої шкоди;

66.22 Діяльність страхових агентів і брокерів

Протягом звітної періоду в товаристві функціонували наступні органи управління:

- Загальні збори акціонерів;

- Виконавчий орган (Дирекція);

- Наглядова рада.

Поточне управління фінансово-господарською діяльністю в межах повноважень, які встановлено Статутом товариства, здійснює Виконавчий орган Товариства – Дирекція – до 25.04.2021, одноосібний виконавчий орган - Генеральний директор – з 26.04.2021.

Величина статутного капіталу складає 37 631 520 (Тридцять сім мільйонів шістсот тридцять одна тисяча п'ятсот двадцять) гривень 00 копійок. Розмір статутного капіталу відповідає вимогам статті 30 Закону України «Про страхування» та на 31.12.2021 р. дорівнює 1217 тис. євро. за курсом НБУ.

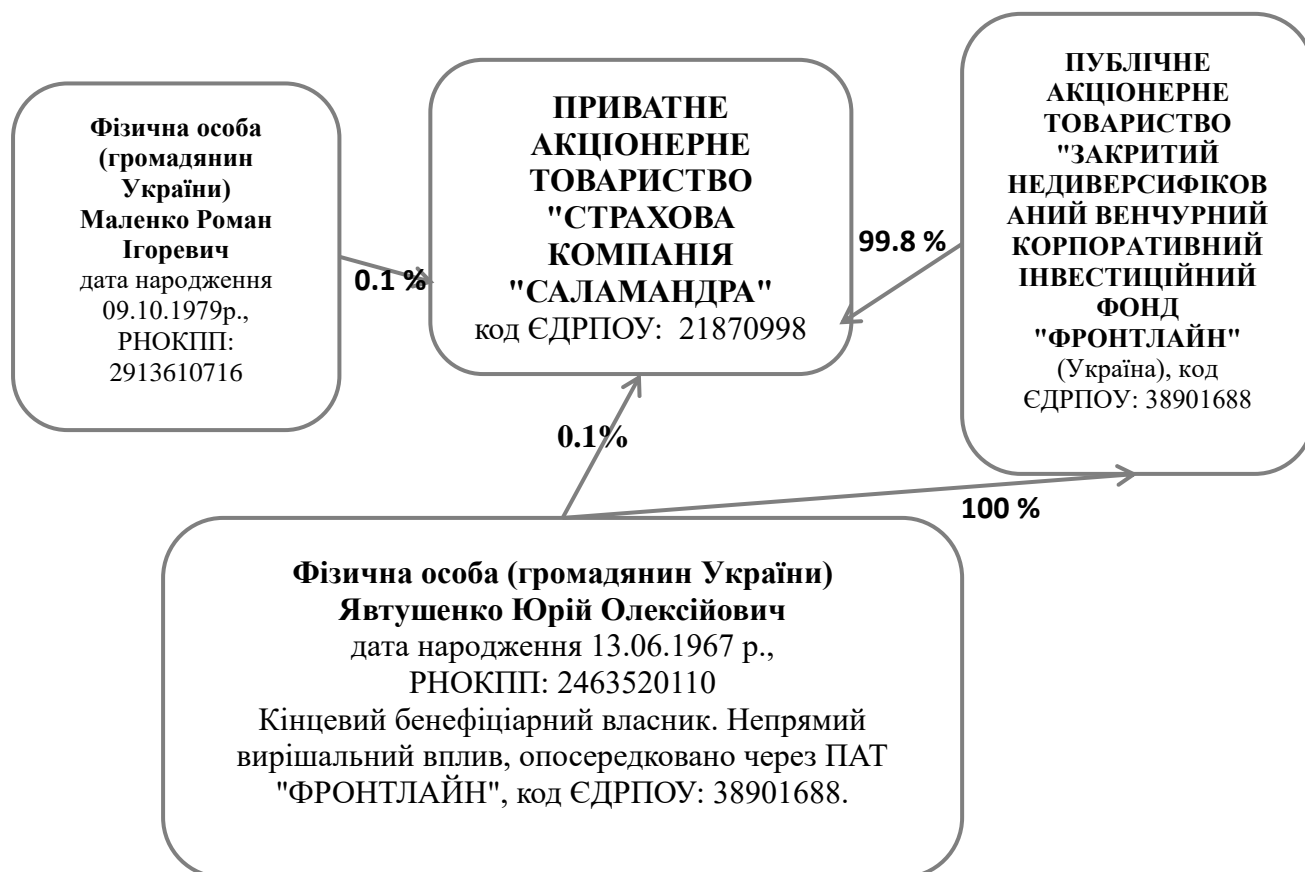
На 31 грудня 2021 р. учасники та відповідно їх частки в статутному капіталі ПрАТ «СК «Саламандра» представлені таким чином:

ПІБ/Назва	ПІН/ЄДРПОУ	Кількість акцій, шт.	% у СК
Маленко Роман Ігоревич	2913610716	157	0,10013
Явтушенко Юрій Олексійович	2463520110	157	0,10013
ПАТ «Фронтлайн»	38901688	156 484	99,799742
РАЗОМ:		156798	100

Інформація про власників істотної участі (в тому числі осіб, що здійснюють контроль за Товариством), їх відповідність встановленим законодавством вимогам та зміну їх складу за рік:

- Власниками істотної участі Товариства є:
  - Публічне акціонерне товариство «Закритий недиверсифікований венчурний корпоративний інвестиційний фонд «ФРОНТЛАЙН» (код ЄДРПОУ 38901688, місцезнаходження: 01033, м. Київ, вулиця Саксаганського, буд. 38Б, офіс 11) – акціонер Товариства. Набуття істотної участі погоджене Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, відповідно до Розпорядження № 616 від 02.04.2020 р.
  - Явтушенко Юрій Олексійович – акціонер Товариства. Акціонер ПАТ "ФРОНТЛАЙН" (100%), яке володіє 99,8% акцій Товариства.
  - Товариство з обмеженою відповідальністю "КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ "ОПІКА-КАПІТАЛ" (код ЄДРПОУ 33804530, місцезнаходження: 36019, Полтавська область, м. Полтава, вулиця Колективна, буд. 10) - компанія, що управляє активами ПАТ "ФРОНТЛАЙН", який є акціонером Товариства (99,8%).
- Інші власники істотної участі в Товаристві відсутні.
- Кінцевий бенефіціарний власник (контролер) - Явтушенко Юрій Олексійович.
- Власники істотної участі Товариства (в тому числі особи, що здійснюють контроль за Товариством) відповідають встановленим законодавством вимогам.
- Склад власників істотної участі Товариства не змінювався протягом звітного року.

Схематичне зображення структури власності

Кількість працівників станом на 31 грудня 2021 р. :

- середня кількість працівників 49
- середньооблікова кількість штатних працівників 39
- середня кількість сумісників 10
- в еквіваленті повної зайнятості – 17

Кількість працівників станом на 31 грудня 2020 р

- середня кількість працівників 62
- середньооблікова кількість штатних працівників 52
- середня кількість сумісників 10
- в еквіваленті повної зайнятості – 32

1.4 Операційне середовище

ПрАТ «СК «Саламандра» функціонує в нестабільному середовищі, що пов'язано з глибокою економічною кризою, яка почалася ще в 2020 році в зв'язку із пандемією COVID-19 та продовженням збройного конфлікту на сході України. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років Компанія не мала нерухомості та інших активів, що розташовані на території Автономної республіки Крим та у Луганській і Донецькій областях.

Наслідки коронавірусної інфекції, особливо кількість летальних випадків, змушують весь світ ставитися до ситуації з особливою обережністю. ПрАТ «СК «Саламандра» з метою захисту громадян України від непередбачених фінансових витрат у разі інфікування запровадила поліс страхування від коронавіруса COVID-19, що передбачає:

- покриття витрат на медикаменти в розмірі 10 тис. грн;
- страхову суму — 25 тис. грн;
- страхову виплату в разі смерті (в рамках страхової суми).

У перелік медикаментів, які покриває продукт, входять зокрема специфічні препарати, призначені лікарем відповідно до протоколів МОЗ для лікування коронавірусної інфекції (COVID-19). Ця програма страхування покликана забезпечити кожному застрахованому своєчасну організацію якісної медичної допомоги. Це можливо завдяки широкій мережі партнерських лікарень і клінік, а також високому рівню компетентності лікарів медичного контакт-центру Компанії, який працює 24/7 і піклується про кожного. Компанія страхує від коронавірусної інфекції незалежно від наявності ПЛР-тесту.

24 лютого 2022 року почалася широкомасштабна збройна агресія Російської Федерації проти України, в зв'язку із чим Рада національної безпеки та оборони ухвалила рішення запровадити надзвичайний стан на всій території України з 24 лютого 2022 року, крім Донецької та Луганської областей, де вже діє надзвичайний правовий режим. Военний стан був введений Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затверджений Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX. Указом Президента України від 14 березня 2022 року №133/2022 продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 26 березня 2022 року строком на 30 діб. Цей Указ набрав чинності одночасно з набранням чинності Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні". Указом Президента України від 18 квітня 2022 року №259/2022 продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 25 квітня 2022 року строком на 30 діб. Цей Указ набрав чинності одночасно з набранням чинності Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні". 18 травня Президент України Володимир Зеленський вніс до Верховної Ради законопроект № 7389 "Про затвердження Указу Президента України "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні". 22 травня парламент прийняв Закон України № 2263-IX, яким воєнний стан в Україні продовжено ще на 90 діб – до 23 серпня 2022 року.

Ринок страхування України продовжує працювати. Наша Компанія, як і більшість страховиків, організувала свою роботу, здійснивши евакуацію співробітників у безпечніші регіони, забезпечивши віддалену роботу персоналу, збереження технічних засобів та баз даних.

Згідно даних опитування, що провело НБУ в березні 2022 року, 89% страхового ринку за обсягами діяльності, повідомили, що продовжують працювати, своєчасно і в повному обсязі виконувати власні зобов'язання за договорами страхування та навіть укладати нові договори. 42% страховиків мають проблеми з повним та своєчасним поданням звітності. 25 страховиків, на які припадає 10,5% страхового ринку, зазначають про проблеми з виконанням нормативів. Із них сім найбільших за обсягами діяльності (8,9% ринку) мали проблеми з дотриманням нормативів і до війни, у 2021 році.

З 24 лютого валютний ринок працює у режимі обмежень

Офіційний курс зафіксовано 29,25 грн/долл та запроваджено низку тимчасових валютних обмежень. Так, уповноваженим установам заборонено торгівля валютними цінностями, крім низки випадків. Зокрема, обмеження не поширюються на операції з купівлі іноземної валюти на придбання товарів критичного імпорту за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України, а також валютних операцій для проведення мобілізаційних та інших заходів у сферах забезпечення національної безпеки та оборони.

Крім того, Національний банк запровадив заборону на проведення транскордонних валютних платежів. Виняток відповідної заборони - розрахунки та переведення в готівку з використанням платіжних карт за кордоном і ряд інших операцій.

Відповідні дії необхідні для забезпечення надійного та стабільного функціонування фінансової системи країни та максимального забезпечення діяльності Збройних Сил України, а також безперебійної роботи об'єктів критичної інфраструктури. Після нормалізації економічної ситуації у мінімально достатній термін повноцінну роботу валютного

ринку буде відновлено, валютні обмеження буде скасовано до довоєнного рівня. Однак цей процес не може бути поетапним.

Держава здійснює підтримку бізнесу в цих умовах, в тому числі і страхового ринку.

Сектор страхування отримає підтримку з боку регулятора

Національний банк України на час воєнного стану в Україні не проводитиме інспекційні перевірки учасників ринку страхових та небанківських фінансових послуг. Також НБУ готовий додатково комунікувати з фіскальною службою щодо незастосування штрафних санкцій до страховиків на період запровадження воєнного стану в Україні під час використання копій документів (у паперовій чи електронній формі), що підтверджують факт настання страхового випадку.

У зв'язку з оголошенням воєнного стану на всій території України Національний банк продовжує терміни подання річної звітності небанківськими фінансовими установами за 2021 рік.

НБУ рекомендує страховикам спростити процедуру врегулювання випадків, які мають ознаки страхових. Зокрема, максимально використовувати електронні документи, копії необхідних документів у разі неможливості або ускладнення можливості отримання оригіналів документів, інші засоби дистанційного врегулювання страхових випадків.

Це забезпечить страховий захист споживачів за спрощеною процедурою врегулювання страховиками подій з випадків, що мають ознаки страхових, за всіма видами страхування та всіма типами контрагентів.

Відповідно до постанов Правління НБУ від 24 лютого 2022 р. №18 та №21 розрахунки в іноземній валюті тимчасово обмежені. Національний банк рекомендує страховикам провести необхідні комунікації з іноземними брокерами та перестраховиками щодо подовження термінів оплати перестраховувальних платежів на період, доки обмеження щодо валютних розрахунків не будуть зняті.

Сам НБУ закликав іноземних перестраховиків підтримати українських страховиків. Зокрема, відстрочити сплату платежів за укладеними договорами перестраховування та продовжити надання перестраховувального захисту навіть у разі закінчення терміну дії таких договорів. Про це йдеться у відкритому листі Національного банку до іноземних перестраховиків.

Фінансова спроможність страховиків у воєнний час прямо залежить від якості та структури їх активів і запасу капіталу у довоєнний період.

Водночас результати опитування показали, що усі компанії потерпають від військових дій на території України. Так, суттєво знизилися обсяги продажів, особливо через роздрібні канали, є багато запитів від клієнтів на відтермінування чергових платежів та розірвання договорів страхування.

Більшість клієнтів страхових компаній запитують – а чи будуть страхові компанії платити по збитках під час воєнного стану? У всіх страховиків, є пункт, який передбачає відмову у виплаті у випадках, коли збиток стався в результаті воєнних дій, антитерористичних і воєнних операцій, революцій, бунтів і т.п.

Повідомляємо: Застереження саме про воєнний стан і його вплив на відмову у виплаті в договорах страхування немає. Сам факт воєнного стану не є підставою для відмови у виплаті.

Зважаючи на формулювання в договорах страхування, що відносяться до подібних ситуацій (воєнні дії, положення і т.п.), для відмови у виплаті необхідний причинно – наслідковий зв'язок між дією воєнного стану і збитком. Наприклад, якщо майно було пошкоджено в результаті конфіскації / використання військовими або силовими структурами, відповідно до положень дії воєнного стану.

У зв'язку з переміщеннями, тимчасовим захопленням територій, фізичним знищенням об'єктів нерухомості скорочується кількість центрів обслуговування клієнтів страховиків. Проблемними є організація врегулювання страхових випадків у регіонах, де ведуться бойові дії, проведення оглядів транспортних засобів, отримання та належне оформлення оригіналів документів для подання страховику з метою отримання страхової виплати, виклик поліції на місце ДТП.

Національний банк як регулятор страхового ринку рекомендує страховикам спростити процедуру врегулювання випадків, що мають ознаки страхових. Зокрема, максимально використовувати електронні документи, копії необхідних документів у випадку неможливості чи ускладнення можливості отримання оригіналів документів, інших засобів дистанційного врегулювання страхових випадків.

Це забезпечить страховий захист споживачів за спрощеною процедурою врегулювання страховиками подій за випадками, які мають ознаки страхових, за всіма видами страхування та всіма типами контрагентів.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку з метою мінімізації негативного впливу наслідків військової агресії Російської Федерації проти України та сприяння стабільності ринків капіталу, своїм Рішенням № 144 від 08.03.2022 року, тимчасово з 11:00 24 лютого 2022 року зупинила розміщення, обіг та викуп всіх цінних паперів, окрім проведення операцій необхідних для здійснення:

- 1) Національним банком монетарної та грошово-кредитної політики;
- 2) Міністерством фінансів операцій з обслуговування державного боргу.

Цим Рішенням, крім цього, встановлені обмеження щодо діяльності певних категорій фінансових установ, що може вплинути також і на доходність фінансових інвестицій Компанії.

Майбутня стабільність економіки в значній мірі залежить від успішності та ефективності економічних, фінансових та монетарних заходів, що будуть здійснюватися урядом країни.

1.5. Достовірне подання та відповідність МСФЗ. Ідентифікація фінансової звітності

Фінансова звітність Товариства є окремою фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірного подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків Товариства для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Підготовлена Товариством фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинним станом на 31.12.2021 року МСФЗ, текст яких оприлюднено на сайті Міністерства фінансів України, з врахуванням змін, внесених РМСБО, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

При підготовці даної фінансової звітності керівництво ґрунтувалося на своєму кращому розумінні Міжнародних стандартів фінансової звітності та інтерпретацій, фактів і обставин, які могли вплинути на цю фінансову звітність, які були випущені та вступили в силу на момент підготовки цієї фінансової звітності.

При формуванні фінансової звітності Товариство керувалося також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не суперечать вимогам МСФЗ.

1.6. Припущення про безперервність діяльності

Ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення про безперервність діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності.

Тривалість та вплив військового протистояння з Російською Федерацією, яке почалося 24.02.2022 року, в першу чергу, та пандемії COVID-19, яка досі продовжується, а також ефективність державної підтримки бізнесу і населення на дату підготовки цієї фінансової звітності до випуску, залишаються невизначеними, що не дозволяє з достатнім ступенем достовірності оцінити обсяги, тривалість і тяжкість цих наслідків, а також їх вплив на фінансовий стан та результати діяльності Компанії в майбутніх періодах.

Керівництво Компанії постійно стежить за поточним станом подій, змінами законодавства і вживає всіх необхідних заходів з метою підтримання її сталої діяльності. Ураховуючи те, що перебіг війни може суттєво вплинути на операційне середовище в країні, а остаточне врегулювання неможливо передбачити з достатньою вірогідністю, управлінським персоналом, органом управління Компанії ухвалено рішення надалі спостерігати за ситуацією та готовність внести коригування до фінансової звітності, за необхідності, щойно з'явиться можливість достовірно оцінити вплив поточної економічної ситуації на майбутній фінансовий стан Компанії.

Таким чином, військова агресія РФ проти України є тією подією, що може поставити під значний сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, але, на думку керівництва, на дату затвердження цієї фінансової звітності до випуску, не існує суттєвої невизначеності щодо можливості Компанії продовжувати свою подальшу безперервну діяльність, і, таким чином, застосовна концептуальна основа фінансового звітування, а саме – МСФЗ, є прийнятною в цих обставинах.

Керівництво ПрАТ «СК «Саламандра» не має намір ліквідувати Товариство, або припинити його діяльність, і не вважає, що не має цьому реальної альтернативи, тому ця фінансова звітність не містить жодних коригувань, які можуть мати місце в результаті такої невизначеності, і які необхідно було б провести в тому випадку, якби Товариство не могло продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі та зможуть бути надійно оцінені.

Керівництво ПрАТ «СК «Саламандра» здійснює постійний контроль за діяльністю страхової компанії, що дозволяє оперативно реагувати на внутрішні та зовнішні загрози і запобігати можливим втратам або їх мінімізувати, про що свідчить, зокрема, багаторічна прибуткова діяльність компанії.

За 12 місяців, що закінчилися 31 грудня 2021 р., оборотні активи Товариства перевищували поточні зобов'язання на 20724 тис. грн.

Фактичний запас платоспроможності (нетто-активи) суттєво перевищує розрахунковий нормативний запас платоспроможності. Розмір активів, визначених ст.30 Закону України «Про страхування», складає – 93031 тис.грн., що перевищує розмір розрахункового нормативного запасу платоспроможності (26549 тис.грн.) на 66482 тис. грн.

На думку керівництва, застосування припущення щодо здатності Страхової компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі є адекватним, враховуючи належний рівень достатності капіталу та зобов'язання акціонерів надавати підтримку Компанії.

Керівництвом розроблений план щодо забезпечення безперервної діяльності Товариства, основними положеннями якого передбачено:

Блок страхування та перестраховання:

- постійна робота, спрямована на вдосконалення існуючих і розробку нових страхових продуктів, які відповідають сучасним потребам, інтересам клієнтів;
- розширення зв'язків з вітчизняними та світовими страховими та перестраховими компаніями;
- диверсифікація страхового портфелю, запровадження нових каналів продаж та розробка нових програм страхування.
- подальший розвиток продажу договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та інших видів страхування онлайн.

Блок по роботі з регіонами:

- системний аналіз діяльності департаменту регіональних продажів та підзвітних їм управлінь, своєчасне виявлення проблемних питань та їх усунення з метою забезпечення рентабельності їх функціонування;

- розробка та впровадження програм навчання для працівників структурних підрозділів, страхових агентів; налагодження чіткої схеми дій підрозділів і працівників та контроль за їх дотриманням (упровадження принципів управління якістю);
- забезпечення екстреного зв'язку, систем оповіщення, охорони офісних приміщень;
- постійний моніторинг тенденції розвитку страхового ринку з урахування специфіки перспектив розвитку та поточного стану окремих регіонів в умовах війни, та спрямування діяльності регіональних управлінь Компанії за результатами такого моніторингу.

Блок питань з розвитку:

- забезпечення виконання комплексу дій, пов'язаних із розвитком маркетингової діяльності та рекламуванням бренду Компанії;
- розвиток бренд-позиціонування компанії та посилення присутності компанії у digital- середовищі;
- зміна підходів у взаємодії бізнес-процесів між Компанією та клієнтами, перехід до діджиталізації;
- диверсифікація та збільшення рентабельності портфелю;
- забезпечення інформаційної безпеки (захист інформаційних баз даних, розподіл прав доступу до інформації, програмне забезпечення захисту від помилок, сканування документів), створення власного технічного асiстансу;
- фінансовий аналіз клієнтів до укладення договору страхування та попередження різних шахрайств за допомогою новітніх технологій (використання інформації антирейтингів, публікацій про фінансові махінації тощо);
- розширення системи прогресивної шкали мотивації агентів компанії;
- підвищення професійного рівня менеджменту компанії.

Блок врегулювання збитків:

- неухильне дотримання вимог законодавства та положень договорів страхування, в тому числі - термінів проведення страхових відшкодувань та страхових виплат;
- неухильне дотримання вимог по забезпеченню економічної безпеки компанії на стадії розслідування обставин настання подій, що мають ознаки страхових;
- активізація процесів по «швидкому врегулюванню» із застосуванням протоколів погодження сум збитку з автотранспортних ризиків відповідно до вимог законодавства;
- спрощення процедури врегулювання випадків, які мають ознаки страхових. Зокрема, максимально використовувати електронні документи, копії необхідних документів у разі неможливості або ускладнення можливості отримання оригіналів документів, інші засоби дистанційного врегулювання страхових випадків.

Блок фінансів:

- аналіз та структуризація витрат, визначення джерел їх покриття, прогнозування очікуваних результатів у ході проведення фінансової діяльності;
- проведення інвестиційної діяльності, спрямованої на підвищення прибутковості активів;
- розроблення єдиних форм звітності управлінського обліку компанії;
- забезпечення затвердження щорічних бюджетів та контроль за їх виконанням.

Комплекс заходів щодо забезпечення безперервності діяльності Товариства спрямований на:

- активізацію управлінських рішень акціонерів в діяльності Товариства;
- збалансування страхового портфелю, збільшення обсягів страхових платежів по видам страхування;
- оптимізацію витрат відносно зібраних страхових платежів;
- нарощування ліквідних активів Страховика;
- створення конкурентних страхових продуктів;
- збільшення обсягів онлайн-страхування;
- розширення ділових стосунків, підтримку довготривалих партнерських відносин з контрагентами;
- забезпечення економічного та раціонального використання коштів.

1.7. Функціональна валюта та валюта звітності, ступінь округлення

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України – гривня. Фінансова звітність складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч.

1.8. Основи оцінок, що застосовані у фінансовій звітності

Ця фінансова звітність підготовлена на основі історичної собівартості та справедливої вартості або амортизованої собівартості окремих фінансових інструментів відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

В зв'язку із перенесенням дати вступу в силу МСФЗ 17 для страхових компаній до 1 січня 2023 року, Компанія застосовує також вимоги МСФЗ 4 «Страхові контракти» до страхових контрактів (включаючи *договори перестраховання*), які вона випускає, та договорів перестраховання, які вона утримує, та до фінансових інструментів з умовою *дискреційної участі*, які вона емітує.

Оцінка справедливої вартості як фінансових, так і не фінансових активів, здійснюється з використанням методів оцінки, дозволених МСФЗ 13 «Оцінки за справедливою вартістю». Такі методи оцінки включають використання справедливої вартості як ціни, яка була б тримана за продаж активу, або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Зокрема, використання біржових котирувань або даних про поточну ринкову вартість іншого аналогічного за характером фінансового інструменту, аналіз

дисконтованих грошових потоків, або інші моделі визначення справедливої вартості. Передбачувана справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань визначається з використанням наявної інформації про ринок і відповідних методів оцінки.

Основні принципи облікової політики, що використовувались у ході підготовки цієї фінансової звітності, наведено далі. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не зазначено інше.

1.9. Рішення про затвердження фінансової звітності

Фінансова звітність Товариства за 2021 рік затверджена Засіданням Наглядової ради Протокол № 02-22-СА-3 від 21 лютого 2022 року і підписана управлінським персоналом Компанії. Фінансова звітність Товариства разом із цими Примітками затверджена до випуску 24 червня 2022 року.

2. СУТТЄВІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

2.1. Загальні положення

Облікові політики - конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, затверджені керівництвом ПрАТ «СК «Саламандра» та застосовані ним при складанні та поданні фінансової звітності.

Облікова політика Товариства розроблена та затверджена керівництвом відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ, зокрема, МСФЗ 4 «Страхові контракти», МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». Товариство застосовує вимоги МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», але в тій мірі, що не суперечить МСФЗ 4 «Страхові контракти».

Товариство обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

Визнання, первісна оцінка, подальша оцінка відповідних активів та зобов'язань, припинення їх визнання визначаються відповідними МСФЗ.

МСФЗ наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречно та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не застосовуються, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Якісні характеристики інформації: суттєвість; зіставність; безперервність; достовірність подання; своєчасність; послідовність; зрозумілість.

Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансових звітів (крім Звіту про рух грошових коштів) проводиться згідно принципу нарахування так, щоб результати операцій та інших подій відображались в облікових регістрах і фінансових звітах тоді, коли вони мали місце, а не тоді, коли Товариство отримує чи сплачує кошти.

При веденні обліку і складанні звітності Товариство також враховує вимоги Законів України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», «Про Страхування», та нормативно-правових актів Держінпослуг, НБУ які регулюють порядок ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової та іншої звітності страховика, вимоги Статуту, з метою забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності.

Доходи в Звіті про прибутки та збитки відображаються в тому періоді, коли вони були зароблені, а витрати - на основі відповідності цим доходам, що забезпечить визначення фінансового результату звітного періоду співставленням доходів звітного періоду з витратами, здійсненими для отримання цих доходів.

Зміни в Обліковій політиці допускаються у разі:

- якщо зміни вимагаються МСФЗ;

- якщо зміни Облікової політики забезпечать більш достовірне відображення подій (господарських операцій)

у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.

Обраний метод оцінки активів без внесення змін в облікову політику змінюватись не може.

Не вважаються змінами в Обліковій політиці події або операції, що відрізняються за змістом від попередніх подій або операцій, або такі, що не відбувалися раніше.

2.2. Політика звітування

2.2.1. Звітний період фінансової звітності

Звітний період фінансової звітності.

Звітним періодом, за який формується річна фінансова звітність, вважається календарний рік, тобто період з 01 січня по 31 грудня.

Звітними періодами, за які формується проміжна фінансова звітність є:

- три місяці (з 1 січня по 31 березня)

- шість місяців (з 1 січня по 30 червня)

- дев'ять місяців (з 1 січня по 30 вересня)

2.2.2. Формат звітності та назви фінансових звітів

Фінансові звіти Товариства надають інформацію про фінансовий стан, а саме: інформацію про економічні ресурси та зобов'язання. Фінансові звіти також надають інформацію про наслідки операцій та інших подій, що змінюють економічні ресурси та зобов'язання. Інформація обох типів надає корисний матеріал для рішень щодо наявності ресурсів Товариства для операційної діяльності.

Фінансова звітність є структурованим відображенням фінансового стану та фінансових результатів діяльності Товариства. Метою фінансової звітності є надання інформації про фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Товариства, яка є корисною для широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень. Фінансова звітність також демонструє результати того, як управлінський персонал Товариства розпоряджається ввіреними йому ресурсами. Для досягнення цієї мети фінансова звітність надає таку інформацію про Товариство:

- а) активи;
- б) зобов'язання;
- в) власний капітал;
- г) дохід та витрати, у тому числі прибутки та збитки;
- д) грошові потоки.

Ця інформація, разом з іншою інформацією у примітках, допомагає користувачам фінансової звітності спрогнозувати майбутні грошові потоки Товариства і, зокрема, їхній час та вірогідність.

Фактично за всіх обставин Товариство досягає достовірного подання шляхом відповідності застосовним МСФЗ.

Перелік та назви форм фінансової звітності ПрАТ «СК «Саламандра»» відповідають встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та форми Приміток, що розроблені у відповідності до МСФЗ. Фінансова звітність (річна та проміжна) складається з форм, визначених МСФЗ, зокрема:

- звіт про фінансовий стан (баланс);
- звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід;
- звіт про рух грошових коштів (за прямим методом);
- звіт про зміни у власному капіталі;
- примітки до фінансової звітності.

При поданні затвердженої фінансової звітності до органів статистики та державної фіскальної служби використовуються форми та назви фінансової звітності відповідно НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Спеціальна звітність Товариства складається відповідно до нормативно-правових актів Нацкомфінпослуг, що діють на звітну дату, та НБУ.

Ведення податкового обліку та надання податкової звітності здійснюється згідно із Податковим кодексом України.

2.2.3. Методи подання інформації у фінансових звітах

Активи та зобов'язання, доходи та витрати подаються у фінансовій звітності розгорнуто, крім випадків, коли це вимагається або дозволяється стандартом або інтерпретацією.

Згідно МСФЗ та враховуючи НП(С)БО 1 Звіт про сукупний дохід передбачає подання витрат, визнаних у прибутку або збитку, за класифікацією, основою на методі «функції витрат» або «собівартості реалізації», згідно з яким витрати класифікують відповідно до їх функцій як частини собівартості чи, наприклад, витрат на збут або адміністративну діяльність.

На виконання вимог п. 105 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» у Примітках розкривається структура витрат за характером.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів. Інформація про основні види валових грошових надходжень та валових грошових виплат формується на підставі облікових записів Товариства.

2.3. Пооб'єктні політики.

2.3.1. Облікові політики щодо страхових контрактів та зобов'язань

2.3.1.1. Страхові контракти: Класифікація контрактів

Страхова компанія укладає контракти, що передбачають передачу страхових ризиків або фінансових ризиків або обох видів ризиків.

Інвестиційними контрактами є договори, які передають фінансові ризики без значного страхового ризику.

Страховий контракт - контракт, згідно з яким одна сторона (страховик) приймає значний страховий ризик іншої сторони (власника страхового поліса), погодившись надати компенсацію власникові страхового поліса, якщо визначена непевна майбутня подія (страховий випадок) негативно вплине на власника страхового поліса. Визначення страхового контракту посилається на невизначену подію, для якої несприятливий вплив на власника страхового поліса є контрактною передумовою платежу.

Страховий ризик не є фінансовим ризиком. Фінансовий ризик - це ризик можливої майбутньої зміни одного або кількох визначених фінансових параметрів, таких як процентні ставки, ціни на фінансові інструменти, ціни на споживчі товари, валютний курс, індекс цін чи ставок, показник кредитного рейтингу чи індексу платоспроможності, тощо, або у випадку зміни нефінансових параметрів - якщо така зміна не є характерною для сторони контракту. Страхові контракти можуть також покривати певний фінансовий ризик. Страховий ризик є суттєвим, якщо внаслідок страхового випадку у компанії може виникати зобов'язання зі сплати суттєвих збитків. В якості загальної політики страхова компанія визнає значним ризиком потенційне зобов'язання по виплаті відшкодування у разі настання страхового випадку, що принаймні на 10% перевищує суму відшкодування, що підлягає виплаті у разі, якщо страховий випадок не відбудеться.

З моменту класифікації контракту як страхового, його класифікація залишається незмінною до припинення дії контракту або виконання всіх прав та зобов'язань. Контракти, згідно з якими передача страхового ризику до компанії від власника страхового поліса є несуттєвою, класифікуються як фінансові інструменти.

ПрАТ «СК «Саламандра» оцінює значимість страхового ризику за кожним окремим контрактом. Отже, страховий ризик може бути значним, навіть якщо ймовірність суттєвих збитків для всього портфеля контрактів є мінімальною. Така індивідуальна оцінка кожного окремого контракту полегшує класифікацію контракту як страхового контракту. Проте, якщо відомо, що відносно однорідний портфель невеликих договорів складається з контрактів, кожен з яких передає страховий ризик, то страховиків не треба вивчати кожен контракт з цього портфеля для виявлення незначної кількості непохідних контрактів, які передають незначний страховий ризик.

Контракт, який відповідає визначенню страхового контракту, залишається страховим контрактом доти, поки не припиняться всі права та зобов'язання (або поки не закінчиться термін дії).

Питому вагу у портфелі Компанії займають короткострокові договори страхування. Пріоритетними напрямками страхування Компанії є страхування наземного транспорту, страхування майна, медичне страхування та страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів за внутрішніми договорами.

Контракт перестраховання є різновидом страхового контракту.

2.3.1.2. Визнання та оцінка страхових контрактів

Компанія визнає всі активи, зобов'язання, дохід та витрати, які виникають від всіх страхових контрактів.

ПрАТ «СК «Саламандра» безпосередньо визнає та оцінює контрактні права (активи) та зобов'язання за страховими контрактами за справедливою вартістю та не відстрочує надходження і вибуття грошових потоків (метод нарахування). Оцінювання за справедливою вартістю здійснюється з урахуванням двох застережень: визнаючи брак операцій на ринку, Компанія використовує припущення та інформацію, характерні саме для Компанії, якщо ринкову інформацію не можна отримати, не зазнавши неприйнятних витрат та не доклавши надмірних зусиль; якщо немає ринкових свідчень протилежного, очікувана справедлива вартість страхового зобов'язання не повинна бути меншою (але може бути більшою) за ціну, яку Компанія встановила б за прийняття нових контрактів з подібними контрактними умовами та рештою строку погашення від нових власників страхових полісів. Компанія не підписує страховий контракт та не визнає чистого прибутку, якщо тільки не має таких ринкових свідчень.

Деякі страхові контракти Компанії (страховика) можуть містити компонент депозиту, але здійснити розділення та оцінити і визнати усі можливі зобов'язання та права є неможливим.

Компанія отримує доходи від реалізації послуг зі страхування, окрім страхування життя. Договори страхування (страхові контракти) набирають чинності у момент їх підписання, якщо інше не обумовлене в договорі (контракті). Дохід визнається, якщо існує упевненість, що Компанія отримає страхову премію від проведення операцій страхування (або перестраховання).

2.3.1.3. Премії

Валова сума страхових премій за укладеними договорами страхування являє собою премії визнані на підставі виникнення відповідальності Страховика згідно графіку платежів, зазначеному у договорі страхування, крім випадків, коли розірвання договору за будь-якої причини є неможливим. Премії за такими договорами визнаються на контрактній основі. Премії визнаються з урахуванням комісій, належних до сплати посередникам, і з урахуванням податків на прибуток на основі премій. Премії за укладеними договорами страхування включають коригування оцінок премій, отриманих за договорами страхування, укладеними у попередні роки. Зароблена частка отриманих премій визнається у складі доходу. Зароблені премії визнаються від дати переходу ризику, протягом періоду покриття збитків, з урахуванням характеру ризиків, передбачених договорами. Премії за укладеними договорами вихідного перестраховання визнаються як витрати з урахуванням характеру отриманих послуг з перестраховання. Частка премій за укладеними договорами вихідного перестраховання, не визнаних як витрати, обліковується як попередня оплата.

В доході від надання послуг відображається зароблена премія звітного періоду за діючими договорами страхування, як розрахункова величина, а саме: сума страхових премій за договорами, які вступили в дію в звітному періоді, мінус повернення за договорами, які були розірвані в звітному періоді, мінус страхові платежі, що були передані в перестраховання та результат (+/-) від зміни резервів незароблених премій та РНЗП перестраховиків.

2.3.1.4. Дострокове припинення дії договорів страхування

Дію договору страхування може бути достроково припинено за вимогою страхувальника або страховика, якщо це передбачено умовами договору страхування. У разі дострокового припинення дії договору страхування, за вимогою страхувальника страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхових сум та страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

Валова сума страхових премій відображається за вирахуванням повернутих премій достроково припинених договорів страхування.

2.3.1.5. Технічні резерви Товариства

Страхові резерви утворюються з метою забезпечення майбутніх виплат страхового відшкодування залежно від видів страхування (перестраховання) на підставі обліку договорів і вимог страхувальників щодо виплати страхової суми або страхового відшкодування за видами страхування.

Формування та облік технічних резервів та частки перестраховиків в них здійснюється відповідно до статті 31 Закону України «Про страхування», «Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя», затвердженої Розпорядженням Державної комісії з регулювання фінансових послуг України № 3104 від 17.12.2004 року, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 10.01.2005р. за № 19/10299 (із змінами) (Методика № 3104) та згідно затвердженої «Внутрішньої політики формування технічних резервів» Компанії.

Для відображення зобов'язань за договорами страхування в Компанії формуються страхові резерви за видами страхування:

- резерв незароблених премій,
- резерв заявлених, але не виплачених (не врегульованих) збитків,
- резерв збитків, які виникли, але не заявлені.

2.3.1.5.1. Резерв незароблених премій

Розрахунок резерву незароблених премій здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства з урахуванням наступних принципів.

Резерв незароблених премій (unearned premium reserve- UPR) включає частки від сум надходжень страхових платежів (страхових премій, страхових внесків), що відповідає страховим ризикам, які не минули на звітну дату.

Розрахунок розміру резерву незароблених премій здійснюється за кожним видом страхування окремо. Загальний розмір резерву незароблених премій дорівнює сумі розмірів резервів незароблених премій, розрахованих окремо за кожним видом страхування.

Компанія формує резерв незароблених премій методом «1/365» відповідно до пункту 5 розділу III «Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя», затвердженої Розпорядженням Держфінпослуг від 17.12.2004р. № 3104 (із змінами). Розрахунок здійснюється повністю в порядку, передбаченому відповідним пунктом Методики.

Незароблена страхова премія, яка розраховується методом "1/365" ("pro rata temporis"), визначається за кожним договором як добуток надходжень (нарахованих до отримання згідно з умовами договору або законодавства) сум страхових платежів та результату, отриманого від ділення строку страхового покриття, який ще не минув на дату розрахунку (у днях), на весь строк страхового покриття (у днях)

2.3.1.5.2. Резерв заявлених, але не виплачених збитків (РЗЗ)

Резерв заявлених, але не виплачених збитків (reported but not settled claims reserve - RBNS) включає зарезервовані несплачені страхові відшкодування за відомими вимогами страхувальників. Оцінка резерву - обсягу зобов'язань Страховика для здійснення страхових виплат (страхового відшкодування) здійснюється за заявленими вимогами, включаючи витрати на врегулювання збитків, які не врегульовано або врегульовано не в повному обсязі на дату розрахунку та які виникли у зв'язку з подіями, що мали ознаки страхових випадків, що мали місце в розрахунковому або попередніх періодах, та про факт настання яких повідомлено відповідно до вимог законодавства України та/або умов договору і з яких не прийнято рішення щодо виплати або відмови у виплаті.

Резерв створюється з моменту отримання інформації про страхові випадки із застрахованими об'єктами. Розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків, Компанія (Страховик) визначає за кожним видом страхування. При цьому порядок визнання вимоги за договором, що надійшла Страховику, такою, що є заявленою вимогою, визначається відповідно до умов відповідних договорів на підставі телефонного, електронного, письмового звернення з приводу події, яка має ознаки страхового випадку, залежно від сум фактично зазнаних або очікуваних страхувальниками (та/або іншими особами, визначеними законодавством або договором страхування) збитків (шкоди) у результаті настання події, що має ознаки страхового випадку.

Оцінка величини резерву збитків визначається у залежності від сум фактичних або очікуваних страхувальниками збитків у результаті настання страхового випадку. Якщо розмір збитку неможливо визначити, для розрахунку використовують максимально можливу величину збитку, яка не перевищує страхової суми за договором.

Розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків, за видом страхування Страховик визначає за кожною неврегульованою або врегульованою не в повному обсязі вимогою.

Розмір витрат на врегулювання збитків, включених до резерву заявлених, але не виплачених збитків, обчислюється на підставі документів, що підтверджують такі витрати, або середньостатистичних показників витрат на врегулювання збитків, але не може бути менший ніж 3 відсотки від суми не врегульованих збитків на дату розрахунку. У разі відсутності або недостатності наявних даних для такого розрахунку розмір витрат на врегулювання збитків становить 3 відсотки від суми не врегульованих збитків на дату розрахунку.

Величина резерву заявлених, але не виплачених збитків відповідає сумі неврегульованих або врегульованих не в повному обсязі вимог у розрахунковому періоді, зменшеній на суму врегульованих збитків у розрахунковому періоді та збільшеній на суму не врегульованих збитків на початок розрахункового періоду за попередні періоди та витрат на врегулювання збитків.

Розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків, визначається як сума резервів заявлених, але не виплачених збитків, розрахованих за всіма видами страхування.

В обліковій системі відображається сума актуального резерву заявлених, але не виплачених збитків.

Якщо резерв збитків збільшується проти попередньої звітної дати, то різниця (приріст) відноситься до витрат страховика. У разі зменшення цього резерву, різниця відноситься на збільшення доходів страховика.

2.3.1.5.3. Резерв збитків, які виникли, але не заявлені (РЗНЗ)

Резерв збитків, які виникли але не заявлені (incurred but not reported claims reserve - IBNR), створюється для здійснення страхових виплат, що виникли у зв'язку зі страховими випадками у звітному та попередніх періодах, про факт настання яких страховику не було заявлено на звітну дату.

Залежно від виду страхування розрахунок резерву збитків, які виникли, але не заявлені, здійснюється із застосуванням актуарних методів або методом фіксованого відсотка.

У разі застосування методу фіксованого відсотка резерв збитків, які виникли, але не заявлені, визначається у розмірі 10% від заробленої страхової премії з попередніх чотирьох кварталів, які передують звітній даті. Зароблена страхова премія визначається збільшенням суми надходжень страхових премій протягом розрахункового періоду (за вирахуванням частки перестраховика) на суму незаробленої премії на початок розрахункового періоду (за вирахуванням частки перестраховика) і зменшенням отриманого результату на суму незаробленої премії на кінець розрахункового періоду (за вирахуванням частки перестраховика).

Розрахунок резерву збитків, які виникли, але не заявлені (incurred but not reported claims reserve - IBNR) здійснюється наступними актуарними методами:

Метод Борнхуеттера-Фергюсона;

Метод лінійної комбінації актуарних методів:

методу модифікації ланцюгового методу та методу модифікації методу Борнхуеттера- Фергюсона;

методу модифікації ланцюгового методу та методу модифікації методу Кейп-Код;

методу модифікації методу Борнхуеттера-Фергюсона та методу модифікації методу Кейп-Код.

Модифікацією актуарного методу є розрахунок резерву збитків, які виникли, але не заявлені, одним з двох зазначених методів, з можливим врахуванням:

впливу інфляції (при свідченнях про зростання розміру середнього збитку);

виявленого тренду у певному факторі розвитку (при свідченнях про зміни в середніх строках врегулювання збитків);

виявленого відхилення певного індивідуального фактору розвитку (для окремого періоду виникнення та сплати збитку) від середнього рівню (що може бути спричинено одиничними нетиповими великими виплатами);

зміни збитковості;

іншими факторами, що призводять до тренду в розвитку та розмірах збитків.

До обраних Компанією актуарних методів належить ланцюговий метод (Chain Ladder).

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені, розраховується станом на звітну дату та не змінюється до наступної звітної дати.

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені формується та відображається в системі бухгалтерського обліку станом на кожну звітну дату.

Якщо резерв збитків збільшується проти попередньої дати, то різниця (приріст) відноситься до витрат страховика. У разі зменшення цього резерву різниця відноситься на збільшення доходів страховика.

2.3.1.6. Відстрочені аквізиційні витрати (DAC)

Відстрочені аквізиційні витрати (deferred acquisition costs - DAC) - обсяг аквізиційних витрат, що мали місце протягом поточного та/або попередніх розрахункових періодів, але які належать до доходів наступних розрахункових періодів та визнаються у витратах одночасно з визнанням відповідної заробленої страхової премії протягом строку дії договору страхування/перестраховання.

Визнання відстрочених аквізиційних витрат припиняється коли договір завершує дію або відбувається його розторгнення.

Товариство не формує відстрочені аквізиційні витрати.

2.3.1.7. Перестраховання

Контрактами, укладеними страховою компанією з перестраховиками, по яким Страховій компанії компенсуються збитки за одним або кількома договорами, укладеними страховою компанією, і які відповідають вимогам класифікації для договорів страхування, визнаються як договори перестраховання. Контракти, які не відповідають цим вимогам класифікації визнаються як фінансові активи. Договори страхування, укладені страховою компанією відповідно до якого іншою стороною договору є інший страховик (внутрішнє перестраховання) включаються до договорів страхування.

Компанія укладає договори перестраховання в ході звичайної діяльності з метою обмеження потенційного чистого збитку шляхом часткової передачі ризику перестраховикам. Договори перестраховання не звільняють компанію від її прямих зобов'язань перед страхувальниками.

Премії, відступлені перестраховикам та отримані від перестраховиків, представлені у прибутку або збитку та у звіті про фінансовий стан на валовій основі.

Виплати, на які страхова компанія має право відповідно до договорів перестраховання, включають залишки заборгованості перестраховиків за відступленими зобов'язаннями зі страхування, і визнаються активами перестраховання. Ці активи складаються з вимог до перестраховиків (дебіторської заборгованості), які залежать від очікуваних вимог та винагород, що впливають з пов'язаних перестрахованих договорів страхування. Суми, що відшкодовуються перестраховиками, або винні перестраховикам, оцінюються у спосіб, що узгоджується з оцінкою резерву збитків, пов'язаного з полісом, що був перестрахований, послідовно із визначенням сум, пов'язаних з перестрахованими договорами страхування і відповідно до умов кожного договору перестраховання. Зобов'язання за перестрахованням - це насамперед кредиторська заборгованість за преміями за договорами перестраховання, яка

визнається як витрати у періоді нарахування.

Премії за договорами вхідного перестраховування визнаються як доход та обліковуються так, наче перестраховування є прямим страхуванням, з урахуванням класифікації продуктів з перестраховування.

Методи визначення розміру прав вимоги до перестраховиків

Розмір прав вимоги до перестраховика визначається:

- У резерві незароблених премій тим самим методом, що і формування власне резервів незароблених премій.

- У резерві заявлених, але не виплачених збитків тим самим методом, що і формування власне резервів заявлених, але не виплачених збитків, при цьому формування здійснюється за кожною відомою вимогою страхувальників (та/або іншими особами, визначеними законодавством або договором страхування) повністю відповідно до умов договору перестраховування, що може покривати такі збитки, та розміру резерву заявлених збитків.

- У Резерві збитків, які виникли, але не заявлені може формуватися у разі суттєвості і розраховується тим самим методом, що і формування власне резервів заявлених, але не виплачених збитків.

- В інших видах резервів не формується.

Зменшення корисності активів перестраховування

Оцінка активів перестраховування здійснюється Компанією окремо. Якщо корисність активу перестраховування цедента зменшилась, цедент відповідним чином зменшує його балансову вартість та визнає такий збиток від зменшення корисності у прибутку або збитку. Корисність активу перестраховування зменшується, якщо і тільки якщо: є об'єктивне свідчення того, що внаслідок події, яка відбулася після первісного визнання активу перестраховування, цедент може не отримати всі суми, які повинні йому сплачуватися за умовами контракту; та вплив такої події на суми, які отримає цедент від перестраховика, можна достовірно оцінити.

Страхова компанія оцінює свої активи перестраховування на знецінення на щоквартальній основі. Якщо існують об'єктивні докази того, що активи перестраховування знецінені, страхова компанія зменшує балансову вартість активів перестраховування до суми очікуваного відшкодування, і визнає збиток від знецінення у звіті про прибутки і збитки. Страхова компанія збирає об'єктивні свідчення того, що активи перестраховування знецінені, використовуючи ті ж процедури, що прийняті для фінансових активів, відображених за амортизованою собівартістю. Збиток від знецінення розраховується за тим же методом, що використовується для фінансових активів.

2.3.1.8. Оцінка страхових зобов'язань

Оцінка страхових зобов'язань здійснюється ПрАТ «СК «Саламандра» без дисконтування та з достатньою обачністю.

Компанія (страховик) не визнає як зобов'язання будь-які резерви щодо ймовірних майбутніх страхових виплат, якщо такі страхові виплати виникають за страховими контрактами, які не існують на кінець звітного періоду (такі як резерв коливань збитковості).

Компанія(страховик) здійснює послідовну переоцінку визначених страхових зобов'язань у кожному періоді, вилучає страхове зобов'язання (або частину страхового зобов'язання) зі свого звіту про фінансовий стан, якщо і тільки якщо воно припиняється – тобто, коли передбачене контрактом зобов'язання виконується, скасовується або закінчується термін його дії.

Компанія не проводить згортання активів перестраховування проти відповідних страхових зобов'язань; або доходів або витрат за договорами перестраховування проти витрат або доходів за відповідними страховими контрактами та слідкує за тим, чи не зменшилась корисність його активів перестраховування.

Згідно з вимогами пункту 15 МСФЗ 4 «Страхові контракти» Компанія (Страховик) на кожен звітну дату оцінює адекватність своїх страхових зобов'язань, використовуючи для цього поточні оцінки майбутніх рухів грошових коштів за страховими контрактами. Якщо ця оцінка показує, що балансова вартість його страхових зобов'язань та відповідних нематеріальних активів, є неадекватною в контексті розрахункових показників майбутніх рухів грошових коштів, нестача повністю визнається у звіті про прибутки та збитки.

Для оцінки адекватності резервів незароблених премій (LAT тест) використовуються загальноприйняті актуарні методи, методи математичного моделювання комбінованої збитковості, теорії випадкових процесів, методи теорії ймовірностей та математичної статистики. При цьому вибір допустимих методів здійснюється із врахуванням емпіричних вимог до мінімального обсягу даних щодо страхових виплат, необхідних для застосування тих чи інших технік, зокрема ланцюгового методу.

Перевірка адекватності зобов'язань щодо сформованих страховиком страхових резервів проведена шляхом порівняння сформованих страховиком резервів на звітну дату із побудованою актуарною моделлю майбутніх грошових потоків страховика за діючим на звітну дату портфелем договорів страхування. При побудові моделі майбутніх витрат враховується їх розподіл щодо діючих на звітну дату та укладених нових договорів страхування.

Зокрема, проводиться моделювання динаміки майбутніх страхових виплат за договорами страхування, майбутніх витрат на врегулювання збитків, доходів від реалізації регресних вимог, відстрочених аквізиційних витрат. У випадках недостатнього обсягу репрезентативних історичних даних здійснюється моделювання та статистичне тестування наявних припущень.

При побудові оцінок використані загальноприйняті актуарні методи, застосовуються техніки математичного моделювання, теорії ймовірностей та математичної статистики, ризик-менеджменту, теорії випадкових процесів. Оцінки майбутніх витрат будуються на основі ретроспективного аналізу даних попередніх періодів.

Для оцінювання адекватності резервів збитків (що виникли, але незаявлені та збитків, що заявлені, але не врегульовані) використовуються актуарні методи оцінювання резервів збитків, що базуються на аналізі трикутників розвитку страхових виплат (ланцюговий метод).

Ці актуарні розрахунки для ПрАТ «СК «Саламандра» проводить актуарій Зубченко В.П. (Свідоцтво про відповідність кваліфікаційним вимогам до осіб, які можуть займатися актуарними розрахунками № 01-027 від 24.10.2017 р.)

2.3.2. Облікові політики щодо фінансових інструментів

2.3.2.1. Визнання та оцінка фінансових інструментів

Товариство визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у балансі відповідно до МСФЗ, коли і тільки коли воно стає стороною контрактних положень щодо фінансового інструмента. Операції з придбання або продажу фінансових інструментів визнаються із застосуванням обліку за датою розрахунку.

За строком погашення активів або виконання зобов'язань фінансові активи та фінансові зобов'язання поділяються на поточні - зі строком погашення активів та виконання зобов'язань до 12 місяців, та не поточні (довгострокові) - зі строком погашення активів або виконання зобов'язань більше 12 місяців.

За виключенням дебіторської заборгованості страхувальників та торговельної дебіторської заборгованості, яка не містить значного компоненту фінансування, або по відношенню до якої Товариство застосувало спрощення практичного характеру, Товариство первісно оцінює фінансовий актив або фінансове зобов'язання за його справедливою вартістю плюс або мінус (у випадку фінансового активу або фінансового зобов'язання, що не оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток) *витрати на операцію*, що можуть бути безпосередньо віднесені на придбання або випуск фінансового активу або фінансового зобов'язання.

Витрати на операцію - це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати - це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на операцію включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на операцію не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Справедлива вартість - це ринкова оцінка, а не оцінка з урахуванням специфіки суб'єкта господарювання. Для деяких активів та зобов'язань може бути ринкова інформація або ринкові операції, інформація про які є відкритою. Для інших активів та зобов'язань може не бути ринкової інформації або ринкових операцій, інформація про які є відкритою. Проте мета оцінки справедливої вартості в обох випадках однакова - визначити ціну, за якою відбувалася б звичайна операція продажу активу чи передачі зобов'язання між учасниками ринку на дату оцінки за нинішніх ринкових умов (тобто, вихідну ціну на дату оцінки з точки зору учасника ринку, який утримує актив або має зобов'язання).

У випадках, коли справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, визнаних в звіті про фінансовий стан, не може бути визначена на підставі котирувань на активних ринках, вона визначається з використанням моделей оцінки, включаючи модель дисконтування грошових потоків. В якості вихідних даних для цих моделей по можливості використовується інформація з ринків, що спостерігаються, проте в тих випадках, коли це практично неможливо здійснити, для встановлення справедливої вартості необхідна певна частка судження. Судження включають облік таких вихідних даних, як ризик ліквідності, кредитний ризик і волатильність. Зміни в припущеннях щодо цих факторів можуть вплинути на справедливу вартість фінансових інструментів, відображену у фінансовій звітності.

Фінансові активи класифікуються як такі, що в подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (ІСД) і за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Товариство класифікує фінансові активи як такі, що оцінюються у подальшому або за амортизованою собівартістю, або за справедливою вартістю на основі обох таких чинників:

- а) моделі бізнесу Компанії для управління фінансовими активами; та
- б) характеристик контрактних грошових потоків фінансового активу.

Товариство визнає для цілей подальшої оцінки такі категорії фінансових активів:

- 1) Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю (боргові інструменти);
- 2) Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід з наступною рекласифікацією накопичених прибутків та збитків (боргові інструменти);
- 3) Фінансові активи, класифіковані на розсуд Товариства як оцінювані за справедливою вартістю через інший сукупний дохід без наступної рекласифікації накопичених прибутків та збитків при припиненні визнання (інструменти капіталу);
- 4) Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибутки або збитки.

Фінансові активи класифікуються і оцінюються за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід лише в тому разі, коли договірні умови цього активу забезпечують отримання грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми боргу та відсотків на непогашену частину основної суми боргу. Така оцінка здійснюється Товариством на рівні кожного фінансового інструмента і має назву SPPI-тесту.

Бізнес-модель, що застосовується Товариством для керування фінансовими активами, описує спосіб, яким Товариство керує своїми фінансовими активами з метою генерування грошових потоків. Бізнес-модель визначає, чи будуть грошові потоки наслідком отримання передбачених договором грошових потоків, продажу фінансових активів,

або того і іншого.

Товариство призначає довгострокові стратегічні фінансові інвестиції в інструменти капіталу інших емітентів як оцінювані за справедливою вартістю через інший сукупний дохід без наступної рекласифікації накопичених прибутків та збитків при припиненні визнання.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю, якщо він придбавається з метою одержання договірних грошових потоків і договірні умови фінансового активу генерують грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми. Основна сума - це справедлива вартість фінансового активу при первісному визнанні. Відсотки складаються з компенсації за часову вартість грошей за основною сумою протягом певного періоду. Аналіз того, чи є передбачені договором грошові потоки за борговими інструментами виключно платежами за рахунок основної суми боргу і відсотків, здійснювався на основі фактів і обставин, що існували на момент первісного визнання цих активів.

Фінансові інвестиції, які є борговими інструментами (облігації, векселі), торгова та інша дебіторська заборгованість, видані позики, оцінюються після первісного визнання за амортизованою собівартістю за методом ефективного відсотка, і до них застосовуються вимоги щодо знецінення.

Товариство визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом, який обліковується за амортизованою собівартістю.

Всі операції з придбання чи продажу фінансових активів, що вимагають поставки у визначений термін, що встановлюється законодавством або правилами, що визнані на визначених ринках (торгівля на звичайних умовах), визнаються на дату укладання угоди, тобто на дату, коли Товариство бере на себе зобов'язання придбати або продати актив.

Страхова компанія припиняє визнавати фінансові активи, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність, або (б) компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (і) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив не пов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Будь-які частки участі у переданому фінансовому активі, що виникли або залишились у Товариства, визнаються як окремий актив або зобов'язання.

При припиненні визнання фінансового активу, крім інструментів капіталу, що класифіковані на розсуд Товариства як оцінювані за справедливою вартістю через інший сукупний дохід без наступної рекласифікації накопичених прибутків та збитків при припиненні визнання, повна різниця між:

а) балансовою вартістю (оціненою на дату припинення визнання) та

б) отриманою компенсацією (включаючи будь-який новий отриманий актив мінус будь-яке нове взятє зобов'язання) визнається у прибутку або збитку.

Припинення визнання фінансових зобов'язань відбувається тоді, коли зазначені у договорі зобов'язання компанії здійснені, анульовані, або коли строк їх дії закінчився.

Облікова політика щодо подальшої оцінки фінансових інструментів розкривається нижче у відповідних розділах цих Приміток.

Оцінка боргових цінних паперів

Боргові цінні папери визнаються у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Товариство стає стороною контрактних положень щодо цих інструментів. Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Проте, якщо існують свідчення, що ціна операції (придбання) не відповідає справедливій вартості боргових цінних паперів, які придбаваються, визнається прибуток (збиток) при первісному визнанні. Борговий цінний папір повинен бути нескасовно призначений як такий, що оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, якщо таке призначення усуває або значно зменшує невідповідність оцінки чи визнання, яку інколи називають «неузгодженістю обліків», що інакше виникне внаслідок оцінювання активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за ними на різних підставах.

Витрати на придбання боргових цінних паперів, що оцінюються в подальшому за справедливою вартістю, не включаються до їх первісної вартості при визнанні і визнаються витратами періоду. Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю. Ринкова вартість належних Товариству боргових цінних паперів оцінюється за офіційним біржовим курсом організатора торгів на дату оцінки. Якщо боргові цінні папери мають обіг більш як на одному організаторі торгівлі, під час розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього боргового цінного паперу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. За умови відсутності свідчень на користь протилежного положення ринку, на якому Товариство зазвичай здійснює операцію продажу активу, приймається за основний або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

Ринкова вартість боргових цінних паперів, що не мають обігу на організованому ринку або щодо яких організатори торгів не встановили біржовий курс, оцінюється на підставі інформації про котирування аналогічних боргових цінних паперів. Аналогічними вважаються цінні папери, які, як мінімум, мають такий самий кредитний рейтинг. Якщо спостерігається відхилення параметрів аналогічних боргових цінних паперів від параметрів цінного паперу, що оцінюється, проводяться коригування, які враховують ці відмінності. У разі зміни справедливої вартості боргових цінних паперів, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітної періоду.

Оцінка акцій

Справедлива вартість акцій, які внесені до біржового списку, оцінюється за біржовим курсом організатора торгівлі. Якщо акції мають обіг більш як на одному організаторі торгівлі, при розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього активу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. За відсутності свідчень на користь протилежного, ринок, на якому Товариство зазвичай здійснює операцію продажу активу, приймається за основний ринок або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

При оцінці справедливої вартості активів застосовуються методи оцінки вартості, які відповідають обставинам, та для яких є достатньо даних, щоб оцінити справедливу вартість, максимізуючи використання доречних відкритих даних та мінімізуючи використання закритих вхідних даних.

Якщо є підстави вважати, що балансова вартість суттєво відрізняється від справедливої, Товариство визначає справедливу вартість за допомогою інших методів оцінки. Відхилення можуть бути зумовлені значними змінами у фінансовому стані емітента та/або змінами кон'юнктури ринків, на яких емітент здійснює свою діяльність, а також змінами у кон'юктурі фондового ринку.

Справедлива вартість акцій, обіг яких зупинено, у тому числі цінних паперів емітентів, які включені до Списку емітентів, що мають ознаки фіктивності, визначається із урахуванням наявності строків відновлення обігу таких цінних паперів, наявності фінансової звітності таких емітентів, результатів їх діяльності, очікування надходження майбутніх економічних вигід.

Оцінка інвестицій в інструменти капіталу господарських товариств

До інструментів капіталу відносяться паї/частки господарських товариств.

Паї/частки господарських товариств оцінюються за справедливою вартістю. Визначення справедливої вартості паїв/часток господарських товариств, здійснюється з урахуванням вартості чистих активів такого господарського товариства за результатами його діяльності. Товариство визнає результат зміни вартості такої частки у звіті про прибутки та збитки.

2.3.2.2. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти складаються з готівки в касі та коштів на поточних рахунках у банках.

Еквіваленти грошових коштів - це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається зазвичай як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, протягом не більше ніж три місяці з дати придбання.

Грошові кошти та їх еквіваленти можуть утримуватися, а операції з ними проводяться в національній валюті та в іноземній валюті.

Іноземна валюта - це валюта інша, ніж функціональна валюта, яка визначена в п. 1.7 цих Приміток.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами.

Подальша оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

Подальша оцінка еквівалентів грошових коштів, представлених депозитами, здійснюється за амортизованою собівартістю.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті здійснюється у функціональній валюті за офіційними курсами Національного банку України (НБУ).

У разі обмеження права використання коштів на поточних рахунках в у банках (наприклад, у випадку призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації, ці активи можуть бути класифіковані у складі непоточних активів. У випадку прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і їх вартість відображається у складі збитків звітного періоду.

2.3.2.3. Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю

До фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю, Товариство відносить облигації, депозити, дебіторську заборгованість (крім торгівельної, що обліковується за МСФЗ 15), у тому числі позики, та векселі.

Після первісного визнання Товариство оцінює їх за амортизованою собівартістю, застосовуючи метод ефективного відсотка.

Амортизована собівартість - це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів - мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективною процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективною процентної ставки - це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективною процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка - це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні

грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх збитків за кредитами) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Застосовуючи аналіз дисконтованих грошових потоків, Товариство використовує одну чи кілька ставок дисконту, котрі відповідають переважаючим на ринку нормам доходу для фінансових інструментів, які мають в основному подібні умови і характеристики, включаючи кредитну якість інструмента, залишок строку, протягом якого ставка відсотка за контрактом є фіксованою, а також залишок строку до погашення основної суми та валюти, в якій здійснюватимуться платежі.

МСФЗ 9 вимагає, щоб страхова компанія відображала оціночний резерв під очікувані кредитні збитки за всіма позиками і іншими борговими фінансовими активами, які не оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Товариство визнає зменшення корисності через резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами, які оцінюються за амортизованою собівартістю, для позик і торгової дебіторської заборгованості, дебіторської заборгованості за орендою, за іншою поточною дебіторською заборгованістю, що визнана фінансовим активом, у розмірі очікуваних кредитних збитків за весь строк дії фінансового активу (при значному збільшенні кредитного ризику / для кредитно-знецінених фінансових активів) або 12-місячними очікуваними кредитними збитками (у разі незначного зростання кредитного ризику).

Очікувані кредитні збитки розраховуються як різниця між грошовими потоками, що належать страховій компанії відповідно до договору, і всіма грошовими потоками, які страхова компанія очікує отримати. Недоотримання потім дисконтуються за ставкою, яка приблизно дорівнює первісній ефективній процентній ставці даного активу.

Стосовно активів за договором і дебіторської заборгованості страхувальників страхова компанія застосувала спрощений підхід, передбачений стандартом, і розраховувала очікувані кредитні збитки за весь термін. Страхова компанія використовувала матрицю оціночних резервів, спираючись на свій минулий досвід виникнення кредитних збитків, скоригованих з урахуванням прогнозних факторів, специфічних для позичальників і загальних економічних умов.

У разі інших боргових фінансових активів (тобто позик і боргових цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід) при їх первісному визнанні очікувані кредитні збитки розраховуються за 12 місяців. 12-місячні очікувані кредитні збитки - це частина очікуваних кредитних збитків за весь термін, що представляє собою очікувані кредитні збитки, які виникають внаслідок дефолтів за фінансовим інструментом, можливих протягом 12 місяців після звітної дати. Однак в разі значного збільшення кредитного ризику за фінансовим інструментом з моменту первісного визнання оцінний резерв під збитки оцінюється в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь термін.

У всіх випадках страхова компанія вважає, що відбулося значне збільшення кредитного ризику, якщо виплати за договором прострочені більш ніж на 30 днів.

Страхова компанія вважає, що за фінансовим активом стався дефолт, якщо платежі за договором прострочені на 90 днів. Однак в певних випадках страхова компанія також може прийти до висновку, що за фінансовим активом стався дефолт, якщо внутрішня або зовнішня інформація вказує на те, що малоімовірно, що страхова компанія отримає всю суму виплат, що залишилися, передбачених за договором.

Збитки від знецінення завжди визнаються шляхом створення резерву у сумі, необхідній для зменшення балансової вартості активу до поточної вартості очікуваних грошових потоків (без урахування майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою для даного активу. Розрахунок поточної вартості оціночних майбутніх грошових потоків забезпеченого заставою фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути у результаті звернення стягнення на предмет застави за вирахуванням витрат на отримання та продаж застави незалежно від ступеня ймовірності звернення стягнення на предмет застави.

Резерв під збитки визнається в прибутках/збитках і зменшує балансову вартість активу в звіті про фінансовий стан. Якщо у наступному періоді сума збитку від знецінення активу зменшується і це зменшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулась після визнання збитку від знецінення (наприклад, через підвищення кредитного рейтингу дебітора), то визнаний раніше збиток від знецінення сторнується шляхом коригування рахунку резерву. Сума зменшення відображається у прибутку чи збитку за рік.

Активи, погашення яких не можливе, списуються за рахунок відповідного резерву збитків від знецінення після завершення всіх необхідних процедур для відшкодування активу та після визначення остаточної суми збитку. Повернення раніше списаних сум кредитується на рахунок відповідного резерву збитків від знецінення у прибутку чи збитку за рік.

Товариство визнає банківські депозити зі строком погашення від чотирьох до дванадцяти місяців з дати фінансової звітності, в разі, якщо дострокове погашення таких депозитів ймовірно призведе до значних фінансових втрат, в складі поточних фінансових інвестицій.

Дебіторська заборгованість

Предметом діяльності Товариства є страхування, перестраховування і фінансова діяльність, пов'язана з формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням. Товариство також здійснює виконання зазначених видів діяльності у вигляді надання послуг для інших страховиків на підставі укладених цивільно-правових угод та надання послуг (виконання робіт) юридичним і фізичним особам, якщо це безпосередньо пов'язано із зазначеними видами діяльності. Це зумовлює особливості наявності та класифікації дебіторської заборгованості, зокрема в тому, що майже вся дебіторська заборгованість є заборгованістю зі страхової діяльності.

Безумовна дебіторська заборгованість визнається як фінансовий актив тоді, коли Товариство стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне право одержати грошові кошти.

Дебіторська заборгованість, погашення якої не передбачається фінансовими інструментами, а яка погашається шляхом отримання немонетарних активів: аванси видані (в тому числі передплачені витрати), дебіторська заборгованість з податків та зборів, з працівниками, з розрахунків за претензіями і відшкодування шкоди (заборгованість не договірною характеру), не відноситься до фінансових активів.

Первісна оцінка дебіторської заборгованості (крім торгівельної) здійснюється за справедливою вартістю. Торгівельна дебіторська заборгованість, яка не містить значного компоненту фінансування, або по відношенню до якої Товариство застосувало спрощення практичного характеру, оцінюється за ціною угоди у відповідності до МСФЗ 15.

Поточну дебіторську заборгованість без встановленої ставки відсотка Товариство оцінює за сумою первісного рахунку фактури (договору або контракту), якщо вплив дисконтування є несуттєвим.

Після первісного визнання подальша оцінка дебіторської заборгованості відбувається за амортизованою собівартістю.

Дебіторська заборгованість за страховою діяльністю включає премії, що повинні надійти від власників страхових полісів, прийняті премії від компаній, що перестраховують свої ризики, суми до отримання за переданими в перестраховування сумами відшкодування та іншу дебіторську заборгованість.

Якщо існують об'єктивні докази того, що дебіторська заборгованість за страховою діяльністю є знеціненою, страхова компанія зменшує балансову вартість такої заборгованості, і відповідно визнає збиток від знецінення у звіті про прибутки і збитки. Страхова компанія збирає об'єктивні докази того, що страхова дебіторська заборгованість є знеціненою, використовуючи той же процес, прийнятий для кредитів та дебіторської заборгованості. Збиток від знецінення розраховується за тим же способом, що використовуються для цих фінансових активів.

Резерв дебіторської заборгованості по страховій діяльності складається з двох частин: резерву дебіторської заборгованості по страховим преміям та резерву дебіторської заборгованості по нарахованим доходам від виставлених регресів, що мають бути компенсовані винними особами. Резерв формується з принципу обережності по тих боргах, по яким є імовірність не повернення. Ця ймовірність залежить від періоду прострочення на звітну дату.

Джерелом інформації для можливого створення резерву дебіторської заборгованості по страховим преміям та по нарахованим доходам від виставлених регресів, що мають бути компенсовані винними особами, є зведені звіти, що формуються з інформаційної системи.

В розрахунок резерву кредитних збитків по страховій діяльності враховуються суми простроченої на дату балансу дебіторської заборгованості (не отримані страхові премії, по договорам страхування та не отримані регреси). Періодичність розрахунку резерву - один раз у квартал. Залишок резерву на дату балансу не може бути більшим, ніж сума дебіторської заборгованості на ту саму дату.

Відносно дебіторської заборгованості у вигляді наданих позик Товариство використовує модель розрахунку збитку з використанням матриці забезпечень та коефіцієнту співвідношення грошового потоку до загального боргу.

2.3.2.4. Фінансові активи що оцінюються за справедливою вартістю

До фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, відносяться сертифікати інвестиційних фондів, акції та інші інструменти капіталу, а також боргові інструменти (облігації, векселі та інші), що класифіковані як призначені для торгівлі.

До фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході, відносяться сертифікати інвестиційних фондів, акції та інші інструменти капіталу, що класифіковані як доступні для продажу. Дана категорія включає лише інструменти капіталу, які страхова компанія має намір утримувати в доступному для огляду майбутньому, які можуть бути продані для покриття потреб ліквідності або в наслідок вигідної зміни ціни, і які страхова компанія на власний розсуд класифікувала таким чином, без права наступного скасування, на момент первісного визнання або переходу на стандарт. Страхова компанія класифікувала наявні у неї нецотирувані інструменти капіталу в якості дольових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Згідно МСФЗ (IFRS) 9 пайові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, не підлягають оцінці на предмет знецінення.

Справедлива вартість цінних паперів, які внесені до біржового списку, оцінюється за біржовим курсом організатора торгівлі.

Якщо цінні папери мають обіг більш як на одному організаторі торгівлі, при розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього активу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. За відсутності свідчень на користь протилежного, ринок, на якому Товариство зазвичай здійснює операцію продажу активу, приймається за основний ринок або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

При оцінці справедливої вартості активів застосовуються методи оцінки вартості, які відповідають обставинам та для яких є достатньо даних, щоб оцінити справедливу вартість, максимізуючи використання доречних відкритих даних та мінімізуючи використання закритих вхідних даних.

Якщо є підстави вважати, що балансова вартість суттєво відрізняється від справедливої. Товариство визначає справедливу вартість за допомогою інших методів оцінки. Відхилення можуть бути зумовлені значними змінами у фінансовому стані емітента та/або змінами кон'юнктури ринків, на яких емітент здійснює свою діяльність, а також змінами у кон'юнктурі фондового ринку.

Справедлива вартість цінних паперів, обіг яких зупинено, у тому числі цінних паперів емітентів, які включені до Списку емітентів, що мають ознаки фіктивності, визначається із урахуванням наявності строків відновлення обігу таких цінних паперів, наявності фінансової звітності таких емітентів, результатів їх діяльності, очікування надходження майбутніх економічних вигід.

2.3.2.5. Зобов'язання.

Кредиторська заборгованість визнається як фінансове зобов'язання тоді, коли Товариство стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне зобов'язання сплатити грошові кошти.

До *фінансових зобов'язань* відносяться: векселі до сплати; облігації випущені; кредити та позики отримані; торгова кредиторська заборгованість та заборгованість за страховою діяльністю.

До *фінансових зобов'язань* не відноситься кредиторська заборгованість, погашення якої не передбачається фінансовими інструментами: аванси отримані (погашається шляхом вибуття немонетарних активів), кредиторська заборгованість з податків та зборів, з розрахунків по заробітній платі, з іншими кредиторами (заборгованість не договірною характеру), створені забезпечення.

Поточні зобов'язання - це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із нижченаведених ознак:

- Керівництво Товариства сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;

- Керівництво Товариства не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом щонайменше дванадцяти місяців після звітного періоду.

Поточні зобов'язання визнаються за умови відповідності визначенню і критеріям визнання зобов'язань.

Поточні та довгострокові фінансові зобов'язання первісно оцінюються за справедливою вартістю активів, які повинні бути передані для погашення цих зобов'язань, збільшену на суму витрат, що безпосередньо відносяться до здійснення операції, і у подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, яка може дорівнювати вартості погашення, якщо вплив дисконтування є не суттєвим.

Поточну кредиторську заборгованість без встановленої ставки відсотка Товариство оцінює за сумою первісного рахунку фактури (договору або контракту), якщо вплив дисконтування є несуттєвим.

Деякі страхові контракти дозволяють Компанії продати майно (як правило, пошкоджене), яке отримане при врегулюванні вимог (наприклад, врятоване майно). Компанія також може мати право подавати претензії третім особам для оплати частини або всіх видатків (наприклад, право регресу).

Оцінки суми відшкодування від реалізації пошкодженого майна включаються в якості зменшення суми зобов'язань за страховими вимогами, а пошкоджене майно визнається в інших активах, якщо зобов'язання погашено. Зменшення зобов'язань визнається в сумі, яка може бути обґрунтовано повернута в результаті відчуження майна.

Відшкодування в наслідок регресу також розглядаються в якості знижки при оцінці зобов'язань за страховими вимогами і визнаються в інших активах, якщо зобов'язання погашено. Зменшення зобов'язань визнається в оціночній сумі відшкодування, яке може бути отримане в результаті дій проти винної третьої особи.

2.3.2.6. Згортання фінансових активів та зобов'язань

Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми здійснюється лише тоді, коли існує юридично визначене право взаємозаліку визнаних в балансі сум, і Компанія має намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язанням.

2.3.3. Оцінка інвестицій в асоційовані та спільні підприємства

Якщо Компанія володіє прямо або опосередковано 20 відсотками або більшою кількістю відсотків прав голосу в об'єкті інвестування, то припускається, що вона має суттєвий вплив, доки не буде чітко доведено протилежне. Навпаки, якщо Компанія володіє (прямо або опосередковано) менше ніж 20 відсотками прав голосу в об'єкті інвестування, то припускається, що вона не має суттєвого впливу, доки наявність такого впливу не буде чітко доведена.

Якщо Компанія має спільний контроль над об'єктом інвестування або чинить суттєвий вплив на нього, вона має обліковувати свою інвестицію в асоційоване чи спільне підприємство, застосовуючи метод участі в капіталі, за винятком випадків, коли така інвестиція кваліфікується для звільнення.

Метод участі в капіталі – це метод обліку, за яким інвестицію первісно визнають за собівартістю, а потім коригують відповідно до зміни частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування після придбання. Прибуток чи збиток інвестора включає частку інвестора в прибутку чи збитку об'єкта інвестування, а інший сукупний дохід інвестора включає його частку в іншому сукупному доході об'єкта інвестування. Виплати, отримані від об'єкта інвестування, зменшують балансову вартість інвестиції.

Коригування балансової вартості можуть бути необхідними й при зміні пропорційної частки інвестора в об'єкті інвестування, яка виникає від змін в інших сукупних прибутках об'єкта інвестування. Такі зміни включають і зміни, що виникають від переоцінки основних засобів та від різниці у валютних курсах. Частка інвестора в цих змінах визнається в іншому сукупному прибутку інвестора.

МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" не застосовується до часток участі в асоційованих та спільних підприємствах, що обліковуються за методом участі в капіталі.

Окрім випадків, коли інвестиція або частина інвестиції в асоційоване або спільне підприємство класифікується як утримувана для продажу відповідно до МСФЗ 5 "Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність", інвестиція або будь-яка утримувана частка в інвестиції, не класифікована як утримувана для продажу, має бути класифікована як непоточний актив.

2.3.4. Облікові політики щодо основних засобів та нематеріальних активів

2.3.4.1. Визнання та оцінка основних засобів

Товариство визнає матеріальні об'єкти основними засобами, якщо їх:

а) утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг для надання в оренду або для адміністративних цілей;

б) використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду.

Собівартість об'єкта основних засобів визнається активом, якщо і тільки якщо:

а) є ймовірність, що майбутні економічні вигоди, пов'язані з об'єктом, надійдуть до Товариства;

б) собівартість об'єкта можна достовірно оцінити.

Вартість необоротних активів, які не відповідають критеріям визнання основних засобів, визнається витратами при введенні в експлуатацію у першому місяці їх використання у розмірі 100% їх вартості.

Основні засоби Товариства враховуються по об'єктах. Об'єкти, що складаються з декількох компонентів, що мають різні терміни корисної експлуатації чи тих, що приносять вигоду різними способами (що у свою чергу вимагає застосування по відношенню до них різних норм і методів амортизації), враховуються окремо. Готові до експлуатації об'єкти, які плануються до використання у складі основних засобів, до моменту початку експлуатації враховуються у складі класу придбані, але не введені в експлуатацію основні засоби.

Об'єкти основних засобів, які відповідають критеріям визнання активу, первісно оцінюються за їх собівартістю. Собівартість об'єктів основних засобів складається з:

а) ціни його придбання, включаючи імпортні мита та невідшкодовані податки на придбання після вирахування торговельних знижок та цінових знижок;

б) будь-яких витрат, які безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця розташування та приведення його в стан, необхідний для експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом;

в) первісної попередньої оцінки витрат на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, на якій він розташований, зобов'язання за якими Товариство бере на себе або коли купує цей об'єкт, або коли використовує його протягом певного періоду з метою, яка відрізняється від виробництва запасів протягом цього періоду.

Собівартість об'єкта основних засобів - це грошовий еквівалент ціни на дату визнання. Якщо платіж відкладають на строк довший, ніж звичайний строк кредиту, різниця між грошовим еквівалентом ціни і загальними виплатами визнається як відсотки за період кредиту, якщо такі відсотки не капіталізують згідно з МСБО 23.

Собівартість активу, створеного власними силами, визначається з використанням тих самих принципів, як і для придбаного активу.

Собівартість об'єкта основних засобів, утримуваного орендарем за угодою про фінансову оренду, визначається згідно з МСФЗ 16 «Оренда».

Після первісного визнання активом, об'єкт основних засобів обліковується за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності, крім об'єктів основних засобів, віднесених до класу «Будинки і споруди», які обліковуються за переоціненою сумою, яка є його справедливою вартістю на дату переоцінки мінус будь-яка подальша накопичена амортизація та подальші накопичені збитки від зменшення корисності. Переоцінки проводяться з достатньою регулярністю, так щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, що була б визначена із застосуванням справедливої вартості на кінець звітного періоду. Частота переоцінок залежить від змін справедливої вартості переоцінюваних об'єктів основних засобів. Якщо справедлива вартість переоціненого активу суттєво відрізняється від його балансової вартості, проводиться подальша переоцінка. Для об'єктів основних засобів, які зазнають значних і непостійних змін справедливої вартості, переоцінка проводиться щорічно. Для об'єктів основних засобів лише з незначною зміною справедливої вартості, переоцінка проводиться кожні п'ять років. Необхідність переоцінки визначається інвентаризаційною комісією Товариства.

Коли об'єкт основних засобів переоцінюється, балансова вартість такого активу коригується до переоціненої величини. На дату переоцінки актив розглядають за допомогою такого методу:

а) валову балансову вартість коригують у спосіб, який відповідає переоцінці балансової вартості активу. Валова балансова вартість перераховується з огляду на відкриті ринкові дані;

б) накопичену амортизацію виключають з валової балансової вартості активу.

Сума коригування формує частину збільшення або зменшення балансової вартості, що її обліковують наступним чином: Якщо балансова вартість активу збільшилася в результаті переоцінки, збільшення визнається в іншому сукупному доході та накопичується у власному капіталі під назвою "Дооцінка". Якщо балансова вартість

активу зменшилася в результаті переоцінки, зменшення визнається в прибутку чи збитку. Проте зменшення відображається в іншому сукупному доході, якщо існує кредитове сальдо дооцінки щодо цього активу. Зменшення, визнане в іншому сукупному доході, зменшує суму, акумульовану у власному капіталі на рахунку власного капіталу під назвою "Дооцінка".

Дооцінка, що входить до власного капіталу об'єкта основних засобів, прямо переноситься до нерозподіленого прибутку, коли припиняється визнання активу, коли актив вибуває з використання або ліквідується. Частина дооцінки переноситься на прибуток в сумі, що дорівнює сумі нарахованої амортизації, що базується на переоціненій балансовій вартості активу, щорічно. Перенесення з дооцінки до нерозподіленого прибутку не здійснюється через прибуток або збиток. Вплив податків на прибуток, який є результатом переоцінки основних засобів, визнається та розкривається відповідно до МСБО 12 "Податки на прибуток".

Собівартістю об'єктів основних засобів, що надходять на баланс Товариства на протязі року, визнається їх первісна вартість, що дорівнює собівартості придбання, визначеною згідно МСБО 16.

Якщо при заміні одного з компонентів складних об'єктів основних засобів виконані умови визнання матеріального активу, то відповідні витрати додаються до балансової вартості складного об'єкта, а операція по заміні розглядається як реалізація (вибуття) старого компонента.

Припинення визнання балансової вартості об'єкта основних засобів здійснюється:

- а) після вибуття, або
- б) коли не очікують майбутніх економічних вигід від його використання або вибуття.

Прибуток чи збиток, що виникає від припинення визнання об'єкта основних засобів, включається до прибутку чи збитку, коли припиняється визнання об'єкта (якщо МСФЗ 16 не вимагає іншого після продажу з подальшою орендою). Прибутки не класифікуються як дохід.

Основні засоби, що призначені для продажу та відповідають критеріям визнання, обліковуються відповідно до МСФЗ 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність».

2.3.4.2. Подальші витрати на основні засоби

Товариство не визнає в балансовій вартості об'єкта основних засобів витрати на поточний ремонт та технічне обслуговування об'єкту, в тому числі і орендованих основних засобів. Ці витрати визнаються в прибутку чи збитку періоду, коли вони понесені. В балансовій вартості об'єкта основних засобів визнаються такі подальші витрати, які задовольняють критеріям визнання активу.

2.3.4.3. Амортизація основних засобів

Строк корисного використання по групах однорідних об'єктів основних засобів визначається спеціально призначеною комісією і щорічно переглядається за результатами річної інвентаризації. Строк корисного використання об'єктів основних засобів, отриманих в лізинг, встановлюється рівним терміну дії договору лізингу (терміну сплати лізингових платежів).

Амортизація об'єкту основних засобів нараховується з моменту, коли він стає придатним для використання, прямолінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку їх корисного використання, який по групах однорідних об'єктів основних засобів визначається комісією з приймання основних засобів та затверджується генеральним директором Товариства. Цей строк переглядається щорічно за результатами річної інвентаризації.

Нарахування амортизації основних засобів починається з моменту, коли цей актив знаходиться у місці та у стані, необхідному для його використання. Амортизація активу припиняється на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу (або включають до ліквідаційної групи, яку класифікують як утримуваний для продажу) згідно з МСФЗ 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність», або на дату, з якої припиняється визнання активу. Амортизаційні відрахування за кожен період визнаються у прибутку чи збитку, якщо вони не включені до балансової вартості іншого активу.

Капітальні вкладення в орендовані приміщення амортизуються протягом терміну їх корисного використання.

2.3.4.4. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи Товариства враховуються і відображаються у фінансовій звітності згідно МСБО 38 «Нематеріальні активи». *Актив* - це ресурс:

- а) контролюваний Товариством у результаті минулих подій; та
- б) від якого очікують надходження майбутніх економічних вигід.

Нематеріальний актив визнається, якщо і тільки якщо:

а) є ймовірність того, що майбутні економічні вигоди, які відносяться до активу, надходять до Товариства; та

- б) собівартість активу можна достовірно оцінити.

Нематеріальними активами визнаються контрольовані Товариством немонетарні активи, які не мають матеріальної форми, можуть бути ідентифіковані окремо від Товариства і використовуються протягом періоду більше 1 року для виробництва продукції, послуг, в адміністративних цілях або передачі в оренду іншим особам.

Об'єкти нематеріальних активів класифікуються за окремими групами. Клас нематеріальних активів є групою активів, подібних за характером та використанням у діяльності Товариства. Окремі класи включають:

- а) назви брендів;
- б) заголовки та назви видань;

- в) комп'ютерне програмне забезпечення;
- г) ліцензії та привілеї;
- г) авторські права, патенти та інші права на промислову власність, права на обслуговування та експлуатацію;
- д) рецепти, формули, моделі, проекти та прототипи; та
- е) нематеріальні активи на етапі розробки.

Зазначені класи поділяються на (об'єднуються у) менші (більші) класи, якщо це приводить до доречнішої інформації для користувачів фінансової звітності.

Нематеріальні активи первісно оцінюються за собівартістю. *Собівартість* - сума сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або справедлива вартість іншої форми компенсації, наданої для отримання активу на час його придбання або створення або (якщо прийнятно) сума, що відноситься на цей актив при первісному визнанні згідно з конкретними вимогами інших МСФЗ. Собівартість включає в себе вартість придбання і витрати, пов'язані з доведенням нематеріальних активів до стану, придатного для експлуатації.

Витрати на придбання окремо придбаного нематеріального активу містять:

- а) ціну його придбання, включаючи ввізне мито та невідшкодовані податки на придбання після вирахування торговельних та інших знижок;
- б) будь-які витрати, які можна прямо віднести до підготовки цього активу для використання за призначенням.

Після первісного визнання нематеріальний актив обліковується за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності.

Подальші витрати на нематеріальний актив збільшують вартість нематеріального активу, якщо:

- існує ймовірність того, що ці витрати призведуть до генерування активом майбутніх економічних вигід, які перевищать його спочатку оцінений рівень ефективності;
- ці витрати можна достовірно оцінити та віднести до відповідного активу.

Якщо наступні витрати на нематеріальний актив необхідні для підтримки спочатку оціненої ефективності активу, вони визнаються витратами періоду.

Амортизація нематеріальних активів нараховується прямолінійним методом, рівномірно за весь період очікуваного строку їх корисного використання, встановленого правовстановлюючими документами. Якщо такий термін в документі не встановлено, термін встановлюється спеціально призначеною комісією при їх зарахуванні на облік, виходячи з очікуваного морального зносу, правових або інших обмежень щодо строків використання або інших факторів. Строк корисної експлуатації нематеріального активу, який походить від договірних чи інших юридичних прав, не повинен перевищувати період чинності договірних або інших юридичних прав, але може бути коротшим від терміну їх чинності залежно від періоду, протягом якого Товариство очікує використовувати цей актив. Якщо договірні або інші юридичні права надаються на обмежений строк, який може бути продовженим, строк корисної експлуатації нематеріального активу має включати такі періоди (період) поновлення, тільки якщо є свідчення, які підтверджують можливість поновлення Товариством цього строку без суттєвих витрат.

Товариством встановлені наступні строки для амортизації нематеріальних активів:

Групи	Строк дії права користування
група 1 – програмне забезпечення	відповідно до правовстановлюючого документа, але не менш як два роки
група 2 – інші нематеріальні активи (право на ведення діяльності, використання економічних та інших привілеїв тощо)	відповідно до правовстановлюючого документа, але не менш як два роки та не більш як тридцять п'ять років

Нарахування амортизації починається з моменту, коли нематеріальний актив знаходиться у місці та у стані, необхідному для його використання у спосіб, передбачений комісією.

Період і метод амортизації нематеріального активу з визначеним строком корисної експлуатації переглядається постійно діючою інвентаризаційною комісією на кінець кожного фінансового року.

Нематеріальні активи з невизначеним строком корисної експлуатації не амортизуються.

2.3.4.5. Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів

На кожен звітну дату Товариство оцінює, чи є якась ознака того, що корисність активу може зменшитися.

У разі наявності факторів знецінення, основні засоби та нематеріальні активи відображаються в балансі за мінусом збитків від знецінення згідно з МСБО 36 «Зменшення корисності активів». *Збиток від зменшення корисності* - це сума, на яку балансова вартість активу перевищує суму його очікуваного відшкодування. *Сума очікуваного відшкодування* - це більша з двох оцінок: справедливої вартості за вирахування витрат на продаж активу або вартості його використання. Товариство зменшує балансову вартість активу до суми його очікуваного відшкодування, якщо і тільки якщо сума очікуваного відшкодування активу менша від його балансової вартості. Таке зменшення негайно визнається в прибутках чи збитках, якщо актив не обліковують за переоціненою вартістю згідно з МСБО 16 і 38. Інвентаризаційна комісія перевіряє зменшення корисності нематеріального активу з невизначеним строком корисної експлуатації шляхом порівняння суми його очікуваного відшкодування з його балансовою вартістю:

- а) щорічно,
- б) кожного разу, коли є ознака можливого зменшення корисності нематеріального активу.

Збиток від зменшення корисності, визнаний для активу (за винятком гудвілу) в попередніх періодах, Товариство сторнує, якщо і тільки якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення суми очікуваного відшкодування. Після визнання збитку від зменшення корисності знос основних засобів та амортизація нематеріальних

активів коригується в майбутніх періодах з метою розподілення переглянутої балансової вартості необоротного активу на систематичній основі протягом строку корисного використання.

2.3.5. Облікові політики щодо інвестиційної нерухомості

2.3.5.1. Визнання інвестиційної нерухомості

До інвестиційної нерухомості Товариство відносить нерухомість (землю чи будівлі, або частину будівлі, або їх поєднання), утримувану на правах власності або згідно з угодою про фінансову оренду з метою отримання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей, а не для: (а) використання у виробництві чи при постачанні товарів, при наданні послуг чи для адміністративних цілей, або (б) продажу в звичайному ході діяльності.

Інвестиційна нерухомість визнається як актив тоді і тільки тоді, коли: (а) є ймовірність того, що Товариство отримає майбутні економічні вигоди, які пов'язані з цією інвестиційною нерухомістю, (б) собівартість інвестиційної нерухомості можна достовірно оцінити.

Якщо будівлі включають одну частину, яка утримується з метою отримання орендної плати та другу частину для використання у процесі діяльності Товариства або для адміністративних цілей, в бухгалтерському обліку такі частини об'єкту нерухомості оцінюються та відображаються окремо, якщо вони можуть бути продані окремо.

2.3.5.2. Первісна та послідувача оцінка інвестиційної нерухомості

Первісна оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за собівартістю. Витрати на операцію включаються до первісної вартості. Собівартість придбанної інвестиційної нерухомості включає ціну її придбання та будь-які витрати, які безпосередньо віднесені до придбання. Безпосередньо віднесені витрати охоплюють, наприклад, винагороди за надання професійних юридичних послуг, податки, пов'язані з передачею права власності, та інші витрати на операцію.

Оцінка після визнання здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки. Прибуток або збиток від зміни в справедливій вартості інвестиційної нерухомості визнається в прибутку або збитку. Амортизація на такі активи не нараховується.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості зазвичай визначається із залученням незалежного оцінювача. Періодичність перегляду справедливої вартості зумовлюється суттєвими для обліку коливаннями цін на ринку подібної нерухомості. Справедлива вартість незавершеного будівництва дорівнює вартості завершеного об'єкта за вирахуванням витрат на закінчення будівництва.

Справедлива вартість незавершеного будівництва дорівнює вартості завершеного об'єкта за вирахуванням витрат на закінчення будівництва.

Якщо оцінити справедливу вартість неможливо, Товариство обирає для оцінки об'єктів інвестиційної нерухомості модель оцінки за собівартістю відповідно до МСБО 16 та застосовує такий підхід до всієї інвестиційної нерухомості, при цьому розкриваються причини, з яких не використовується справедлива вартість.

2.3.6. Облікові політики щодо непоточних активів, утримуваних для продажу

Товариство класифікує непоточний актив як утримуваний для продажу, якщо його балансова вартість буде в основному відшкодовуватися шляхом операції продажу, а не поточного використання. Непоточні активи, утримувані для продажу, оцінюються і відображаються в бухгалтерському обліку за найменшою з двох величин: балансовою або справедливою вартістю з вирахуванням витрат на операції, пов'язані з продажем. Амортизація на такі активи не нараховується. Збиток від зменшення корисності при первісному чи подальшому списанні активу до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж визнається у звіті про фінансові результати.

2.3.7. Визнання та оцінка запасів

Облік і відображення у фінансовій звітності запасів здійснюється відповідно до МСБО 2. Товариство визнає запасами активи, які:

- утримуються для продажу у звичайному ході бізнесу;
- перебувають у процесі виробництва для такого продажу;
- існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання при наданні послуг.

Запаси оцінюються за меншою з таких двох величин: собівартість та чиста вартість реалізації.

Собівартість запасів включає всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан.

Витрати на придбання запасів складаються з ціни придбання, ввізного мита та інших податків (окрім тих, що згодом відшкодовуються податковими органами), а також з витрат на транспортування, навантаження і розвантаження та інших витрат, безпосередньо пов'язаних з придбанням готової продукції, матеріалів та послуг. Торговельні знижки, інші знижки та інші подібні їм статті вираховуються при визначенні витрат на придбання.

Оцінка запасів при вибутті здійснюється за методом ФІФО.

2.3.8. Облікові політики щодо оренди

Визнання, оцінка, представлення та розкриття операцій з оренди здійснюється у відповідності до вимог МСФЗ 16 «Оренда».

Товариство не застосовує вимоги МСФЗ 16 «Оренда» до:

- а) короткострокової оренди; та

б) оренди, за якою базовий актив є малоцінним.

В цьому разі Товариство як орендар визнає орендні платежі, пов'язані з такою орендою, як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди або на іншій систематичній основі. Затрати, включаючи амортизацію, понесені при отриманні доходу від оренди, визнаються як витрати.

Вибір щодо оренди, для якої базовий актив є малоцінним, може бути здійснений для кожного окремого випадку оренди.

На дату початку оренди орендар визнає актив з права користування та орендне зобов'язання.

На дату початку оренди орендар оцінює актив з права користування за собівартістю.

Собівартість активу з права користування складається з:

а) суми первісної оцінки орендного зобов'язання;

б) будь-яких орендних платежів, здійснених на, або до дати початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів до оренди;

в) будь-які первісні прямі витрати, понесені орендарем; та

г) оцінку витрат, які будуть понесені орендарем у процесі демонтажу та переміщення базового активу, відновлення місця, на якому він розташований, або відновлення базового активу до стану, що вимагається умовами оренди, окрім випадків, коли такі витрати здійснюються з метою виробництва. Орендар несе зобов'язання за такими витратами або до дати початку оренди, або внаслідок використання базового активу протягом певного періоду.

На дату початку оренди Товариство як орендар оцінює орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату. Орендні платежі дисконтуються, застосовуючи припустиму ставку відсотка в оренді, якщо таку ставку можна легко визначити. Якщо таку ставку не можна легко визначити, то Товариство як орендар застосовує ставку додаткових запозичень орендаря.

Процентом за орендним зобов'язанням у кожному періоді протягом строку оренди є сума, яка продукує постійну періодичну ставку відсотка за відповідним залишком орендного зобов'язання. Періодична ставка відсотка це ставка дисконту, або, якщо це може бути застосовано, - переглянута ставка дисконту.

Після дати початку оренди Товариство як орендар оцінює орендне зобов'язання,

а) збільшуючи балансову вартість з метою відобразити процент за орендним зобов'язанням;

б) зменшуючи балансову вартість з метою відобразити здійснені орендні платежі; та

в) переоцінюючи балансову вартість з метою відобразити будь-які переоцінки або модифікації оренди, або з метою відобразити переглянуті по суті фіксовані орендні платежі.

Після дати початку оренди Товариство як орендар визнає у прибутку або збитку - окрім випадків, коли ці витрати включаються в балансову вартість іншого активу, застосовуючи інші відповідні стандарти, - такі обидві складові:

а) проценти за орендним зобов'язанням; та

б) змінні орендні платежі, не включені в оцінку орендного зобов'язання у тому періоді, у якому сталася подія чи умови, які спричинили здійснення таких платежів.

Політика нарахування амортизації на орендовані активи, що амортизуються, узгоджена із стандартною політикою Товариства щодо подібних активів.

2.3.9. Облікові політики щодо податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток являють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків. Поточний податок визначається як сума податків на прибуток, що підлягають сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (збитку) за звітний період. Поточні витрати Товариства за податками розраховуються з використанням податкових ставок, чинних (або в основному чинних) на дату балансу.

Відстрочений податок розраховується за балансовим методом обліку зобов'язань та являє собою податкові активи або зобов'язання, що виникають у результаті тимчасових різниць між балансовою вартістю активу чи зобов'язання в балансі та їх податковою базою.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються, як правило, щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню. Відстрочені податкові активи визнаються з урахуванням імовірності наявності в майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути використані тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню. Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну дату й зменшується в тій мірі, у якій більше не існує ймовірності того, що буде отриманий оподаткований прибуток, достатній, щоб дозволити використати вигоду від відстроченого податкового активу повністю або частково.

Відстрочений податок розраховується за податковими ставками, які, як очікується, будуть застосовуватися в періоді реалізації відповідних активів або зобов'язань. Товариство визнає поточні та відстрочені податки як витрати або дохід і включає в прибуток або збиток за звітний період, окрім випадків, коли податки виникають від операцій або подій, які визнаються прямо у власному капіталі або від об'єднання бізнесу.

Товариство визнає поточні та відстрочені податки у капіталі, якщо податок належить до статей, які відображено безпосередньо у власному капіталі в тому самому чи в іншому періоді.

Витрати з податку на прибуток, що відображаються у звіті про фінансові результати, складаються із сум поточного та відстроченого податку на прибуток.

Поточний податок на прибуток визначається виходячи з оподаткованого прибутку за рік, розрахованої за правилами бухгалтерського обліку. Оподатковуваний прибуток або збиток базується на оціночних показниках, якщо фінансова звітність ухвалюється до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

Згідно з прийнятими змінами до Податкового кодексу України з 01.01.2015 року вводиться змішана система оподаткування, а саме оподаткування доходу страховика за ставками 3% в залежності від виду страхування, а також оподаткування податком на прибуток за ставкою 18% на загальних підставах.

2.3.10. Облікові політики щодо інших активів та зобов'язань

2.3.10.1. Забезпечення

Забезпечення визнаються, коли Товариство має теперішню заборгованість (юридичну або конструктивну) внаслідок минулої події, існує ймовірність (тобто більше можливо, ніж неможливо), що погашення зобов'язання вимагатиме вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, і можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

Товариство також створює резерв витрат на оплату щорічних (основних та додаткових) відпусток. Розмір відрахувань до резерву відпусток, включаючи відрахування на соціальне страхування з цих сум, розраховуються виходячи з кількості днів фактично невикористаної працівниками відпустки та їхнього середньоденного заробітку на момент проведення такого розрахунку. Також можуть враховуватися інші об'єктивні фактори, що впливають на розрахунок цього показника. Розмір створеного резерву оплати відпусток підлягає інвентаризації на кінець року. У разі необхідності робиться коригуюча проводка в бухгалтерському обліку згідно даних інвентаризації резерву відпусток.

2.3.10.2. Виплати працівникам

Товариство визнає короткострокові виплати працівникам як витрати та як зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Товариство визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам за відсутність як забезпечення відпусток - під час надання працівниками послуг, які збільшують їхні права на майбутні виплати відпускних.

Виплати працівникам включають:

а) короткострокові виплати працівникам, такі як заробітна плата, оплачені щорічні відпустки та тимчасова непрацездатність, участь у прибутку та премії (якщо вони підлягають сплаті протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду);

б) інші довгострокові виплати працівникам, включаючи додаткову відпустку за навчання, виплати з нагоди ювілеїв чи інші виплати за вислугу років, виплати за тривалою непрацездатністю, а також отримання частки прибутку, премії та відстрочену компенсацію, якщо вони підлягають сплаті після завершення дванадцяти місяців після закінчення періоду або пізніше;

в) виплати при звільненні.

Витрати на заробітну плату, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками компанії.

2.3.10.3. Пенсійні зобов'язання

Відповідно до українського законодавства, Товариство нараховує внески на суму заробітної плати працівників і перераховує їх до Пенсійного фонду. Поточні внески розраховуються як процентні нарахування на суми поточних нарахувань заробітної платні. Такі витрати відображаються у періоді, в якому були надані працівниками послуги, що надають їм право на одержання стажу, та зароблена відповідна заробітна платня.

Внески до державного пенсійного фонду України і фондів соціального страхування нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками компанії. Страхова компанія не має юридичного чи умовного зобов'язання сплачувати пенсійні чи інші платежі, окрім платежів по державній системі соціального страхування.

2.3.11. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності

2.3.11.1. Доходи та витрати

Товариство визнає дохід від надання послуг, коли (або у міру того, як) воно задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяну послугу (тобто актив) клієнтові. Актив передається, коли (або у міру того, як) клієнт отримує контроль над таким активом.

При визначенні вартості від надання послуг Товариство відповідно до МСФЗ 15 використовує метод оцінювання за результатом. До методу оцінювання за результатом належить, зокрема, аналіз виконання, завершеного на сьогоднішній день, оцінки досягнутих результатів. Враховуючи принцип обережності для змінної вартості винагороди розрахунок доходу здійснюється на кінець кожного місяця.

Результат визначення розміру винагороди з надання послуг оформлюється актом виконаних робіт, в якому відображається розрахунок (оцінка) досягнутих результатів на звітну дату.

Дохід від продажу фінансових активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

а) Товариство передає договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу;

б) Товариство передало покупцеві ризики та переваги від володіння, пов'язані з фінансовим активом;

в) за Товариством не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;

г) суму доходу можна достовірно оцінити;

д) ймовірно, що до Товариства надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією;

та

е) витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та критеріям визнання. Визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Витрати - це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати негайно визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу. Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходу, визнаються у тому ж періоді, що й відповідні доходи.

Дивіденди та проценти визнаються доходом лише у разі, якщо:

- право Товариства на одержання виплат за процентами та дивідендами встановлено;
- є ймовірність, що економічні вигоди, пов'язані з процентами та дивідендами, надійдуть до Товариства;
- суму процентів та дивідендів можна достовірно оцінити.

Проценти, зароблені за цінними паперами за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, розраховуються з використанням методу ефективної процентної ставки і показуються у прибутку чи збитку за рік як процентний дохід. Дивіденди включаються до дивідендного доходу у складі іншого операційного доходу в момент встановлення права компанії на одержання виплати дивідендів і якщо існує ймовірність отримання дивідендів. Усі інші елементи змін справедливої вартості та прибуток або збиток від припинення визнання, обліковуються у прибутку чи збитку за рік як прибуток за вирахуванням збитків від цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, за період, в якому він виникає.

2.3.11.2. Витрати за позиками

Витрати за позиками, які не є частиною фінансового інструменту та не капіталізуються як частина собівартості активів, визнаються як витрати періоду. Товариство капіталізує витрати на позики, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, як частина собівартості цього активу.

2.3.11.3. Операції з іноземною валютою

Операції в іноземній валюті обліковуються в українських гривнях за офіційним курсом обміну Національного банку України на дату проведення операцій.

Монетарні активи та зобов'язання, виражені в іноземних валютах, перераховуються в гривню за відповідними курсами обміну НБУ на дату балансу. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною собівартістю в іноземній валюті, відображаються за курсом на дату операції. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, відображаються за курсом на дату визначення справедливої вартості. Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних позицій, в тому числі інвестицій до капіталу.

Курсові різниці, що виникли при перерахунку за монетарними статтями, визнаються в прибутку або збитку в тому періоді, у якому вони виникають. Вплив змін обмінного курсу на справедливую вартість дольових цінних паперів обліковується як частина прибутку або збитку від змін справедливої вартості.

2.3.11.4. Капітал

Статутний капітал (далі також – зареєстрований капітал) Товариства сформований за рахунок внесків акціонерів Товариства. Акціонерами Товариства є юридичні та фізичні особи.

Прості акції показані у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Перевищення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі капіталу як емісійний дохід.

Прибуток Товариства утворюється у відповідності до чинного законодавства України. Прибуток, який одержано після розрахунків з бюджетом та по інших обов'язкових платежах, є чистим прибутком Товариства.

Чистий прибуток може використовуватись Товариством за рішенням Загальних зборів для утворення фондів Товариства, виплати дивідендів, залишатися в розпорядженні Товариства або використовуватись іншим чином, прямо не забороненим законодавством.

2.3.11.5. Умовні зобов'язання та активи

Товариство не визнає умовні зобов'язання в звіті про фінансовий стан Товариства. Інформація про умовне зобов'язання розкривається, якщо можливість вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, не є віддаленою. Товариство не визнає умовні активи. Стисла інформація про умовний актив розкривається, коли надходження економічних вигід є ймовірним.

2.3.11.6. Пов'язані сторони

Операції зі пов'язаними сторонами визначаються і відображаються у фінансовій звітності Товариства відповідно до МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони».

Пов'язана сторона – фізична особа або суб'єкт господарювання, пов'язані з суб'єктом господарювання, що складає свою фінансову звітність (у цьому стандарті він зветься “суб'єкт господарювання, що звітує”). а) Фізична особа або близький родич такої особи є пов'язаною.

Пов'язаними сторонами згідно стандарту не вважаються:

а) два суб'єкти господарювання, просто тому, що вони мають спільного директора або іншого члена провідного управлінського персоналу, або тому, що член провідного управлінського персоналу одного суб'єкта господарювання має суттєвий вплив на інший суб'єкт господарювання;

б) два контролюючі учасники, просто тому, що вони здійснюють спільний контроль за діяльністю спільного підприємства;

в) особи, що надають фінансування; профспілки; комунальні служби; департаменти та агентства органу державної влади, що не контролюють, не здійснюють спільного контролю або не мають суттєвого впливу на компанію, що звітує,

лише тому, що вони мають звичайні відносини з компанією (навіть якщо вони можуть обмежувати свободу дії компанії або брати участь у процесі прийняття рішень компанії);

г) замовник, постачальник, суб'єкт господарювання, що отримав пільги (френчайзер), дистриб'ютор, генеральний агент, з яким компанія здійснює значний обсяг операцій, просто з причин економічної залежності, що виникає в результаті вищезазначеного.

3. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ, ОЦІННІ ЗНАЧЕННЯ І ПРИПУЩЕННЯ

3.1. Істотні судження в процесі застосування облікової політики

У процесі застосування облікової політики керівництво Товариства зробило певні професійні судження, окрім тих, які вимагають використання оцінок, які мають найбільш істотний вплив на суми, визнані в фінансовій звітності. Ці судження, серед іншого, включають правомірність застосування припущення щодо здатності Товариства вести свою діяльність на безперервній основі.

При підготовці фінансової звітності Товариство робить оцінки та припущення, які мають вплив на визначення сум активів та зобов'язань, визначення доходів та витрат звітного періоду, розкриття умовних активів та зобов'язань на дату підготовки фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності.

Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на наявній у керівництва Товариства інформації про поточні події, очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань, що визнаються у фінансовій звітності протягом наступного фінансового року.

Фактичні результати можуть зрештою відрізнятись від цих розрахунків. Оцінки та покладені і їх основу припущення постійно переглядаються. Зміни бухгалтерських оцінок визнаються у тому періоді, в якому вони відбуваються, а також в інших майбутніх періодах, якщо зміна стосується цих майбутніх періодів.

Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, у яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

3.2. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, керівництво Товариства застосовує судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Товариства;
- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;
- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;
- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час здійснення судження керівництво Товариства посилається на прийнятність наведених далі джерел та враховує їх у низхідному порядку:

а) вимоги в МСФЗ, у яких ідеться про подібні та пов'язані з ними питання;

б) визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час здійснення судження керівництво Товариства враховує найостанніші положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

Операції, що не регламентуються МСФЗ Товариством не здійснювались.

3.3. Оцінки фінансових інструментів

При визначенні класифікації фінансових активів як таких, що в подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (ІСД), або за справедливою вартістю через прибуток або збиток, управлінський персонал Товариства застосовує професійне судження.

Товариство класифікує фінансові активи як такі, що оцінюються у подальшому або за амортизованою собівартістю, або за справедливою вартістю на основі обох таких чинників:

- а) моделі бізнесу Товариства для управління фінансовими активами: утримувати до погашення, призначити для торгівлі, або визнати доступними для продажу; та
- б) характеристик контрактних грошових потоків фінансового активу.

3.4. Оцінки справедливої вартості

3.4.1. Методи оцінки справедливої вартості і вхідні дані

Оцінка справедливої вартості – це оцінка конкретного активу або зобов'язання. Тому, оцінюючи справедливу вартість, Товариство має брати до уваги ті характеристики активу, які учасники ринку взяли б до уваги, визначаючи його ціну на дату оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції на основному (або найсприятливішому) ринку на дату оцінки за поточних ринкових умов (тобто вихідна ціна), незалежно від того, чи спостерігається така ціна безпосередньо, чи оцінена за допомогою іншого методу оцінювання. Вимоги щодо оцінок справедливої вартості встановлені МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» (МСФЗ 13). Справедлива вартість у визначенні МСФЗ 13 співпадає з визначенням ринкової вартості відповідно до Міжнародних стандартів оцінки (МСО 300 пар. G3 видання 2011 р.).

Щодо ринкових цінних паперів, справедливою вартістю, як правило, є ринкова вартість, оскільки вона вважається найкориснішою оцінкою цінних паперів на дату звіту та ефективності інвестиційної діяльності за визначений період.

Відповідно до МСФЗ 9, незважаючи на наявність ознак, що могли б вказувати на доречність використання в якості бази оцінки амортизованої собівартості, Товариство при первісному визнанні нескасовно призначає фінансовий актив як такий, що оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, якщо таке призначення усуває або значно зменшує невідповідність оцінки чи визнання (яку інколи називають «неузгодженістю обліку»), що інакше виникне внаслідок оцінювання активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за ними на різних підставах.

Товариство застосовує методи оцінки справедливої вартості:

- ринковий підхід (для грошових коштів, боргових цінних паперів, інструментів капіталу);
- дохідний підхід (для депозитів);
- витратний підхід (для інструментів капіталу).

Ринковий підхід передбачає визначення вартості на підставі порівняння активу із активами (аналогами), для яких відомі ціни продажу, попиту або пропозиції. Справедлива вартість активу визначається виходячи з цих цін, скоригованих на основні відмінності активу від обраних аналогів та з урахуванням відмінностей цін попиту та пропозиції від цін продажу (наприклад, коригування на торг). Оцінка активу за відомими котируваннями його самого (ідентичного активу) на ринку на дату оцінки є окремим та найбільш прийнятним випадком оцінки за ринковим підходом, що не потребує жодних коригувань.

Дохідний підхід дозволяє визначити справедливу вартість як поточну вартість майбутніх грошових надходжень, які розраховує отримати власник від активу. Під грошовими надходженнями в даному випадку розуміються доходи за вирахуванням всіх витрат, пов'язаних із отриманням цих доходів (т. зв. чистий операційний дохід).

Витратний підхід визначає справедливу вартість як суму витрат, що має понести суб'єкт господарювання для придбання або створення такого самого або подібного активу за вирахуванням всіх наявних ознак зносу та знецінення. Витратний підхід застосовується, як правило, до активів, які не мають ринку та/або продаються разом з іншими активами (так звані спеціалізовані активи). Доречність застосування будь-якого підходу залежить від типу активу, вхідних даних, які доступні для оцінки, звичайних поглядів учасників даного ринку на ціноутворення, а також відповідності вимогам до ієрархії вхідних даних відповідно до МСФЗ 13. Фонд може застосовувати один або декілька підходів. Якщо застосовується декілька підходів, остаточне значення справедливої вартості визначається шляхом процедури узгодження отриманих результатів, яка враховує надійність вхідних даних, що застосовані для визначення вартості в межах кожного підходу.

З метою максимізації використання відкритих ринкових даних та мінімізації використання закритих вхідних даних під час визначення справедливої вартості МСФЗ 13 визначає три рівні ієрархії вхідних даних:

Вхідні дані 1-го рівня – це ціни котирування (нескориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких суб'єкт господарювання може мати доступ на дату оцінки.

Вхідні дані 2-го рівня – це вхідні дані (окрім цін котирування, віднесених до 1-го рівня), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання, прямо або опосередковано. До них відносяться ціни котирування на подібні активи на відкритих та закритих ринках, а також інша доречна відкрита ринкова інформація.

Вхідні дані 3-го рівня – це вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі. Виходячи з характеру вхідних даних, всі вони можуть коригуватися залежно від дати оцінки та певних обставин. Таке коригування може призвести до того, що рівень ієрархії понизиться. Наприклад, коригування даних другого рівня коефіцієнтами, які не спостерігаються, понижує ці вхідні дані до третього рівня ієрархії, якщо це коригування суттєво впливає на результат. Якщо під час оцінки були використані дані різних рівнів ієрархії, то загальний рівень визначається за найнижчим рівнем даних, важливих для оцінки.

3.4.2. Справедлива вартість фінансових активів і фінансових зобов'язань за умови існування активного ринку

Найнадійнішим свідченням справедливої вартості фінансового інструмента за наявності активного ринку є ціна котирування цього інструмента, яка за наявності має бути використана без коригування для оцінки його справедливої вартості, окрім ситуацій, зазначених у МСФЗ 13 (наприклад, коли важливі події відбуваються після закриття ринку, але до дати оцінки). Фінансовий інструмент вважається котируваним на активному ринку, якщо ціни котирування легко і регулярно доступні та відображають фактичні й регулярно здійснювані ринкові операції між незалежними сторонами. Активний ринок – це ринок, на якому операції для активів або зобов'язань відбуваються з достатньою частотою та у достатньому обсязі, щоб надавати інформацію про ціноутворення на безперервній основі.

Мета визначення справедливої вартості для фінансового інструменту, який відкрито купується та продається на активному ринку – отримати ціну, за якою відбулась би операція з цим інструментом (тобто без модифікації або перепакуння інструмента) на кінець звітного періоду на основному, а за його відсутності на найсприятливішому активному ринку, до якого Товариство має безпосередній доступ.

Основний ринок – це ринок, на якому Товариство, як правило, здійснює операції продажу активу або передачі зобов'язання, за відсутності свідчень на користь протилежного положення. Найсприятливіший ринок – це ринок, який максимізує суму, що була б отримана за продаж активу, або мінімізує суму, що була б сплачена за передачу зобов'язання, після врахування всіх витрат на операцію.

Коли поточні ціни котирування недоступні, ціна останньої операції може свідчити про поточну справедливу вартість за умови відсутності значних змін економічних обставин після дати операції. Якщо умови змінилися з часу операції (наприклад, зміна безризикової ставки відсотка після останнього котирування ціни для корпоративних облігацій), то справедлива вартість відображає зміну умов шляхом посилання на поточні ціни або ставки для подібних фінансових інструментів, залежно від обставин. Подібно до того, якщо Товариство може довести, що ціна останньої операції не є справедливою вартістю (наприклад, тому, що вона відображає суму, яку Товариство отримало б би або сплатило би у примусовій операції, при недобровільній ліквідації чи продажу описаного майна), таку ціну коригують.

Справедлива вартість портфеля фінансових інструментів є добутком кількості одиниць інструмента та його ринкової ціни котирування. Якщо опублікованої ціни котирування на активному ринку для фінансового інструмента в його сукупності немає, але є активні ринки для його складників, то справедлива вартість визначається на основі відповідних ринкових цін для його складників.

3.4.3. Справедлива вартість фінансових активів і фінансових зобов'язань за умови відсутності активного ринку

Якщо ринок для фінансового інструмента не є активним, Товариство встановлює справедливу вартість, застосовуючи інші підходи та методи оцінювання, що передбачені МСФЗ 13, включаючи модель дисконтування грошових потоків.

Належний метод оцінювання справедливої вартості конкретного фінансового інструмента включатиме спостережені ринкові дані про ринкові умови та інші чинники, які, ймовірно, впливають на справедливу вартість інструмента. Справедлива вартість фінансового інструмента базуватиметься на одному чи кількох із наведених далі чинників (перелік не є вичерпним):

- а) вартість грошей у часі (тобто *відсоток за базовою чи безризиковою ставкою*);
- б) *кредитний ризик*;
- в) ціни на валютних біржах;
- г) ціни на інструменти капіталу;
- г) волатильність (тобто величина майбутніх змін ціни фінансового інструмента або іншого об'єкта);
- д) ризик дострокового погашення та ризик відмови;
- е) витрати на обслуговування фінансового активу або фінансового зобов'язання.

Справедлива вартість будь-якого активу залежить від:

- його фізичних або технічних ознак;
- юридичних характеристик, які дають право Товариству отримувати вигоду від активу; та
- поглядів учасників ринку на корисність активу.

Перед проведенням оцінки Товариство ідентифікує актив. Для цілей МСФЗ актив співпадає з одиницею обліку. Це може бути окремий актив або їх сукупність, які мають оцінюватися разом, наприклад, пакет акцій як одиниця обліку.

Актив класифікується як визначений тип майна – нерухомість, цінні папери тощо. Така класифікація дозволяє увияти юридичні правила отримання вигід від активу. Крім того, Товариство визначає юридичні права та обмеження, які накладені на актив та впливають на його вартість.

В якості вихідних даних для цих моделей по можливості використовується інформація з ринків, що спостерігаються, проте в тих випадках, коли це практично неможливо здійснити, для встановлення справедливої вартості необхідна певна частка судження, незалежно від судження Товариства про цінність активу.

Ознаками звичайної угоди (операції) є:

- Сторони угоди є непов'язаними зацікавленими особами, які можуть здійснити угоду та діють добровільно без жодних ознак примусу або вимушеності.
- Укладанню угоди передують маркетинговий період, під час якого сторони мають змогу повністю ознайомитися із активом та кон'юнктурою ринку на дату оцінки.
- Умови поставок та розрахунків згідно з угодою є звичайними для даного ринку.

Під час оцінки Товариство:

- Обирає ринок, на якому буде спостерігати дані для визначення справедливої вартості. Ринок має бути основним або найсприятливішим за визначенням Товариства.

- Перевіряє, чи відповідають угоди, що спостерігаються на ринку, ознакам звичайної угоди.

Справедлива вартість визначається без врахування витрат на продаж.

З точки зору корисності, оцінка справедливої вартості має враховувати принцип найкращого та найефективнішого використання активу з погляду учасників ринку та незалежно від судження Товариства. Найкраще та найефективніше використання активу – це використання фізично можливе, юридично дозволене, фінансово обгрунтоване та таке, що приводить до найбільшого значення справедливої вартості. Аналіз найкращого та найефективнішого використання передуює процедурі оцінки.

3.4.4. Судження щодо справедливої вартості фінансових активів

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертаються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі поточної ринкової вартості на момент закриття торгів на звітну дату. В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам, та інших факторів з врахуванням вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості».

Управлінський персонал вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що: (а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та (б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Судження включають облік таких вихідних даних, як ризик ліквідності, кредитний ризик і волатильність. Зміни в припущеннях щодо цих факторів можуть вплинути на справедливую вартість фінансових інструментів, відображену у фінансовій звітності.

Якби керівництво Товариства використовувало інші припущення щодо відсоткових ставок, волатильності, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, дати оферти і коригувань під час оцінки інструментів, більша або менша зміна в оцінці вартості фінансових інструментів у разі відсутності ринкових котирувань мала б істотний вплив на відображений у фінансовій звітності прибуток або збиток.

Розуміючи важливість використання облікових оцінок та припущень щодо справедливої вартості фінансових активів в разі відсутності вхідних даних щодо справедливої вартості першого рівня, Керівництво Товариства планує використовувати оцінки та судження які базуються на професійній компетенції працівників компанії з управління активами та адміністратора, досвіді та минулих подіях, а також з використанням розрахунків та моделей вартості фінансових активів. Залучення зовнішніх експертних оцінок щодо таких фінансових інструментів, де оцінка, яка базується на професійній компетенції, досвіді та розрахунках є недостатньою, на думку Керівництва, є прийнятним та необхідним.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливую вартість.

3.5. Судження щодо очікуваних термінів утримання фінансових інструментів

Керівництво Товариства застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу фінансових активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним керівництву Товариства фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

3.6. Судження щодо оцінки строків корисного використання основних засобів, нематеріальних активів, та їх ліквідаційної вартості

Оцінка строків корисного використання об'єктів основних засобів, нематеріальних активів, та їх ліквідаційної вартості залежить від професійного судження керівництва, яке засноване на досвіді роботи з аналогічними активами. При визначенні строків корисного використання активів керівництво бере до уваги умови очікуваного використання активів, моральний знос, фізичний знос і умови праці, в яких будуть експлуатуватися дані активи. Зміна будь-якого з цих умов або оцінок може в результаті привести до коригування майбутніх норм зносу основних засобів та амортизації нематеріальних активів.

3.7. Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів

На кожен звітну дату Товариство оцінює, застосовуючи професійне судження, чи є якась ознака того, що корисність активу може зменшитися.

На дату складання фінансової звітності, оцінюючи наявність ознак того, що корисність активу може зменшитися, Товариство бере до уваги такі показники (зовнішніх та внутрішніх) джерел інформації:

Зовнішні джерела інформації:

- є видимі ознаки того, що вартість активу зменшилася протягом періоду значно більше, ніж можна було очікувати, внаслідок плину часу або звичайного використання;

- протягом періоду відбулися зміни зі значним негативним впливом, або вони відбудуться найближчим часом у технологічному, ринковому, економічному або правовому оточенні, в якому діє Товариство, чи на ринку, для якого призначений актив;

- ринкові ставки відсотка або інші ринкові ставки доходу від інвестицій збільшилися протягом періоду, і це збільшення, ймовірно, вплине на ставку дисконту, застосовану при обчисленні вартості активу при використанні, і суттєво зменшить суму очікуваного відшкодування активу;

- балансова вартість чистих активів Товариства, є більшою, ніж його ринкова капіталізація.

Внутрішні джерела інформації:

- є свідчення застаріння або фізичного пошкодження активу;

- протягом періоду відбулися суттєві зміни, які негативно вплинуть, або очікується, що вони відбудуться у близькому майбутньому та змінять інтенсивність або спосіб нинішнього чи запланованого використання активу. Ці зміни включають плани припинити використання активу, припинити або реструктуризувати господарську одиницю, до якої належить цей актив, продати його раніше від попередньо очікуваної дати і повторно оцінити строк корисної експлуатації цього активу;

- наявні свідчення з даних внутрішньої звітності, які вказують, що економічна ефективність активу є або буде гіршою, ніж очікувана.

Оцінка вартості активу при використанні передбачає такі кроки:

а) оцінку майбутніх надходжень і вибуття грошових коштів, що їх мають отримати від безперервного використання активу та його остаточної ліквідації;

Прогнозні оцінки грошових потоків до кінця строку корисної експлуатації активу визначаються екстраполяцією перспективних оцінок грошових потоків, основаних на фінансових бюджетах / прогнозах, із застосуванням темпу зростання на подальші роки.

Оцінкою чистих грошових потоків, що їх отримають (або сплатять) при вибутті активу наприкінці строку його корисної експлуатації, є сума, яку Товариство очікує отримати від продажу активу в операції між зацікавленими, обізнаними та незалежними сторонами після врахування оцінених витрат на вибуття. До оцінок майбутніх грошових потоків не включається надходження або вибуття грошових коштів від фінансової діяльності та отриманий або сплачений податок на прибуток.

б) застосування відповідної ставки дисконту до цих майбутніх грошових потоків.

Ставка (ставки) дисконту обираються ставкою (ставками) до оподаткування, яка відображає (які відображають) поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризиків, характерних для активу, на які не були скориговані оцінки майбутніх грошових потоків.

3.8. Резерви очікуваних кредитних збитків

На дату первісного визнання та на кожен звітну дату Компанія оцінює всі боргові фінансові активи, крім тих, що віднесені до категорії фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки у складі прибутку/збитку з урахуванням знецінення за моделлю очікуваних кредитних збитків. Суттєві судження керівництва враховують критерії етапів знецінення, коефіцієнтів знецінення для торгової дебіторської заборгованості та дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, рівня кредитного ризику, тобто очікування неотримуваних контрактних грошових потоків у порівнянні з первісно очікуваними та строки отримання очікуваних грошових потоків.

Товариство оцінює очікувані кредитні збитки за фінансовими активами із застосуванням принципів щодо нейтральності і доступності інформації, що є основою оцінки, а також застосовує методи сценарного аналізу та дисконтування грошових потоків, враховуючи часову вартість грошей. Максимальний період, який ураховується під час оцінки очікуваних кредитних збитків, - це максимальний договірний період (з урахуванням умов про пролонгацію), протягом якого Товариство є вразливим до кредитного ризику

Зазвичай очікується, що очікувані кредитні збитки за весь строк дії мають бути визнані до того, як фінансовий інструмент стане прострочений. Як правило, кредитний ризик значно зростає ще до того, як фінансовий інструмент стане простроченим або буде помічено інші чинники затримки платежів, що є специфічними для позичальника, (наприклад, здійснення модифікації або реструктуризації).

Кредитний ризик за фінансовим інструментом вважається низьким, якщо фінансовий інструмент має низький ризик настання дефолту, позичальник має потужний потенціал виконувати свої договірні зобов'язання щодо грошових потоків у короткостроковій перспективі, а несприятливі зміни в економічних і ділових умовах у довгостроковій перспективі можуть знизити, але не обов'язково, здатність позичальника виконувати свої зобов'язання щодо договірних грошових потоків.

Фінансові інструменти не вважаються такими, що мають низький кредитний ризик лише на підставі того, що ризик дефолту за ними є нижчим, ніж ризик дефолту за іншими фінансовими інструментами Товариства або ніж кредитний ризик юрисдикції, в якій Товариство здійснює діяльність.

Очікувані кредитні збитки за весь строк дії не визнаються за фінансовим інструментом просто на підставі того, що він вважався інструментом із низьким кредитним ризиком у попередньому звітному періоді, але не вважається таким станом на звітну дату. У такому випадку управлінський персонал з'ясує, чи мало місце значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання, а отже чи постала потреба у визнанні очікуваних кредитних збитків за весь строк дії.

Товариство застосовує для оцінювання очікуваних кредитних збитків практичні прийоми у спосіб, що відображає:

(а) об'єктивну та зважену за ймовірністю суму, визначену шляхом оцінки певного діапазону можливих результатів;

(б) часову вартість грошей; і

(в) обґрунтовано необхідну та підтверджувану інформацію про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов, що може бути одержана без надмірних витрат або зусиль станом на звітну дату.

Прикладом практичного прийому є розрахунок очікуваних кредитних збитків за торговельною дебіторською заборгованістю з використанням матриці забезпечення. Залежно від ситуації Товариство використовує для оцінювання 12-місячних очікуваних кредитних збитків або очікуваних кредитних збитків за весь строк дії за фінансовими активами свій власний історичний досвід кредитних збитків (із внесенням необхідних коригувань) за торговельною дебіторською заборгованістю. Матриця забезпечення визначає фіксовані ставки забезпечення залежно від кількості днів, що минули з моменту визнання торговельної дебіторської заборгованості простроченою. Залежно від диверсифікованості своєї клієнтської бази Товариство використовує характеристики індивідуальних дебіторів, або об'єднує їх у відповідні групи, якщо його історичний досвід кредитних збитків указує на значно відмінні закономірності збитків для різних клієнтських сегментів. Критерії, що використовуються для групування активів, є організаційно-правова форма клієнта (юридична особа, ФОП, фізична особа), вид послуг, що надаються, рейтинг клієнта, наявність застави або страхування комерційного кредиту, а також вид клієнта (оптовий або роздрібний).

При оцінці очікуваних кредитних збитків Товариство може не визначати всі можливі сценарії. Водночас, воно враховує ризик або ймовірність настання кредитних збитків шляхом розгляду можливості настання кредитного збитку та можливості ненастання кредитного збитку, навіть якщо можливість настання кредитного збитку є малоімовірною.

Очікувані кредитні збитки відображають власні очікування управлінського персоналу щодо кредитних збитків.

3.9. Оренда. Її ідентифікація і класифікація

На початку дії договору Товариство, застосовуючи професійне судження, оцінює, чи є договір орендою, або чи містить договір оренду. Договір є, чи містить оренду, якщо договір передає право контролювати користування ідентифікованим активом протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію.

Товариство проводить повторну оцінку договору чи є договір орендою, або чи містить договір оренду, лише якщо змінюються умови договору.

Товариство як Орендодавець класифікує кожен зі своїх оренд або як операційну оренду, або як фінансову оренду. Оренда класифікується як фінансова оренда, якщо вона передає в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на базовий актив. Оренда класифікується як операційна оренда, якщо вона не передає в основному всі ризики та вигоди щодо права власності на базовий актив.

Чи є оренда фінансовою, чи операційною орендою, залежить від сутності операції, а не від форми договору. Оренда активів, за якою ризики та винагороди, пов'язані з правом власності на актив, фактично залишаються в орендодавця, класифікується як операційна оренда.

3.10. Відсоткові ставки (ставки дисконтування), що використані за умов не відповідності ринковим

Ставка дисконту - це процентна ставка, яка використовується для перерахунку майбутніх грошових потоків в єдине значення теперішньої (поточної) вартості, яка є базою для визначення ринкової вартості бізнесу. З економічної точки зору, в ролі ставки дисконту є бажана інвестору ставка доходу на вкладений капітал у відповідні з рівнем ризику подібні об'єкти інвестування, або - ставка доходу за альтернативними варіантами інвестицій із зіставлення рівня ризику на дату оцінки. Ставка дисконту визначається з урахуванням трьох факторів:

а) вартості грошей у часі;

б) вартості джерел, які залучаються для фінансування інвестиційного проекту, які вимагають різні рівні компенсації;

в) фактору ризику або міри ймовірності отримання очікуваних у майбутньому доходів.

Станом на 31.12.2021 середньозважена ставка за портфелем банківських депозитів у національній валюті в банках, у яких не введено тимчасову адміністрацію або не запроваджено ліквідаційну комісію, становила 5,1% річних. Інформація, що використана для визначення середньозваженої ставки одержана з офіційного сайту НБУ за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial/data-sector-financial#2fs> розділ «Вартість строкових депозитів».

3.11. Валютні курси

Операції в іноземній валюті обліковуються в українських гривнях за офіційним курсом обміну Національного банку України на дату проведення операцій.

Товариство використовувало обмінні курси на дату балансу:

	31.12.2021	31.12.2020
Гривня /1 долар США	27,2782	28,2746
Гривня/1 євро	30,9226	31,7141

3.12. Судові справи та забезпечення по них

Товариство в процесі своєї господарської діяльності може бути як позивачем, так і відповідачем у судових справах. Воно створює забезпечення згідно МСБО 37 лише тоді, коли має теперішню заборгованість (юридичну або конструктивну) внаслідок минулої події, і існує ймовірність (тобто більше можливо, ніж неможливо), що погашення зобов'язання вимагатиме вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, і можна достовірно оцінити суму

зобов'язання. Для оцінки такої ймовірності настання негативних наслідків, а також для оцінки суми забезпечення, застосовуються професійні судження.

3.13. Поточні податки до сплати та відкладені податки

Річний дохід Товариства за минулі роки та 2021 рік перевищував 40 мільйонів гривень, то в порядку, передбаченому підпунктом 134.1.1 ПКУ, Товариство визначає об'єкт оподаткування з коригуванням фінансового результату до оподаткування на усі різниці за 2021 рік. Згідно МСБО 12, відстрочені податкові активи визнаються для всіх невикористаних податкових збитків в тій мірі, в якій ймовірно отримання оподаткованого прибутку, за рахунок якого можливо буде реалізувати дані збитки. Від керівництва вимагається прийняття істотного професійного судження при визначенні суми відстрочених податкових активів, які можна визнати, на основі очікуваного терміну і рівня оподатковуваних прибутків з урахуванням стратегії майбутнього податкового планування.

3.14. Питання представлення

Компанія повинна представити свій баланс (Звіт про фінансовий стан) за формами, визначеними Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73.

Цей формат вимагає, щоб: загальна сума страхових резервів, частина яких містить поточні зобов'язання, групувалась разом з довгостроковими зобов'язаннями; та презентувала баланс (звіт про фінансовий стан) з розподілом на поточні та непоточні активи/зобов'язання. Такий підхід не відповідає загальноприйнятому за МСФЗ підходу представлення звіту про фінансовий стан для фінансових установ, для яких більш прийнятним є представлення звіту про фінансовий стан у порядку ліквідності.

3.15. Визнання доходу за страховими контрактами

Премії

Валова сума страхових премій за укладеними договорами страхування являє собою премії, визнані на валовій основі відповідно до умов договорів. Зароблена частка отриманих премій визнається у складі доходу. Зароблені премії визнаються від дати переходу ризику, протягом періоду покриття збитків, з урахування характеру ризиків, передбачених договорами. Премії за укладеними договорами вихідного перестраховування визнаються як витрати з урахуванням характеру отриманих послуг з перестраховування.

Дострокове припинення дії страхових полісів

Дія страхових полісів може бути достроково припинена Компанією, якщо існують об'єктивні ознаки того, що страховальник не бажає або не може продовжувати сплачувати страхові премії. Таким чином, дострокове припинення дії страхових полісів стосується переважно тих полісів, умовами яких передбачена сплата страхових премій на основі графіку платежів. Валова сума страхових премій відображається за вирахуванням повернутих премій достроково припинених полісів страхування.

3.16. Дебіторська заборгованість з відшкодувань за регресними позовами

Дебіторська заборгованість з відшкодувань за регресними позовами включає суми, отримані від сторін, які спричинили страхові випадки, якщо це передбачено умовами договору страхування для даного виду страхування. При добровільному страхуванні це відбувається тоді, коли сторона, що спричинила страховий випадок, несе відповідальність за цивільним судочинством, а при обов'язковому страхуванні цивільно-правової відповідальності власників автотранспортних засобів - у випадках, передбачених законодавством. Після врегулювання збитку Компанія оцінює доцільність стягнення збитків зі сторони, що спричинила страховий випадок, враховуючи можливий результат розгляду справи та співвідношення витрат і вигод у зв'язку з ним. Якщо боржник не визнає збиток або не відповідає на вимогу про його відшкодування, приймається рішення або подати позовну вимогу до суду, або відмовитися від права вимоги про відшкодування. Дебіторська заборгованість з відшкодувань за регресними позовами визнається при придбанні та на звітну дату як дебіторська заборгованість у звіті про фінансовий стан і як зменшення понесених збитків у звіті про сукупний дохід. Сума дебіторської заборгованості з відшкодувань за регресними позовами розраховується, виходячи з ймовірності її відшкодування, історичного досвіду роботи Компанії з аналогічними справами та природи страхового класу.

3.17. Остаточні зобов'язання за вимогами, що заявлені за договорами страхування

Оцінка остаточного зобов'язання, що впливає з вимог за договорами страхування є найбільш важливою бухгалтерською оцінкою страхової компанії. Існує декілька причин невизначеності, які необхідно враховувати при оцінці зобов'язань, по яким страхова компанія в кінцевому випадку буде здійснювати виплатити за такими вимогами.

Страхові резерви - основні припущення, що стосуються невизначеності, пов'язаної з сумами резервів за страховими договорами. У відношенні резервів за договорами страхування оцінки повинні здійснюватися як для передбачуваної остаточної суми заявлених, але не врегульованих збитків на звітну дату («РЗНУ»), так і для передбачуваної остаточної суми збитків, що сталися, але не заявлені на звітну дату («РПНУ»). Може знадобитися значний період часу, перш ніж можна буде з упевненістю встановити остаточну суму страхових збитків, а для певних видів полісів РПНУ становлять більшу частину зобов'язань, відображених у звіті про фінансовий стан.

Джерела невизначеності при оцінці майбутніх виплат

Вимоги за договорами по страхуванню підлягають виплаті у разі настання страхового випадку. Страхова компанія несе відповідальність за всі страхові випадки, що відбулися протягом терміну дії договору, навіть якщо

збиток виявили після закінчення терміну дії договору. Є кілька змінних, які впливають на суму і терміни потоків грошових коштів від цих контрактів. Відшкодування, що виплачується за цими контрактами, є грошовою винагородою, що надається за шкоду, завдану майну страхувальника або для покриття цивільної відповідальності страхувальника або представників громадськості (для покриття цивільної відповідальності). Такі винагороди є одноразовими виплатами, які розраховуються як теперішня вартість фактичних витрат на врегулювання збитків, які понесені в результаті страхового випадку.

Орієнтовна вартість вимог включає в себе прямі витрати, які будуть понесені при врегулюванні претензій, за мінусом очікуваної суми за регресом та інших покриттів. Страхова компанія приймає всі розумні заходи, щоб переконатися, що вона має відповідну інформацію про заявлені вимоги. Зобов'язання за цими контрактами включають забезпечення на вимоги, що відбулися та не виплачені, та забезпечення за ризиками, що залишилися на кінець звітного періоду. Сума вимог за договорами страхування транспорту особливо чутлива до рівня виплат за зимовий період. Виплати за випадками іншого страхування не мають залежності від зовнішніх факторів окрім зумовлених випадковістю настання страхової події.

При оцінці зобов'язань по витратах за заявленими збитками, які ще не виплачені, Страхова компанія розглядає будь-яку інформацію, доступну від оцінників збитків, і інформацію про суму врегулювання вимог зі схожими характеристиками в попередні періоди. Суттєві вимоги оцінюються в кожному конкретному випадку на індивідуальній основі або прогнозуються окремо, щоб врахувати можливий руйнівний ефект від їх розвитку, і поширення на іншу частину портфеля.

Методи оцінки адекватності страхових зобов'язань

Ризики, пов'язані з договорами страхування складні, і залежать від ряду змінних, які ускладнюють кількісний аналіз чутливості.

Основне припущення, що лежить в основі методик, використовуваних Компанією, полягає в тому, що минулий досвід Компанії з врегулювання страхових збитків використовується для прогнозування майбутніх страхових претензій і, відповідно, остаточних страхових збитків. По суті, такі методики екстраполюють суму врегулювання сплачених і понесених збитків, середні витрати за одною вимогою і кількість претензій на основі спостережень за попередні роки і передбачуваних коефіцієнтів збитків. Попередній досвід страхових виплат, головним чином, аналізується за видами страхової діяльності. Великі страхові вимоги зазвичай врегульовуються окремо, як шляхом резервування за номінальною вартістю оцінок, зроблених експертами з оцінки збитків, так і окремим прогнозуванням з метою відображення їх майбутнього розвитку. У більшості випадків не існує чітко визначених припущень щодо майбутнього зростання сум вимог або коефіцієнтів збитків. Замість цього, використовуються припущення, засновані на даних врегулювання претензій в минулому, на яких базуються прогнози. Також, використовується додаткове якісне судження для оцінки меж, до яких минулі тенденції можна використовувати в майбутньому для того, щоб визначити передбачувану остаточну суму збитків, що представляють собою ймовірний результат з ряду можливих результатів, беручи до уваги всі невизначені моменти.

Оцінка остаточної вартості вимог за випадками по медичному страхуванню є складним процесом і не може бути зроблена за допомогою звичайних актуарних методів. Істотними факторами, які впливають на напрямки процесу оцінки резервів є збільшення рівня захворюваності, які розширили обсяг і покриття, що були визначені в договорах страхування, випущені страховою компанією. Малоімовірно, що будь-які чіткі напрямки з'являться в методах розрахунків компенсацій в найближчому майбутньому. Через цю невизначеність, не є можливим визначити майбутній розвиток вимог по страховим виплатам з тим же ступенем надійності, як за іншими видами вимог.

Страхова компанія використовує ланцюговий метод, який може бути застосований до премій, сплачених вимог або вимог, що понесені (наприклад, оплачені вимоги плюс оцінки за фактичними обставинами). Основний підхід передбачає аналіз історичних факторів розвитку вимог і вибір оцінних факторів розвитку на основі цієї історичної інформації. Вибрані фактори розвитку потім застосовуються до кумулятивних даних за вимогами для кожного року виникнення вимог, якщо такі дані ще не повністю розкривають інформацію, щоб визначити оціночну кінцеву вартість вимог за кожен рік виникнення вимог.

На думку управлінського персоналу, ланцюговий метод є найбільш придатним для тих років виникнення страхових випадків та класів бізнесу, які досягли відносно стабільної моделі розвитку.

Вибір окремих результатів по кожному року страхових випадків кожного виду бізнесу залежить від оцінки підходів, що були найбільш придатними для огляду розвитку історичних подій.

Компанія провела тест достатності зобов'язань за вищевказаними методами та визначила, що обсяг сформованих нею резервів незароблених премій є більшою величиною, ніж отримана розрахункова.

В такому випадку в звітності відображається обсяг технічних резервів, що сформовані згідно з вимогами Закону України "Про страхування" та інших нормативно - правових вимог з питань формування страхових резервів.

Страхова компанія вважає, що зобов'язання по вимогам, розраховане станом на кінець року, є адекватним.

4. НОВІ ТА ПЕРЕГЛЯНУТІ СТАНДАРТИ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЇ

Нові МСФЗ, прийняті станом на 31.12.2021, ефективна дата яких не настала

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування
МСБО 16 «Основні засоби»	Поточною редакцією п.17 IAS 16 передбачено, що до первісної вартості об'єкта основних засобів включаються витрати на перевірку активу, зменшені на суму чистих надходжень від продажу виробів, вироблених у процесі	01 січня 2022 року	Дозволено

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування
	доставки та перевірки активу. Наприклад, витрати на тестування обладнання включаються до первісної вартості за мінусом прибутку від продажу зразків, отриманих у процесі тестування, а витрати на випробування свердловини включаються до первісної вартості за мінусом прибутку від продажу нафти та газу, добутих у результаті випробування свердловини. З 1 січня 2022 року забороняється вираховувати з вартості основних засобів суми, отримані від продажу вироблених виробів в періодах, коли компанія готує актив до використання за призначенням. Натомість компанія визнаватиме таку виручку від продажів та відповідні витрати у складі прибутку або збитку.		
МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи»	Поточною редакцією п. 68 IAS 37 не уточнюється, які саме витрати слід брати до уваги при оцінці витрат на виконання контракту з метою ідентифікації його обтяжливості. Внаслідок цього існує розбіжність у методиках врахування витрат, що призводить до відмінностей у фінансовій звітності компаній, які мають у своїх портфелях обтяжливі договори. З 1 січня 2022 року до п. 68 IAS 37 внесено зміни, внаслідок яких встановлено, що витрати на виконання договору включають витрати, які безпосередньо пов'язані з цим договором, а також: (а) додаткові витрати на виконання цього договору, наприклад, прямі витрати на оплату праці та матеріали; і (б) розподілені інші витрати, безпосередньо пов'язані з виконанням договорів, наприклад, розподілену частину витрат на амортизацію об'єкта основних засобів, що використовується для виконання в числі інших та даного договору. Поправки уточнюють, що «витрати на виконання договору» являють собою витрати, безпосередньо пов'язані з договором - тобто прямі та розподілені витрати.	1 січня 2022 року	Дозволено
МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»	Актуалізація посилань в МСФЗ (IFRS) 3 на Концептуальні основи підготовки фінансової звітності, не змінюючи вимог до обліку для об'єднання бізнесів. IFRS 3 визначає, як компанія повинна враховувати активи та зобов'язання, які вона купує внаслідок об'єднання бізнесу. IFRS 3 вимагає, щоб компанія посилалася на Концептуальні основи фінансової звітності, щоб визначити, що визнається активом чи зобов'язанням. У поточній редакції з метою застосування IFRS 3 замість положень Концептуальних основ, випущених у 2018 році, покупці повинні використовувати визначення активу та зобов'язання та відповідні вказівки, викладені у Концептуальних основах, прийнятих Радою з МСФЗ у 2001 році. З 1 січня 2022 року оновлено посилання відповідно до якого, покупці повинні посилатися на Концептуальні засади, випущені у 2018 році, для визначення того, що складає актив чи зобов'язання. Додано виняток щодо зобов'язань і умовних зобов'язань. Цей виняток передбачає, що стосовно деяких видів зобов'язань і умовних зобов'язань організація, яка застосовує МСФЗ (IFRS) 3, повинна посилатися на МСБО (IAS) 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» або на Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 21 «Збори», а не на Концептуальні основи фінансової звітності 2018 року.	1 січня 2022 року	Дозволено
Щорічні поправки в МСФЗ (2018-2020): МСФЗ (IFRS) 1	Пункт D16 (а) МСФЗ 1 надає дочірній організації, яка вперше починає застосовувати МСФЗ пізніше, ніж її материнська компанія, звільнення щодо оцінки його	1 січня 2022 року	Дозволено

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування
«Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності»	активів та зобов'язань. Виняток, передбачений пунктом D16 (a) IFRS 1, не застосовується до компонентів капіталу. Відповідно, до внесення поправки до IFRS 1 від дочірньої організації, яка вперше застосовувала МСФЗ пізніше, ніж її материнська компанія, могли вимагати вести два окремі обліку для накопичених курсових різниць, заснованих на різних датах переходу на МСФЗ. Поправка до IFRS 1 розширює звільнення, передбачене пунктом D16 (a) IFRS 1, на накопичені курсові різниці, щоб скоротити витрати для компаній, що вперше застосовують МСФЗ. Поправка дозволяє дочірньому підприємству, що застосовує IFRS 1: D16 (a) (яке переходить на МСФЗ пізніше своєї материнської компанії), виконати оцінку накопиченого ефекту курсових різниць у складі іншого сукупного доходу - на підставі такої оцінки, виконаної материнською компанією на дату її переходу на МСФЗ.		
Щорічні поправки в МСФЗ (2018-2020): МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»	Поправка пояснює, які комісії враховує компанія, коли вона застосовує тест «10 відсотків», передбачений пунктом B3.3.6 IFRS 9 для оцінки того, чи є модифікація фінансового інструменту суттєвою і чи слід припинити визнання фінансового зобов'язання. Так, з 1 січня 2022 року при визначенні величини виплат комісійної винагороди за вирахуванням отриманої комісійної винагороди позичальник враховує тільки суми комісійної винагороди, виплата або отримання яких провадилися між цим позичальником та відповідним кредитором, включаючи комісійну винагороду, виплачену від імені одного. Тобто, комісійна винагорода, що включається в «10-відсотковий» тест при припиненні визнання фінансових зобов'язань, включає тільки винагороду, сплачену між позикодавцем і позикоотримувачем, включаючи винагороду, сплачену або отриману від інших сторін. Якщо заміна одного боргового інструменту на інший або модифікація його умов відображається в обліку як його погашення, всі понесені витрати або виплачена комісійна винагорода визнаються як частина прибутку або збитку від погашення відповідного боргового зобов'язання. Якщо заміна одного боргового інструменту на інший або модифікація його умов не відображається в обліку як погашення, то на суму всіх понесених витрат або виплаченої комісійної винагороди коригується балансова вартість відповідного боргового зобов'язання, і це коригування амортизується протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.	1 січня 2022 року	Дозволено
Щорічні поправки в МСФЗ (2018-2020): МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»	Поправка стосується стимулюючих платежів з оренди. До внесення поправок до ілюстративного прикладу 13 як частина факторів включалося відшкодування, що стосується поліпшень орендованого майна, при цьому в прикладі недостатньо чітко було представлений висновок про те, чи таке відшкодування відповідатиме визначенню стимулу до оренди. Найпростішим виходом з існуючої плутанини Рада МСБО прийняла рішення виключити з ілюстративного прикладу 13 відшкодування, що стосується поліпшень орендованого майна. Відтак, поправка уточнює ілюстративний приклад № 13 до МСФЗ (IFRS) 16 шляхом виключення прикладу урахування відшкодування, отриманого орендарем від орендодавця в якості компенсації за понесені витрати на поліпшення об'єкта оренди.	Відсутня, оскільки стосується лише прикладу	-
Щорічні поправки в МСФЗ (2018-2020):	Поправка стосується ефекту оподаткування при визначенні справедливої вартості. В даний час відповідно	1 січня 2022 року	Дозволено

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування
МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство»	до пункту 22 IAS 41 при визначенні справедливої вартості шляхом дисконтування грошових потоків компанії виключають із розрахунку грошові потоки з оподаткування. Поправка виключає вимогу IAS 41:22, яка вказує, що грошових потоки, пов'язані з оподаткуванням, не включаються до розрахунків справедливої вартості біологічних активів. Поправка приводить IAS 41 до відповідності IFRS 13. З 1 січня 2022 року вимогу про виключення податкових потоків коштів при оцінці справедливої вартості пункту 22 IAS 41 скасовано.		
МСБО 1 «Подання фінансової звітності»	Поправки роз'яснюють критерій у МСБО 1 для класифікації зобов'язання як довгострокового: вимога до суб'єкта господарювання мати право відкласти погашення зобов'язання принаймні на 12 місяців після звітного періоду. Сутність поправок: <ul style="list-style-type: none"> • уточнено, що зобов'язання класифікується як довгострокове, якщо у організації є право відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців, а право компанії на відстрочку розрахунків має існувати на кінець звітного періоду; • класифікація залежить тільки від наявності такого права і не залежить від імовірності того, чи планує компанія скористатися цим правом - на класифікацію не впливають наміри чи очікування керівництва щодо того, чи компанія реалізує своє право на відстрочку розрахунків; • роз'яснення впливу умов кредитування на класифікацію - якщо право відстрочити врегулювання зобов'язання залежить від виконання організацією певних умов, то дане право існує на дату закінчення звітного періоду тільки в тому випадку, якщо організація виконала ці умови на дату закінчення звітного періоду. Організація повинна виконати ці умови на дату закінчення звітного періоду, навіть якщо перевірка їх виконання здійснюється кредитором пізніше; і • «урегулювання» визначається як погашення зобов'язань грошовими коштами, іншими ресурсами, що представляють собою економічні вигоди, або власними дольовими інструментами, які класифікуються як капітал. 	01 січня 2023 року	Дозволено
МСБО 1 «Подання фінансової звітності», Практичні рекомендації (IFRS PS) 2 «Формування суджень про суттєвість»	Поправки включають: Заміна вимог до компаній розкривати свої «основні положення» облікової політики (significant accounting policies) вимогою розкривати «суттєві положення» облікової політики (material accounting policies); і Додавання керівництва про те, як компаніям слід застосовувати концепцію суттєвості при прийнятті рішень щодо розкриття облікової політики. Інформація про облікову політику є суттєвою, якщо, розглядаючи разом з іншою інформацією, включеною до фінансової звітності, вона за обґрунтованими очікуваннями могла б вплинути на рішення, які основні користувачі фінансової звітності загального призначення роблять на основі цієї звітності. Хоча операція, інша подія або умова, з якою пов'язана інформація про облікову політику, може бути суттєвою (сама по собі), це не обов'язково означає, що відповідна інформація про облікову політику є суттєвою для	01 січня 2023 року	Дозволено

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування
	<p>фінансової звітності. Розкриття несуттєвої інформації про облікову політику може бути прийнятним, хоч і не вимагається.</p>		
<p>МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»</p>	<p>До появи цих поправок, МСФЗ (IAS) 8 включав визначення облікової політики та визначення зміни у бухгалтерських оцінках . Поєднання визначення одного поняття (облікова політика) з іншим визначенням змін (зміна у бухгалтерських оцінках) приховує різницю між обома поняттями. Щоб зробити цю відмінність більш ясною, Рада з МСФЗ вирішила замінити визначення зміни у бухгалтерських оцінках визначенням бухгалтерських оцінок. Поправки замінюють визначення змін у бухгалтерських оцінках визначенням бухгалтерських оцінок. Згідно з новим визначенням, бухгалтерські оцінки - це «грошові суми у фінансовій звітності, оцінка яких пов'язана з невизначеністю» (monetary amounts in financial statements that are subject to measurement uncertainty). Компанія здійснює бухгалтерську оцінку задля досягнення мети, поставленої в обліковій політиці. Виконання бухгалтерських оцінок включає використання суджень чи припущень з урахуванням останньої доступної надійної інформації. Ефекти зміни вихідних даних або методу оцінки, використаних для виконання бухгалтерської оцінки, є змінами в бухгалтерських оцінках, якщо вони не є результатом виправлення помилок попереднього періоду.</p>	<p>1 січня 2023 року</p>	<p>Дозволено</p>
<p>МСБО 12 «Податки на прибуток»</p>	<p>Операція, яка не є об'єднанням бізнесів, може призвести до початкового визнання активу та зобов'язання та на момент її здійснення не впливати ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток. Наприклад, на дату початку оренди орендар, як правило, визнає зобов'язання з оренди та включає ту саму суму у початкову вартість активу у формі права користування. Залежно від застосовного податкового законодавства при первісному визнанні активу та зобов'язання щодо такої операції можуть виникнути рівновеликі оподатковувані та тимчасові різниці, що віднімаються. Звільнення, передбачене пунктами 15 і 24, не застосовується до таких тимчасових різниць, і тому організація визнає відкладене податкове зобов'язання та актив, що виникло. Компанія, що застосовує поправку вперше, має на дату початку самого раннього з представлених порівняльних періодів: (а) визнати відстрочений податковий актив – тією мірою, в якій є ймовірним наявність у майбутньому оподаткованого прибутку, проти якого можна зарахувати цю від'ємну тимчасову різницю, відкладене податкове зобов'язання щодо всіх тимчасових різниць, що віднімаються та оподатковуються, пов'язаних: (і) з активами у формі права користування та зобов'язаннями з оренди; і (іі) з визнаними зобов'язаннями щодо виведення об'єктів з експлуатації, відновлення навколишнього середовища та аналогічними зобов'язаннями та із сумами цих зобов'язань, включених до первісної вартості відповідного активу; (б) визнати сумарний ефект первинного застосування цих поправок як коригування вступного сальдо нерозподіленого прибутку (або іншого компонента власного капіталу, залежно від ситуації) на зазначену дату.</p>	<p>1 січня 2023 року</p>	<p>Дозволено</p>
<p>МСФЗ 17 Страхові</p>	<ul style="list-style-type: none"> Виключення деяких видів договорів зі сфери 	<p>1 січня</p>	<p>Дозволено</p>

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування
контракти	<p>застосування МСФЗ 17</p> <ul style="list-style-type: none"> Спрощене подання активів і зобов'язань, пов'язаних з договорами страхування в звіті про фінансовий стан Вплив облікових оцінок, зроблених в попередніх проміжних фінансових звітностях Визнання і розподіл аквізиційних грошових потоків Зміна у визнанні відшкодування за договорами перестраховування в звіті про прибутки і збитки Розподіл маржі за передбачені договором страхування інвестиційні послуги (CSM) Можливість зниження фінансового ризику для договорів вхідного перестраховування і непохідних фінансових інструментів Перенесення дати вступу в силу МСФЗ 17, а також продовження періоду звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9 для страхових компаній до 1 січня 2023 року Спрощений облік зобов'язань по врегулюванню збитків за договорами, які виникли до дати переходу на МСФЗ 17 Послаблення в застосуванні технік для зниження фінансового ризику Можливість визначення інвестиційного договору з умовами дискреційного участі в момент переходу на новий стандарт, ніж в момент виникнення договору 	2023 року	
МСФЗ (IFRS) 10 "Консолідована фінансова звітність" та МСБО (IAS) 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" «Продаж або внесок активів у угодах між інвестором та його асоційованою організацією чи спільним підприємством»	<p>Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28 застосовуються до випадків продажу або внеску активів між інвестором та його асоційованою організацією чи спільним підприємством. Зокрема, поправки роз'яснюють, що прибутки або збитки від втрати контролю над дочірньою організацією, яка не є бізнесом, в угоді з асоційованою організацією або спільним підприємством, які враховуються методом участі в капіталі, визнаються у складі прибутків або збитків материнської компанії лише у частці інших непов'язаних інвесторів у цій асоційованій організації чи спільному підприємстві. Аналогічно, прибутки чи збитки від переоцінки до справедливої вартості решти частки в колишній дочірній організації (яка класифікується як інвестиція в асоційовану організацію або спільне підприємство і враховується методом участі в капіталі) визнаються колишньою материнською компанією тільки в частці незв'язаних інвесторів у нову асоційовану організацію або спільне підприємство.</p>	Дата набуття чинності має бути визначена Радою МСФЗ	Дозволено

При складанні фінансової звітності Товариство застосувало всі нові і змінені стандарти й інтерпретації, затверджені РМСБО та КМТФЗ, які належать до його операцій, що набрали чинності на 31.12.2021 року.

МСФЗ 17 «Страхові контракти» запроваджується не раніше 2023 року.

МСФЗ 17 встановлює принципи визнання, оцінки та подання страхових контрактів, замінюючи при цьому МСФЗ 4 Страхові контракти.

МСФЗ 17 окреслює загальну модель, модифіковану для страхових контрактів з прямою участю, описану як підхід з перемінною оплатою. Загальну модель можна спрощувати за умови відповідності деяким критеріям через оцінювання зобов'язання на решту періоду покриття з використанням розподілу страхової премії.

Загальна модель використовує поточні припущення для оцінки суми, часу та невизначеності майбутніх грошових потоків, а також вимірює вартість такої невизначеності. Вона також враховує ринкову ставку відсотка та вплив опцій власників полісів та гарантій. Страхова компанія наразі оцінює, як впровадження даного стандарту вплине на зміну показників та представлення фінансової звітності.

Товариство не застосовувало достроково у фінансовій звітності за 2021 рік вищенаведені зміни до МСФЗ, тлумачення та поправки, які були випущені, але ще не набрали чинності. Товариство наразі оцінює можливий вплив цих поправок на його фінансову звітність та має намір їх використовувати з дати вступу в дію по відношенню до операцій, які проводяться в межах його господарської діяльності. Інші поправки та тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані

Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО), що діють на дату складання цієї фінансової звітності, як було вище вказано, були застосовані, але вони не мали впливу на цю фінансову звітність.

5. РЕКЛАСИФІКАЦІЇ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ТА ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

5.1. Інформація про зміни в облікових політиках

Товариство обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

5.2. Рекласифікації у фінансовій звітності та виправлення помилок

В 2021 році з метою надання користувачам фінансової звітності більш достовірної та доречної інформації про фінансовий стан було проведено рекласифікацію окремих статей балансу, що не мало впливу на фінансові результати Товариства за попередній 2020 рік.

Товариством було здійснено перекласифікацію нерухомості, яка утримується з метою надання в оренду, з основних засобів до інвестиційної нерухомості. Такі основні засоби обліковувалися по переоціненій вартості із відображенням результатів переоцінки в капіталі в дооцінках. Інвестиційна нерухомість обліковується за справедливою вартістю із відображенням результатів переоцінки у прибутках або збитках. Тому було здійснено перенесення дооцінки цієї нерухомості з капіталу у дооцінках до нерозподіленого прибутку. Також було зменшено капітал у дооцінках на суму відстрочених податкових зобов'язань, які повинні бути нараховані при дооцінці основних засобів. Відстрочені податкові зобов'язання відображено у складі довгострокових зобов'язань.

З первісної вартості основних засобів та із зносу основних засобів було виключено 679 тис. грн, вартості малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА), знос на які нараховується у розмірі 100% при їх введенні в експлуатацію.

Також було проведено рекласифікацію окремих статей зобов'язань. А саме: було рекласифіковано із «Інших довгострокових зобов'язань» у поточні зобов'язання на початок звітного року вартість іменних відсоткових звичайних (незабезпечених) облігацій ПрАТ «СК «Саламандра», які були погашені у 2021 році.

Внаслідок таких виправлень і рекласифікації проведена зміна показників наступних рядків балансу станом на 01.01.2021 року:

(тис. грн.)

Баланс («Звіт про фінансовий стан»)	На початок звітного року	Зміни	На початок звітного року зі змінами
Рядок 1011 «Первісна вартість»	85 968	- 25 402	60 566
Рядок 1012 «Знос»	3 539	- 679	2 860
Рядок 1010 «Основні засоби»	82 429	- 24 723	57 706
Рядок 1015 «Інвестиційна нерухомість»	-	+24 723	24 723
Рядок 1405 «Капітал у дооцінках»	48 996	-21 257	27 739
Рядок 1420 «Нерозподілений прибуток»	12 885	+15 294	28 179
Рядок 1500 «Відстрочені податкові зобов'язання»	0	+5 963	5 963
Рядок 1515 «Інші довгострокові зобов'язання»	24 050	- 24 050	0
Рядок 1610 «Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями»	-	+ 24 050	24 050

Така рекласифікація у Балансі не мала впливу на фінансові результати Товариства за попередній 2020 рік, але у графі 4 розділу II «Сукупний дохід» та розділу IV «Розрахунок показників прибутковості акцій» змінено порівняльну інформацію, а саме: при дооцінці у 2020 році основних засобів відображено нарахування сукупного доходу і відстрочених податкових зобов'язань, а також здійснено перерахунок прибутковості акцій за результатами 2020 року.

Внаслідок цього проведено зміну показників таких рядків графі 4 розділів II і IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід):

Звіт про фінансові результати («Звіт про сукупний дохід»)	На початок звітного року	Зміни	На початок звітного року зі змінами
Рядок 2400 «Первісна вартість»	0	+ 7 285	7 285
Рядок 2450 «Інший сукупний дохід до оподаткування»	0	+ 7 285	7 285
Рядок 2455 «Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом»	0	- 1 599	- 1 599
Рядок 2460 «Інший сукупний дохід після оподаткування»	0	+8 884	8 884
Рядок 2465 «Сукупний дохід»	74	+ 8 884	8 958
Рядок 2600 «Середньорічна кількість простих акцій»	0	+ 156798	156798
Рядок 2605 «Скоригована середньорічна кількість простих акцій»	0	+ 156798	156798
Рядок 2610 «Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію»	0	+0,47194	0,47194

Рядок 2615 «Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію»	0	+0,47194	0,47194
---	---	----------	---------

Змін у Звіті про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2020 рік виправлення помилок та рекласифікації не викликали, а також не вплинули на порівняльні показники (графа 4) розділу I і III Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід).

У звіті про власний капітал по р. 4010 «Виправлення помилок» в графі 7 «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)» та графі 4 «Капітал у дооцінках» відображено коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок року в сумі 15 294 тис. грн. (зі знаком +) та коригування сальдо капіталу у дооцінках на початок року в сумі 21 257 тис. грн. (зі знаком -).

6. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЄ СТАТТІ, ПОДАНІ У ФІНАНСОВИХ ЗВІТАХ.

6.1. Розкриття інформації, поданої у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) (Форма № 2, тис.грн.):

6.1.1. Доходи і витрати від страхової діяльності (р.2010-2111)	2020 рік	2021 рік
Найменування статті		
Чисті зароблені страхові премії	111340	140954
Премії підписані, валова сума	117749	152027
Премії, передані у перестраховання	3783	9069
Зміни резерву незароблених премій, валова сума	-529	2179
Зміни частки перестраховиків у резерві незароблених премій	-3155	175
Всього доходу від реалізації послуг з видів страхування, інших, ніж страхування життя	111340	140954
Витрати, що відносяться до собівартості страхових послуг	-	-
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	49863	61814
Валовий прибуток від страхової діяльності	61477	79140
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2108	-2275
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2108	-2275
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	-	-
Прибуток (збиток) від страхової діяльності	63585	76865

Протягом 2021 року було укладено 205311 договорів страхування, з яких юридичними особами – 65358 договори, з фізичними особами - 139953 договору. Станом на кінець звітної періоду загальний обсяг відповідальності за всіма діючими договорами страхування та перестраховування склав 68 437 114 тис. грн., у тому числі:

- обов'язкове страхування (крім державного) – 40 249 108 тис.грн.;
- Добровільне страхування – 28 188 006 тис.грн.

Протягом звітної періоду страховиком здійснено виплати страхових відшкодувань на загальну суму 61814 тис.грн.; у тому числі:

- Страховання медичних витрат 46 тис. грн.
- Медичне страхування (безперевне страхування здоров'я) – 11904 тис.грн,
- Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті – 44 тис.грн,
- Страховання від нещасних випадків – 6 тис.грн,
- Страховання наземного транспорту, крім залізничного -21242 тис. грн.
- Страховання об'єктів підвищеної небезпеки -33 тис.грн
- Страховання ЦВ власників наземного транспорту (вкл.ЦВ перевізника) -185 тис.грн
- Страховання ЦПВ власників наземних транспортних засобів 28203 тис. грн.

Компанія не має перевищення частки страхових платежів, належних перестраховикам, над загальним обсягом страхових платежів, отриманих за звітний період, а також перевищення частки страхових виплат (відшкодувань), компенсованих перестраховиками, над загальним обсягом сплачених страхових виплат (відшкодувань).

Протягом звітної періоду страховиком було здійснено повернення часток страхового платежу на загальну суму 614 тис. грн. в тому числі :

- Страховання ЦВ власників наземного транспорту (вкл. ЦВ перевізника) 37 тис. грн., що становить 0,7% від сум, отриманих за відповідним видом страхування.
- Страховання ЦПВ власників наземних транспортних засобів 350 тис. грн., що становить 0,65% від сум, отриманих за відповідним видом страхування.
- Страхування медичних витрат 6 тис. грн., що становить 0,2% від сум, отриманих за відповідним видом страхування.
- Страхування наземного транспорту, крім залізничного 182 тис. грн., що становить 0,7% від сум, отриманих за відповідним видом страхування.
- Страхування майна 34 тис. грн., що становить 0,4% від сум, отриманих за відповідним видом страхування.
- Страховання медичних витрат (від'їжджаючі за кордон) 5 тис.грн, що становить 0,3% від сум, отриманих за відповідним видом страхування.

Ініціаторами дострокового припинення договорів були страховальники.

6.1.2. Інші операційні доходи	2020 рік	2021 рік
Регрес	5293	7522
Дохід від списання кредиторської заборгованості	364	735
Дохід від операційної оренди	634	777
Дохід від реалізації інших оборотних активів	-	1017
Доходи від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	-	31
Разом:	6291	10082

6.1.3. Адміністративні витрати	2020 рік	2021 рік
Витрати на оплату праці	2072	1999
Витрати на аудиторські послуги та інші професійні послуги	264	1066
Амортизація	667	759
Послуги оренди, комунальні послуги, послуги охорони	1479	1464
Послуги банку, депозитарних установ, брокерські послуги	1459	1533
Юридичні, нотаріальні послуги	2248	-
Телекомунікаційні послуги, Інтернет, поштові витрати	395	289
Доступ/користування ліцензійними програмами, онлайн-сервісами	84	136
Інформаційно-консультаційні послуги	13152	12452
ІТ послуги	1044	2056
Витрати на участь у заходах/проектах	274	-
Витрати на відрядження	93	-
Канцелярські, інші господарські	243	281
Рекламні послуги	304	-
Податок на н/м, оренда землі	25	68
Разом	23803	22103

6.1.4. Витрати на збут	2020 рік	2021 рік
Агентські, комісійні послуги	28801	36386
Рекламні послуги / рекламна продукція	991	8575
Брокерські послуги	298	-
Придбання бланків полісів	39	99
Інші витрачання	20	-
Разом:	30149	45060

6.1.5. Інші операційні витрати	2020 рік	2021 рік
Витрати пов'язані з регулюванням страхових випадків	1270	1364
МТСБУ відрахування	1511	2082
Резерви та забезпечення під судові справи	-	130
Сумнівні та безнадійні борги, в т.ч. :	-	660
<i>Створення резерву кредитних збитків</i>	-	269
Визнані штрафи, пені, неустойки (судовий збір, пеня, штрафна санкція)	-	31
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	-	158
Разом:	2781	4425

6.1.6. Інші доходи	2020 рік	2021 рік
Дохід від реалізації фінансових інвестицій	141201	54623
Дохід від неопераційних курсових різниць	1564	688
МТСБУ інвестиційний дохід	1048	857
Дохід від утримання на норматив ведення справ, при поверненні страхових платежів страхувальникам	88	176
Інші доходи	135	77
Разом:	144036	56421

6.1.7. Інші витрати	2020 рік	2021 рік
Собівартість реалізованих фінансових інвестицій	140753	54583
Собівартість реалізованих необоротних активів	7644	8628

Витрати від неопераційних курсових різниць	-	1320
Витрати по договорам факторингу	1834	-
Списання необоротних активів	-	9
Разом:	150231	64540

6.1.8. Дохід від участі в капіталі	2020 рік	2021 рік
Дохід від участі в капіталі (за договорами інвестиції)	-	-

6.1.9. Інші фінансові доходи і витрати	2020 рік	2021 рік
Доходи за договорами банківських депозитів	417	282
Купонний дохід за облігаціями	3384	941
Разом фінансові доходи:	3801	1223
Інші фінансові витрати (по договорам факторингу)	345	-
Виплата купонного доходу за облігаціями	3341	387
Відсотки за кредит	3479	2868
Фінансові витрати:	7165	3255

6.1.10 Витрати з податку на прибуток (р.2300):

Річний дохід Товариства за 2021 рік перевищував 40 мільйонів гривень, тому, в порядку, передбаченому підпунктом 134.1.1 Податкового кодексу України (ПКУ), Товариство визначає об'єкт оподаткування з коригуванням фінансового результату до оподаткування на усі різниці за 2021 рік.

Доходи від страхової діяльності оподатковуються за ставкою 3%, відповідно до підпунктів 136.2.1 та 136.2.2 пункту 136.2 статті 136 ПКУ, прибуток від іншої діяльності – за ставкою 18% відповідно пункту 136.1 статті 136 ПКУ.

	2020 рік	2021 рік
Дохід від будь-якої діяльності, визначений за правилами бухгалтерського обліку	271877	219753
Фінансовий результат до оподаткування, визначений у фінансовій звітності відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності	3584	5208
Різниці, які виникають відповідно до ПКУ	-3541	-3614
Об'єкт оподаткування	43	1594
Ставка податку	18%	18%
Податок на прибуток	7	287
Дохід за договорами страхування, співстрахування і перестрахування, визначений п.141.1.2 розділу III ПКУ	117749	152027
Страхові платежі, страхові внески, страхові премії за договорами перестрахування	-1010	-1200
Ставка податку	3%	3%
Податок на дохід за договорами страхування	3502	4525
Податок на прибуток за звітний (податковий) період за правилами податкового обліку	3510	4812
Відстрочені податкові активи (нараховані на резерв кредитних збитків)	-	72
Витрати з податку на прибуток	3510	4740

6.1.11. Сукупний дохід. (р.2400-2465)

В 2021 році було проведено переоцінку (уцінку) основних засобів на суму 200 тис.грн, що вплинуло на розмір іншого сукупного доходу Товариства, а саме:

Найменування об'єкту нерухомості	Сума дооцінки	Сума уцінки в межах попередніх дооцінок
62/100 част.н/ж офіс м.Київ, вул.Житомирська ,24-Б	-	-140
м.Київ, вул.Р.Окіпної,8 офіс №165 на 1-му поверсі-	-	-66
м.Полтава, вул.Пушкіна,47 - Офіс	+6	
Разом:	6	-206
Дооцінка (уцінка)	-	-200

Переоцінку за замовленням Товариства здійснило Товариство з обмеженою відповідальністю "АНТЕЙ РІЕЛТІ", яке діє на підставі Сертифіката суб'єкта оціночної діяльності №799/19, виданого ФДМ України 21 жовтня 2019 року, код за ЄДРПОУ: 34190057, адреса 01025, м. Київ, пров. Рильський, 10, оф. 10.

Загальна сума уцінки основних засобів склала 200 тис. грн., з них визначено розмір відстроченого податку на прибуток, що пов'язаний із іншим сукупним доходом у сумі 36 тис. грн. Загальна зміна сукупного доходу склала (164) тис. грн.

У 2020 році у результаті дооцінки основних засобів на суму 8 884 тис. грн. відстрочений податок на прибуток, пов'язаний із іншим сукупним доходом, зріс на 1599 тис. грн., загальний сукупний дохід збільшився на 7285 тис. грн.

6.2. Розкриття інформації, поданої у Балансі (Звіті про фінансовий стан) (Форма № 1), тис.грн.:

6.2.1. Нематеріальні активи (р.1000, 1001, 1002):

За собівартістю	Програмне забезпечення	Ліцензії	Всього
Первісна вартість на 01.01.2021р.	7318	911	8229
Надходження	18	-	18
Вибуття	-	-	-
Накопичена амортизація на 01.01.21	6774	650	7424
Нарахування за рік	-	-	-
Накопичена амортизація на 31 грудня 2021 року	6774	650	7424
Чиста балансова вартість:			
31 грудня 2021 року	544	261	805
31 грудня 2010 року	562	261	823

За звітний період 2021 року вибуття нематеріальних активів не було.

Самостійно ПрАТ «СК «Саламандра» нематеріальні активи у звітному періоді не створювало.

Нематеріальні активи, отримані за рахунок цільових асигнувань відсутні.

Нематеріальні активи, оформлені у заставу, відсутні.

Капіталізація витрат на позики, що відносяться до придбання (створення) нематеріальних активів (п.8 МСБО/IAS 23 "Витрати на позики"), не здійснювалась.

6.2.2. Основні засоби (р.1010, 1011, 1012):

	Земельні ділянки	Будинки та споруди за переоціненою вартістю	Машини та обладнання	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Всього
Первісна вартість на 01.01.21	12628	43898	1994	816	1230	60566
Надходження	-	5377	102	55	30	5564
Вибуття	8628	-	-	-	-	8628
Дооцінка/уцінка		-200				-200
Первісна вартість на 31.12. 2021	4000	49075	2096	871	1260	57302
Накопичена амортизація на 01.01.21	-	555	1385	587	333	2860
Нарахування за рік	-	228	290	76	58	652
Вибуття	-	-	-	-	-	-
Накопичена амортизація на 31.12.2021	-	783	1675	663	391	3511
Чиста балансова вартість станом на:						
31.12.2020 року	12628	43343	609	229	897	57706
31 .12.2021 року	4000	48292	421	208	870	53791

Товариство має обмеження на права власності на основні засоби, а саме відповідно до кредитного договору №21-1KN0034 від 27.04.2021 р. укладеного з АТ «Укресімбанк». Виконання зобов'язань за цим договором забезпечується заставою нежитлового приміщення, розташованого за адресою: м.Київ, вул. Борщагівська, 145, балансовою вартістю станом на 31.12.21р. 1908 тис. грн., яке обліковується на субрахунку 103 «Будинки та споруди».

Товариство не має контрактних зобов'язань, пов'язаних з придбанням основних засобів.

Справедлива вартість основних засобів суттєво не відрізняється від їх балансової вартості на дату звітності.

6.2.3. Інвестиційна нерухомість (р.1015):

	Всього
Справедлива вартість на 01.01.21	24723
Переоцінка	-44
Справедлива вартість на 31.12. 2021	24679

В 2021 році Товариство визнало Інвестиційною нерухомістю наступні об'єкти нерухомості:

- м.Дніпро, вул.Короленко,21 (маг.непрод товарів №27) -7064 тис.грн

- м.Дніпро, вул. Старокозацька, 38 корпус н/ж прим. №99	-2697 тис.грн
- м.Київ, вул. Саксаганського, 38Б, кв.11	-4053 тис.грн
- м.Київ, вул. Костянтинівська, 56, кв.13	-4785 тис.грн
- Львів, вул. Д.Вітовського, 14, кв.2 (офіс)	-3754 тс.грн
- м.Миколаїв, вул.Московська, 11, н/ж прим.№25	-780 тис.грн
- м.Полтава, вул.Пушкіна, 47, кв 23 (квартира)	-1527 тис грн
Разом:	24679 тис.грн

27 квітня 2021 року страховиком було укладено з АТ «Укресімбанк» Кредитний договір №21-1KN0034 про надання Невідновлюваної кредитної лінії з лімітом 12 000 тис грн. Виконання зобов'язань за цим договором забезпечується іпотекою нежитлових приміщень (в літ. А) з №1 по №6, №1 (групи приміщень №200) першого поверху, з №1 по №31, №№І.ІІ (групи приміщень 200а) другого поверху, з №1 по №17, №№І. XIV. XV. XVI (групи приміщень №200б) третього поверху- офіс, загальною площею 876,4 кв.м., розташованих за адресою : м. Київ, вул. Боршлагівська, 145, РПВН № 810013480000, що належить на праві спільної часткової власності Позичальнику ПрАТ СК «Саламандра» та Явтушенку Юрію Олексійовичу (акціонер). Кредит отриманий з метою рефінансування кредитної заборгованості перед ПАТ «МТБ Банк» за кредитним договором №00456/К від 27.06.2018 р. Кінцевий термін погашення 26.04.2025р.

Керуючись Міжнародним стандартом бухгалтерського обліку 40 та згідно облікової політики, Товариство прийняла рішення обліковувати нерухомість, яка була придбана з метою надання в оренду, як інвестиційну нерухомість за справедливою вартістю через прибортки/збитки.

6.2.4. Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю (р.1035 «Інші фінансові інвестиції»):

Дольові фінансові інструменти	Станом на 31.12.2020 року	Станом на 31.12.2021 року
Інвестиційні сертифікати ПЗНВІФ «Кепітел Девелопмент Фонд» ЄДРІСІ 233793 ТОВ КУА «Опіка Капітал»	4342	4342
Інвестиційні сертифікати ПЗНВІФ «Страховий резерв» ЄДРІСІ 2331624 ТОВ КУА «Опіка Капітал»	-	6742
Акції ПАТ « Укрсоцбанк « ЄДРПОУ 00039019	9	-
Акції ПрАТ «Укртелеком» ЄДРПОУ 21560766	5	6
Разом	4356	11090

Боргові фінансові інструменти	Станом на 31.12.2020 року	Станом на 31.12.2021 року
Облігації ТОВ «МХ Консалтинг» ЄДРПОУ 34807768	27796	3596
Облігації ТОВ «Кардсервіс» ЄДРПОУ 39551837	-	1500
Облігації ТОВ «Фастфінанс» ЄДРПОУ 39908548	-	2500
Облігації ТОВ «НД-Україна» ЄДРПОУ 35018320	2900	-
Разом	30696	7596

6.2.5. Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах (рядок 1065)

	Станом на 31.12.2020 року	Станом на 31.12.2021 року
Базовий гарантійний внесок	7656	7367
Додатковий гарантійний внесок	9101	14557
Разом	16765	21924

6.2.6. Запаси (рядок 1100)

	31 грудня 2020	31 грудня 2021
Рекламна продукцію	317	-
Бланки полісів/ повідомлення про ДТП	22	42
Інші матеріали	74	72
Разом	413	114

6.2.7. Гроші та їх еквіваленти (р.1165, 1167):

	31 грудня 2020	31 грудня 2021
Кошти на поточних рахунках в банках, за справедливою вартістю, в т.ч.	691	2755
АТ «Альфа банк»	4	5
АБ «МТБ банк»	647	66
АБ «Акордбанк»	1	1
АТ «А-Банк»	39	11
АБ «Кліринговий дім»	-	2663

АТ «Укресімбанк»	-	9
Кошти в банківських вкладах (депозитах), за амортизованою собівартістю, в т.ч.:	8200	3000
АБ «Акордбанк»	4000	-
АБ «Кліринговий дім»	4200	3000
Разом:	8891	5755

Товариство розміщує грошові кошти в банках, які за рейтингом НБУ не нижче –АА. Кошти на депозитних рахунках зберігаються у ПАТ «Кліринговий дім»- кредитний рейтинг uaAA , ПАТ «Акордбанк Банк» кредитний рейтинг uaAAA.

6.2.8. Торговельна та інша дебіторська заборгованість (за амортизованою собівартістю):

Дебіторська заборгованість включає:

	31 грудня 2020	31 грудня 2021
Дебіторська заборгованість (зобов'язання страхувальників)	6728	5848
Резерв кредитних збитків	-	269
Дебіторська заборгованість (р.1125) (зобов'язання страхувальників)	6728	5579
Інша поточна дебіторська заборгованість (р.1155), в т.ч.:	23039	14900
-за реалізовані необоротні активи Кізірова Вікторія Віталіївна;	1023	2040
-договір факторингу ТОВ «Маркс.Капітал»;	-	128
-за реалізовані ЦП Явтушенко Ю.О.	9660	9660
-за реалізовані ЦП;	9034	-
-за операційною орендою;	532	909
-інші	2790	2163
Нарахований купонний дохід до отримання (р1140)	411	641
Разом дебіторська заборгованість фінансова:	30178	21120
Дебіторська заборгованість з за розрахунками з бюджетом (р.1135)	28	28
Дебіторська заборгованість за авансами виданими (р.1130)	9910	14869
Разом дебіторська заборгованість не фінансова:	9938	14897
Разом: Вартість дебіторської заборгованості	40116	36017

Дебіторська заборгованість Товариства не має забезпечення. Довгострокова дебіторська заборгованість відсутня.

Товариство проводить аналіз та оцінку рівня кредитного ризику з використанням індивідуального підходу із застосуванням спрощення практичного характеру, дозволеного МСФЗ 9, із використанням матриці забезпечення.

Відсутня концентрація кредитного ризику щодо дебіторської заборгованості, оскільки Компанія має велику кількість диверсифікованих дебіторів.

Станом на 31 грудня 2021 року Товариство створило резерв під очікувані кредитні збитки в сумі 269 тис. грн.

6.2.9. Частка перестраховика у страхових резервах (рядки 1180 – 1183)

Частка перестраховиків у технічних резервах незароблених премій складає 938 тис. грн. Ці частки відображені у Звіті про фінансовий стан як активи тому, що не підлягають взаємозаліку із страховими зобов'язаннями.

Найменування статті	На 31 грудня 2020	На 31 грудня 2021
Частка перестраховика в страхових резервах	763	938
у тому числі резервах незароблених премій	763	938

6.2.10. Власний капітал (р.1400-1495):

Структура власного капіталу:

Найменування статті	Станом на 31 грудня 2020	Станом на 31 грудня 2021
Зареєстрований (пайовий) капітал (р.1400)	37632	37632
Капітал в дооцінках (р.1405)	27739	27575
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) (р.1420)	28179	28647
Всього власний капітал (р.1495):	93550	93854

Станом на 31 грудня 2021 року зареєстрований (пайовий) (статутний) та сплачений капітал складає 37632 тис. грн.

Всі акції є простими, надають акціонерам наступні права:

- брати участь в управлінні справами страхової компанії в порядку, визначеному чинним законодавством України та Статутом;
- брати участь у розподілі прибутку страхової компанії та одержувати дивіденди відповідно до рішень

Загальних зборів акціонерів;

- отримувати інформацію про діяльність страхової компанії в обсягах, визначеному чинним законодавством України;
- відчужувати акції страхової компанії в порядку, визначеному Статутом та чинним законодавством України;
- інші права згідно з Статутом та чинним законодавством України.

Привілеї та обмеження для певних груп акціонерів відсутні.

Страхова компанія не випускала акцій, призначених для випуску за умовами опціонів і контрактів з продажу.

Учасниками Товариства є:

ПІБ/Назва	ІПН/ЄДПРОУ	Станом на 31 грудня 2020		Станом на 31 грудня 2021	
		Кількість акцій, шт.	% у СК	Кількість акцій, шт.	% у СК
Маленко Роман Ігоревич	2913610716	157	0,10013	157	0,10013
Явтушенко Юрій Олексійович	2463520110	157	0,10013	157	0,10013
ПАТ «Фронтлайн»	38901688	156 484	99,799742	156 484	99,799742
РАЗОМ:		156798	100	156798	100

В 2021 році проведено переоцінку основних засобів на суму 200 тис. грн. (164 тис. грн. за вирахуванням ВПЗ), що вплинуло на розмір капіталу у дооцінках Товариства.

Нерозподілений прибуток на кінець 2021 року склав 28 647 тис. грн., він збільшився за рахунок отриманого прибутку 468 тис. грн.

Всього власний капітал за 2021 рік збільшився на 304 тис. грн.

6.2.11. Довгострокові кредити банків (за амортизованою собівартістю) (р.1510):

27 квітня 2021 року страховиком було укладено з АТ «Укресімбанк» Кредитний договір №21-1KN0034 про надання Невідновлюваної кредитної лінії з лімітом 12 000 тис. грн. Виконання зобов'язань за цим договором забезпечується іпотекою нежитлових приміщень, про що вказано в п.6.2.2 та 6.2.3 Примітки 6.

Кредит отриманий з метою рефінансування кредитної заборгованості перед ПАТ «МТБ Банк» за кредитним договором №00456/К від 27.06.2018 р. Кінцевий термін погашення 26.04.2025р. Тип процентної ставки: змінюваний (плаваючий). Розмір процентної ставки (не менше 11,32% та не більше 31,08% річних).

Станом на 31.12.2021р. заборгованість за кредитним договором становить – 10210 тис. грн., довгострокова частина цієї заборгованості (термін погашення згідно графіку понад 12 місяців з дати балансу) – 7150 тис. грн. (р.1510 Балансу), короткострокова частина цієї заборгованості згідно узгодженого графіку погашення, відображена у поточних зобов'язаннях (р.1610 Балансу) – 3060 тис. грн.

6.2.12. Довгострокові зобов'язання. Страхові резерви (р.1530-1533)

Сума страхових резервів Компанії на звітну дату становить 33769 тисяч гривень. Частка перестраховиків у технічних резервах незароблених премій складає 938 тисяч гривень. Ці частки відображені у Звіті про фінансовий стан як активи тому, що не підлягають взаємозаліку із страховими зобов'язаннями.

ПрАТ «СК «Саламандра» не має перевищення частки страхових платежів, належних перестраховикам, над загальним обсягом страхових платежів, отриманих за звітний період, а також перевищення частки страхових виплат (відшкодувань), компенсованих перестраховиками, над загальним обсягом сплачених страхових виплат (відшкодувань);

	Найменування статті	На 31 грудня 2020 р.	На 31 грудня 2021 р.
1.	Страхові резерви	29314	33769
1.1	Резерв незароблених премій	25579	27758
1.2	Резерв збитків, в тому числі:	3735	6011
1.2.1	Резерв заявлених, але не врегульованих збитків	3435	5561
1.2.2	Резерв збитків, які виникли, але не заявлені	300	450

Для оцінки адекватності резервів незароблених премій (LAT тест) використовуються загальноприйняті актуарні методи, методи математичного моделювання комбінованої збитковості, теорії випадкових процесів, методи теорії ймовірностей та математичної статистики. Для оцінювання адекватності резервів збитків (що виникли, але незаявлені та збитків, що заявлені, але не врегульовані) використовуються методи математичної статистики, зокрема перевірки статистичних гіпотез та там, де є достатній для аналізу обсяг даних, актуарні методи оцінювання резервів збитків, що базуються на аналізі трикутників розвитку страхових виплат (ланцюговий метод)

Станом на 31.12.2021 р. було проведено перевірку адекватності страхових зобов'язань, яка була здійснена актуарієм Зубченко В.П. (Свідоцтво про відповідність кваліфікаційним вимогам до осіб, які можуть займатися актуарними розрахунками № 01-027 від 24.10.2017 р.).

Результати тесту, проведеного на 31.12.2021 показали, що резерви сформовано в адекватному обсязі, що свідчить про достатність величини сформованих зобов'язань для здійснення майбутніх страхових виплат за укладеними договорами страхування та витрат, пов'язаних з виконанням таких договорів.

6.2.13. Короткострокові кредити банків (за амортизованою собівартістю) (р.1600):

	31 грудня 2020	31 грудня 2021
ПАТ «МТБ Банк»	12350	-
ПАТ «Банк «КЛІРИНГОВИЙ ДІМ»	4996	-
АТ «Укресімбанк»	-	1899
Разом:	17346	1899

23 грудня 2019р. ПАТ «Банк «КЛІРИНГОВИЙ ДІМ» надав Товариству Овердрафт з максимальним лімітом у сумі 1 500 тис. грн на поповнення обігових коштів згідно договору Овердрафту №57/2019-К. Забезпечення виконання зобов'язань за цим Договором овердрафту є фінансова порука Маленка Р.І. (іпн 2913610716) на всю суму боргових зобов'язань згідно з договором поруки №57/2019-01П від 23.12.2019, що укладено одночасно з укладанням договору овердрафту.

19 березня 2020 року згідно з Додатковим договором №2 до Договору Овердрафту №57/2019-К від 23.12.19р. сума овердрафту збільшена до 2800 тис грн. Забезпечення виконання зобов'язань за цим Договором овердрафту є фінансова порука Маленка Р.І. (іпн 2913610716) на всю суму боргових зобов'язань згідно з Додатковим договором №1 від 19.03.2020р. до Договору поруки №57/2019-01П від 23.12.2019, що укладено одночасно з укладанням договору овердрафту.

22 грудня 2020 року згідно з Додатковим договором №3 до Договору Овердрафту №57/2019-К від 23.12.19р. сума овердрафту збільшена до 8000 тис грн. Забезпечення виконання зобов'язань за цим Договором овердрафту є фінансова порука Маленка Р.І. (іпн 2913610716) на всю суму боргових зобов'язань згідно з Додатковим договором №2 від 22.12.2020р. до Договору поруки №57/2019-01П від 23.12.2019, що укладено одночасно з укладанням договору овердрафту.

30 березня 2021 року згідно з Додатковим договором №5 до Договору Овердрафту №57/2019-К від 23.12.19р. сума овердрафту збільшена до 9 500 тис грн., Забезпечення виконання зобов'язань за цим Договором овердрафту є фінансова порука Маленка Р.І. (іпн 2913610716) на всю суму боргових зобов'язань згідно з Додатковим договором №4 від 30.03.2021р. до Договору поруки №57/2019-01П від 23.12.2019, що укладено одночасно з укладанням договору овердрафту.

22 червня 2021р. Додатковим договором №6 до Договору Овердрафту №57/2019-К від 23.12.19р. сума овердрафту продовжена на таких умовах:

- 4 500 тис. грн (на період з 22.06.21 по 28.08.21р.);
- 9 500 тис. грн. (на період з 29.06.21 по 04.08.21р);
- 3000 тис. грн (на період з 05.08.21 до кінця терміну дії договору).

Забезпечення виконання зобов'язань за цим Договором овердрафту є фінансова порука Маленка Р.І. (іпн 2913610716) на всю суму боргових зобов'язань згідно з Додатковим договором №5 від 22.06.2021р. до Договору поруки №57/2019-01П від 23.12.2019, що укладено одночасно з укладанням договору овердрафту.

На 31.12.21 року заборгованість погашена.

22 жовтня 2021р АТ «Укресімбанк» надав Товариству Овердрафт з максимальним лімітом у сумі 1 900 тис. грн на поповнення обігових коштів згідно Кредитного договору №21-13КО0001 Забезпечення виконання зобов'язань за цим Кредитним договором є Договір поруки з Явтушенко Юрієм Олексійовичем (учасник) №21-13ЯЗЦ0002 від 22.10.2021р. Кінцевий термін погашення Овердрафту 21 жовтня 2022 року. Розмір процентної ставки (фіксований) 12,5% річних.

Заборгованість за кредитним договором овердрафту на 31.12.2021р. становить 1899тис грн. (рядок 1600 Балансу).

6.2.14. Короткострокові (поточні) забезпечення (р.1660):

	31 грудня 2020	31 грудня 2021
Резерв відпусток	287	414
Резерв забезпечень	701	831
Разом:	988	1245

Рух забезпечень за 2021 рік (рядок 1660)

Забезпечення на виплату відпусток працівникам

	2021 рік	2020 рік
Залишок на 1 січня	287	211
Нараховано за рік	127	76
Використано у звітному році	-	-
Залишок на 31 грудня (рядок 1660)	414	287

Забезпечення на судові витрати

	2021 рік	2020 рік
Залишок на 1 січня	701	834
Нараховано за рік	130	307
Використано у звітному році	-	440
Залишок на 31 грудня (рядок 1660)	831	701

Станом на 31.12.21 р. у страховика є в наявності судові справи за результатами розгляду яких існує вірогідність більше 50%, що ПрАТ «СК «Саламандра» необхідно буде здійснити страхову виплату. Для забезпечення виконання вищезазначених зобов'язань страховиком створено резерв інших виплат та платежів на 31.12.2021 року у розмірі 831 тис. грн.

6.2.15. Торговельна та інша кредиторська заборгованість (р.1610, 1615, 1620, 1650):

	31 грудня 2020	31 грудня 2021
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями (р.1610)	24050	3060
Торговельна кредиторська заборгованість фінансова за амортизованою собівартістю (р.1615)	6245	1148
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю (р.1650) -заборгованість по страховим виплатам 5802 тис грн; -заборгованість перед перестраховальниками 4383 тис грн; -заборгованість перед страхувальниками 2431 тис грн.	3589	12616
Разом фінансові зобов'язання за амортизованою собівартістю:	33884	13764
Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом (в т.ч з податку на прибуток 1840 тис грн) не фінансова (за вартістю погашення) (р.1620)	1181	1853
Інші поточні зобов'язання (р.1690), а саме помилково перераховані платежі , до в'яснення вірних реквізитів, тощо)	4585	279
Разом нефінансові зобов'язання за вартістю погашення:	5766	2132
Разом: кредиторська заборгованість	39650	15896

Простроченої кредиторської заборгованості Товариство не має.

6.3. Розшифровки статей звіту про рух грошових коштів (за прямим методом), в тис. грн.

Метою складання Звіту про рух грошових коштів є надання користувачам фінансової звітності повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни, що відбулися у грошових коштах Товариства та їх еквівалентах (далі – грошові кошти) за звітний період.

При складанні фінансової звітності Товариством обрано спосіб складання Звіту про рух грошових коштів за прямим методом із застосуванням відповідної форми звіту. Звіти про рух грошових коштів за 2020, 2021 роки складені за прямим методом, що робить їх співставними.

У Звіті про рух грошових коштів Товариством розгорнуто наводяться суми надходжень та видатків грошових коштів, що виникають в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності протягом звітного періоду. Якщо рух грошових коштів у результаті однієї операції включає суми, які належать до різних видів діяльності, то ці суми у звіті наводяться Товариством окремо у складі статей щодо відповідних видів діяльності.

Надходження від страхових премій за періоди (рік) років, що закінчилися 31 грудня 2021 та 2020 рр. (код рядка 3050 відповідно форми № 3), включають:

	2020 рік	2021 рік
Надходження страхових премій від фізичних осіб	50541	82757
Від юридичних осіб	64403	72667
Загалом (рядок 3050)	114944	155424

Інші надходження за періоди (рік) років, що закінчилися 31 грудня 2021 та 2020 рр. (код рядка 3095 відповідно форми № 3), включають:

	2020 рік	2021 рік
Інвестиційний дохід МТСБУ	1877	618
Інші надходження	20	-
Штрафна санкція	0	67
Загалом (рядок 3095)	1897	685

Інші витрачання за періоди (рік) років, що закінчилися 31 грудня 2021 та 2020 рр. (код рядка 3190 відповідно форми № 3), включають:

	2020 рік	2021 рік
Членські внески в МТСБУ	3802	6017
Розрахунки з підзвітними особами (відраження)	105	-
Помилкові платежі (до в'яснення)	4	247

Інші витрати (Штрафи, пеня, державні збори)	2	25
Загалом (рядок 3190)	3 913	6289

Надходження від реалізації фінансових інвестицій за періоди (рік) років, що закінчилися 31 грудня 2021 та 2020рр. (код рядка 3200 відповідно форми № 3), включають:

	2020 рік	2021 рік
Інвестиційні сертифікати ТОВ КУА Опіка Капітал (Страховий Резерв НПФ)	38830	2001
Облігації ТОВ МХ Консалтинг	3900	46356
Облігації власної емісії	74516	-
Загалом (рядок 3200)	117246	48357

Надходження від отриманих відсотків за періоди (рік) років, що закінчилися 31 грудня 2021 та 2020рр. (код рядка 3215 відповідно форми № 3), включають:

	2020 рік	2021 рік
Надходження купонного доходу по ОВДП	3384	914
Надходження відсотків по депозитам	417	77
Загалом (рядок 3215)	3801	991

Залишок коштів на початок періоду (01.01.2021р.) складає	8891 тис. грн.
Чистий рух коштів від операційної діяльності складає	+ 3252 тис. грн.
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності складає	+ 2294 тис. грн.
Чистий рух коштів від фінансової діяльності складає	- 8665 тис. грн.
Всього Чистий рух грошових коштів за 2021 рік складає	-3121 тис. грн.
Вплив зміни валютних курсів за 2021 рік складає	-15 тис. грн.
Залишок коштів станом на 31.12.2021р. склав	5755 тис. грн.

7. РОЗКРИТТЯ ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ

7.1. Інформація про операції з пов'язаними особами, в тому числі в межах однієї промислово-фінансової групи чи іншого об'єднання, проведені протягом року.

Сторони, як правило, вважаються пов'язаними, якщо вони перебувають під загальним контролем, або одна із сторін має можливість контролювати іншу або може здійснити значний вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових та операційних рішень. При розгляді кожної можливої пов'язаної сторони, особлива увага приділяється змісту відносин, а не тільки їх юридичній формі.

11.09.2020 рішенням Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг НБУ №21/1303-пк, визнав небанківську фінансову групу «САЛАМАНДРА» у такому складі:

- ПрАТ «СК ВАН КЛІК» (13934129)
- ТОВ «Маркс. Капітал» (37686922)
- ТОВ «Асістанс Сервіс» (30850322)
- ТОВ «Парасоль» (40023751)
- ТОВ «Фінанс-Лайн» (38021781)
- ПАТ ЗНВ КІФ «Фронтлайн» (38901688)

Також до складу пов'язаних осіб включено учасників Товариства Явтушенко Ю.О. та Маленко Р.І., а також ключовий управлінський персонал.

Станом на 31 грудня 2021 р. та 31 грудня 2020 року залишки по операціях із пов'язаними сторонами були такими:

	31 грудня 2021 року (або за 2021 рік)	31 грудня 2020 року (або за 2020 рік)
Інші операційні доходи (з рядка 2120 звіту про сукупний дохід)	6587	4686
Адміністративні витрати (з р. 2130 звіту про сукупний дохід)	164	119
Витрати на збут (з р. 2150 звіту про сукупний дохід)	22587	18345
Фінансові витрати (з р. 2250 звіту про сукупний дохід)	303	3169
Інші доходи (з р.2240 звіту про сукупний дохід)	35814	34589
Інші витрати (з р.2270 звіту про сукупний дохід)	35805	34289
Дебіторська заборгованість за виданими авансами (з р.1130 звіту про майновий стан)	7635	4735
Інша дебіторська заборгованість (з р.1155 звіту про майновий стан)	10123	10390

	31 грудня 2021 року (або за 2021 рік)	31 грудня 2020 року (або за 2020 рік)
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (з р. 1615 звіту про майновий стан)	753	15
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю (з р.1650 звіту про майновий стан)	4004	-
Інші поточні зобов'язання (з р.1690 звіту про майновий стан)	-	3950

Інформація про операції з із пов'язаними сторонами за 2021 рік:

Назва учасника	Операції з купівлі-продажу цінних паперів	Операції по договорам факторингу	Операції з нарахуванням % по облігаціям	Операції з оренди нерухомості	Операції по страховим агентським послугам/послуги асітансу
ПрАТ «СК ВАН КЛІК» (13934129)	32309	-	303	24	997
ТОВ «Маркс. Капітал (37686922)	3505	6551	-	-	-
ТОВ «Асітанс Сервіс (30850322)	-	-	-	44	4540
ТОВ «Парасоль» (40023751)	-	-	-	-	-
ТОВ «Фінанс-Лайн» (38021781)	-	-	-	-	17050
ПАТ ЗНВ КІФ «Фронтлайн» (38901688)	-	-	-	12	-

Інформація про виплати управлінському персоналу за 2021 рік:

Явтушенко Юрій Олексійович - 3124 тис.грн. – надання послуг Товариству;

Маленко Роман Ігоревич - 102 тис.грн. – заробітна плата.

Відповідно до МСБО 24 в ПрАТ «СК «Саламандра» до операцій із пов'язаними особами протягом 2021 року віднесено винагороду ключового управлінського персоналу.

Загальний розмір заробітної плати ключового управлінського персоналу ПрАТ «СК «Саламандра» за 2021 рік склав – 120 тис. грн. і включений до р.2130 Звіту про фінансові результати.

Всі розрахунки за наведеними операціями здійснюються Товариством в грошовій формі та здійснюються протягом термінів, встановлених договірними відносинами або трудовими контрактами.

Витрати, визнані протягом звітного періоду стосовно безнадійної або сумнівної заборгованості пов'язаних сторін, відсутні.

Операції з пов'язаними сторонами проводилися за звичайними цінами у визначенні ПКУ.

7.2. Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості

7.2.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Товариство здійснює періодичні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 9 та МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан, станом на кінець кожного звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)	Вхідні дані
Грошові кошти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості	Ринковий	1 рівень: Офіційні курси НБУ
Фінансові інвестиції	Первісна оцінка фінансових інвестицій здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки. Зміни справедливої вартості фінансових інструментів, класифікованих як призначені для продажу, відображаються у прибутку чи збитку. Зміни справедливої вартості фінансових інструментів, класифікованих як доступні для продажу, відображаються в іншому сукупному доході.	Ринковий, витратний, інші методи оцінки	1,2 і 3 рівень: Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки, використовуються ціни закриття біржового торгового дня за курсом на основному ринку для цього активу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. Для інших методів оцінки, якщо відповідних відкритих даних немає, коли діяльність ринку для активу на дату оцінки незначна, або її взагалі немає, використовуються

			закриті вхідні дані 3-го рівня ієрархії: власна інформація (дані про платоспроможність контрагентів, аналіз передбачуваних майбутніх грошових потоків), ціни попередніх операцій або цінова інформація третіх сторін, припущення, які використовували б учасники ринку, встановлюючи ціну на актив, в тому числі припущення про ризик.
Інвестиційна нерухомість	Первісна оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за собівартістю. Подальша оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.	Ринковий, дохідний	1 і 2 рівень: Ціни на ринку нерухомості, дані оцінки професійних оцінювачів

7.2.2. Вплив використання закритих вхідних даних (3-го рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості на прибуток або збиток

При визначенні справедливої вартості управлінським персоналом були враховані вимоги МСФЗ 13 щодо відсутності активного ринку для цінних паперів, які є в наявності на балансі Товариства, відсутності достатньої кількості угод купівлі-продажу для отримання репрезентативних даних щодо справедливої вартості, а також були враховані ризики, спричинені наявністю пандемії COVID-19, що спричиняє загальний економічний спад, в тому числі на фондовому ринку, і на дату підготовки цієї фінансової звітності її наслідки залишаються невизначеними, що не дозволяє з достатнім ступенем достовірності оцінити їх обсяги, тривалість і тяжкість.

У зв'язку з відсутністю активного ринку щодо цінних паперів інвестиційних сертифікатів Фондів, які є в наявності на балансі Товариства станом на 31.12.2021р., управлінським персоналом була визначена справедлива вартість фінансових інвестицій методом оцінювання із використанням вхідних даних 3-го рівня ієрархії справедливої вартості, а саме спостереження за подібними угодами на активному ринку.

Порівняння впливу на визначення справедливої вартості фінансових інвестицій при зміні закритих вхідних даних, що застосовані при її визначенні:

Тип активу	Балансова вартість	% змін	Потенційний вплив на чисті активи Товариства	
			Сприятливі зміни	Несприятливі зміни
31.12.2020				
Акції ПАТ «Укрсоцбанк»	9	100	+9	-9
Акції ПрАТ «Укртелеком»	5	100	+5	-5
Інвестиційні сертифікати ПЗНВІФ «Кепітел Девелопмент Фонд» ЄДРІСІ 233793 ТОВ КУА «Опіка капітал»	4342	100	+4342	4342
Разом:	4356		+4356	4356
31.12.2021				
Акції ПрАТ «Укртелеком»	6	100	+6	-6
Інвестиційні сертифікати ПЗНВІФ «Кепітел Девелопмент Фонд» ЄДРІСІ 233793 ТОВ КУА «Опіка капітал»	4342	100	+4342	- 4342
Інвестиційні сертифікати ПЗНВІФ «Страховий резерв» ЄДРІСІ 2331624 ТОВ КУА «Опіка Капітал»	6742	100	+6742	- 6742
Разом:	11090		+11090	- 11090

7.2.3. Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ті, що мають котирування, та спостережувані)		2 рівень (ті, що не мають котирувань, але спостережувані)		3 рівень (ті, що не мають котирувань і не є спостережуваними)		Усього	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Дата оцінки	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21
Інвестиційна нерухомість	-	-	24723	24679			24723	24679

Інструменти капіталу (акції, інвестиційні сертифікати)	-	-	-	-	4356	11090	4356	11090
Боргові фінансові інструменти (Облігації підприємств)	-	-	30696	7597	-	-	30696	7597
Грошові кошти	8891	5755	-	-	-	-	8891	5755
Разом:	8891	5755	55419	32276	4356	11090	68666	49121

7.2.4. Переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості

У 2021 та 2020 роках переведень між рівнями ієрархії справедливої вартості не було.

7.2.5. Рух активів, що оцінюються за справедливою вартістю з використанням вихідних даних 3-го рівня ієрархії

Рух активів, що оцінюються за справедливою вартістю з використанням вихідних даних 3-го рівня ієрархії

Класи активів, оцінених за справедливою вартістю з використанням 3-го рівня ієрархії	Залишок станом на 31.12.2020р.	Придбання (продажі)	Залишок станом на 31.12.2021р.	Стаття (статті) у прибутку або збитку, у якій прибутки або збитки визнані
Інструменти капіталу	4356	+ 6734	11090	+8820 – придбання інвестиційних сертифікатів ПЗНВІФ «Страховий Резерв», відображено у статті «Інші довгострокові фінансові інвестиції» р. 1035 Балансу (Звіту про фінансовий стан) станом на 31.12.2021 року -2077 – продаж інвестиційних сертифікатів ПЗНВІФ «Страховий Резерв», відображено у статті «Інші витрати» р. 2270 форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» -9 – списання акцій ПАТ «Укрсоцбанк», відображено у статті «Інші витрати» р. 2270 форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»

7.2.6. Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»

Справедлива вартість фінансових інструментів, відображених в Балансі (Звіті про фінансовий стан), в порівнянні з їх балансовою вартістю (тис.грн.):

	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021
Фінансові інвестиції (р. 1035)	35052	18687	35052	18687
Дебіторська заборгованість (фінансова) (р.1125, 1140, 1155)	30178	21120	30178	21120
Грошові кошти (р.1165)	8891	5755	8891	5755
Разом фінансові активи:	74121	45562	74121	45562
Кредиторська заборгованість (фінансова) (р. 1510, 1610, 1615, 1650)	33884	23974	33884	23974

Справедлива вартість рівня 3 фінансових активів та зобов'язань визначається виходячи з моделей розрахунку вартості на основі аналізу дисконтованих грошових потоків. Оскільки ставки дисконтування, встановлені за використання фінансовими активами та зобов'язаннями, є ринковими та відповідають поточній ситуації, справедлива вартість оцінюється на рівні балансової.

У випадку інших фінансових активів, які обліковуються за амортизованою вартістю і страхових зобов'язань, які є ліквідними або мають короткий термін погашення (менше трьох місяців), допускається, що їх справедлива вартість приблизно дорівнює балансовій вартості.

Керівництво Товариства вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності. Додаткову інформацію щодо змін справедливої вартості фінансових активів в зв'язку з врахуванням ризиків наведено у п. 7.3

7.3. Цілі та політики управління фінансовими ризиками

7.3.1. Цілі та політики управління фінансовими ризиками

Керівництво Товариства визнає, що діяльність Товариства пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у нестабільному ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних чинників та об'єктивних чинників, вірогідність і напрямки впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо.

Значні фактори ризику, що впливали на діяльність страховика протягом року:

- нестабільність економічної та політичної ситуації в Україні;
- непередбачена зміна кон'юнктури внутрішнього і зовнішнього ринку;
- непередбачені дії конкурентів;
- довгострокові карантинні обмеження у зв'язку з пандемією COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

З метою захисту страхової діяльності Товариство використовує механізми співстрахування, перестрахування, диверсифікації страхового портфеля. Ключовими елементами зменшення ймовірності настання ризиків погіршення фінансового стану, неплатоспроможності і банкрутства, є відповідність показників діяльності Товариства визначеним нормативам платоспроможності, критеріїв ліквідності активів та достатності власного капіталу. Щоденний моніторинг звітності дозволяє Компанії впроваджувати систему риск-менеджменту в Товаристві.

Управління ризиками має першочергове значення для ведення бізнесу Товариства і є важливим елементом його діяльності. Діяльність із управління ризиками є для Страховика систематичною, інтегрованою в стратегічне та оперативне управління на всіх рівнях, що охоплює всі підрозділи і співробітників під час виконання ними своїх функцій у рамках будь-яких бізнес-процесів.

На виконання розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 04.02.2014 р. № 295 «Про затвердження Вимог до організації і функціонування системи управління ризиками у страховика» (із змінами) з метою уникнення і мінімізації ризиків, пом'якшення їх наслідків, зменшення вразливості до них Товариством впроваджена Стратегія управління ризиками. (Протокол засідання Наглядової ради № 4/19 від 20.12.2019р.). Ця стратегія буде оновлена Компанією з огляду на нові види ризиків, зокрема, воєнного стану, введеного в Україні з 24.02.2022 року, та із змінами в законодавстві України.

Управління ризиками Товариства являє собою процес передбачення, мінімізації, пом'якшення і нейтралізації їх негативних фінансових наслідків, що включає їх ідентифікацію, оцінку, упередження та уникнення.

Політика управління ризиками сконцентрована на непередбачуваності фінансових ринків і орієнтована на визначення, аналіз і управління ризиками, з якими стикається Товариство, на встановлення контролю за ризиками, на мінімізацію потенційного негативного впливу на фінансові показники Товариства, а також постійний моніторинг за рівнем ризиків, дотриманням встановлених обмежень та політики управління ризиками, з метою забезпечення досягнення стратегічних цілей Товариства при дотриманні балансу інтересів усіх зацікавлених сторін.

Управління ризиками керівництвом Товариства здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

Управління ризиками базується на наступних основних принципах:

- Усвідомленості прийняття ризиків. Товариство може свідомо йти на ризик з метою одержання відповідного доходу від здійснення тієї чи іншої операції. Незважаючи на те, що по деяких операціях можна прийняти тактику "уникнення ризику", повністю виключити його з діяльності Товариства не представляється можливим, оскільки ризик – об'єктивне явище, що притаманне більшості господарських операцій.

- Керованості прийнятими ризиками. До складу портфеля ризиків повинні включатися тільки ті з них, які піддаються нейтралізації в процесі управління, незалежно від їхньої об'єктивної й суб'єктивної природи. Ризики некеровані, наприклад форс-мажорної групи, можна або ігнорувати, або передати зовнішньому страховикові або партнерам по бізнесу.

- Порівняльності рівня прийнятих ризиків з рівнем прибутковості. Цей принцип полягає в тому, що Товариство повинне ухвалювати в процесі здійснення своєї діяльності тільки ті види ризиків, рівень яких компенсується адекватною величиною очікуваної прибутковості. Операції, ризики яких не відповідають необхідному рівню прибутковості, повинні бути відкинуті або, відповідно, повинні бути переглянуті розміри премії за ризик.

- Превентивності виникнення ризиків. Товариство повинне здійснювати заходи, що попереджають появу тих чи інших ризиків.

- Доступності та повноти інформації про ризики. Забезпечення доступу до інформації про ризики відповідним підрозділам, посадовим особам Товариства та учасникам.

- Дотримання лімітів із прийняття та передачі ризиків.

- Багатовекторності. Розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма структурними підрозділами та працівниками Товариства, та їх відповідальності згідно з таким розподілом.

- Оперативності. Забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях

- Об'єктивності. Свобода від обставин, що становлять загрозу для неупередженого виконання завдань з управління ризиками.

- Комплексності. Охоплення всіх видів діяльності Товариства на всіх організаційних рівнях та в усіх його структурних підрозділах, оцінка взаємного впливу ризиків.

При здійсненні управління ризиками страховик систематизує ризики за такою класифікацією:

- 1) андеррайтинговий ризик.

Для страховика, який здійснює види страхування інші, ніж страхування життя, андеррайтинговий ризик включає:

ризик недостатності страхових премій і резервів - ризик, викликаний коливаннями частоти, середніх розмірів та розподілу збитків при настанні страхових випадків;

катастрофічний ризик - ризик, викликаний неточністю прогнозів настання надзвичайних подій та оцінок їх наслідків.

2) ринковий ризик, що включає:

ризик інвестицій в акції - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів, зобов'язань та фінансових інструментів страховика до коливання ринкової вартості акцій;

ризик процентної ставки - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання вартості позикових коштів;

валютний ризик - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання курсів обміну валют;

ризик спреда - ризик, пов'язаний із чутливістю активів та зобов'язань страховика до коливання різниці в доходності між облігаціями підприємств та державних облігацій України з тим самим (або близьким) терміном до погашення;

майновий ризик - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання ринкових цін на нерухомість;

ризик ринкової концентрації - ризик, пов'язаний із недостатньою диверсифікованістю портфеля активів або у зв'язку зі значним впливом одного або кількох емітентів цінних паперів на стан активів;

3) ризик дефолту контрагента - ризик неспроможності контрагента (перестраховика, боржника та будь-якого дебітора) виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед страховиком;

4) операційний ризик - ризик фінансових втрат страховика, що виникає через недоліки управління, процесів оброблення інформації, контрольованості, безперервності роботи, надійності технологій, а також помилки та несанкціоновані дії персоналу;

5) ризик учасника фінансової групи - ризик негативного впливу на фінансовий стан страховика-учасника фінансової групи, викликаний погіршенням фінансового стану іншого учасника групи, до складу якої входить страховик.

Операційний і юридичний контроль має на меті забезпечувати належне функціонування внутрішньої політики та процедур з метою мінімізації операційних і юридичних ризиків.

Для покращення роботи з управління ризиками та визначення кількісних характеристик ризиків, Компанія може залучати на договірній основі (аутсорсинг) зовнішні організації, що займаються актуарними розрахунками.

Оскільки страхова компанія здійснює діяльність тільки на території України, відносна географічна концентрація ризиків є стабільною.

Управління іншими ризиками:

6) ризик судових розглядів;

7) ризик країни Україна.

Україна є країною з перехідною економікою і в даний час не має достатньо розвинену ділову та законодавчу інфраструктуру, включаючи стабільну банківську і судову системи, які існують в країнах з більш розвинутою ринковою економікою. Сучасна українська економіка характеризується, зокрема, такими явищами, як низька конвертованість національної валюти за кордоном, валютний контроль, низький рівень ліквідності на ринках капіталу і триваюча інфляція. В результаті, ведення діяльності в Україні пов'язане з ризиками, які як правило, не зустрічаються в країнах з більш розвинутою ринковою економікою. Стабільний і успішний розвиток української економіки і бізнесу Компанії в певній мірі залежить від ефективності економічних заходів, що вживаються урядом, а також подальшого розвитку правової та політичної систем.

8) податковий ризик

Внаслідок наявності в податковому законодавстві положень, які містять множинне тлумачення норм і вимог, а також внаслідок практики, яка склалася в загалом нестабільному економічному середовищі через довільне тлумачення податковими органами різних аспектів господарської діяльності, Компанія, можливо, буде змушена визнати додаткові податкові зобов'язання, штрафи та пеню у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на оцінці керівництва Компанії. Така невизначеність може стосуватись оцінки фінансових інструментів, резервів збитків від знецінення, а також відповідність ціноутворення ринковим умовам тощо. На думку керівництва, Компанія сплатила усі податкові зобов'язання, тому ця фінансова звітність не містить резервів на покриття податкових збитків.

9) ризик впливу сполоху коронавірусу COVID-19

На дату підготовки цієї фінансової звітності цей ризик не спричинив суттєвого впливу на фінансовий стан Компанії.

10) ризик впливу воєнної агресії РФ проти України

Тривалість та вплив військового протистояння з Російською Федерацією, яке почалося 24.02.2022 року, а також ефективність державної підтримки бізнесу і населення на дату підготовки цієї фінансової звітності до випуску, залишаються невизначеними, що не дозволяє з достатнім ступенем достовірності оцінити обсяги, тривалість і тяжкість цих наслідків, а також їх вплив на фінансовий стан та результати діяльності Компанії в майбутніх періодах.

Наразі керівництво Компанії постійно стежить за поточним станом подій, змінами законодавства і вживає всіх необхідних заходів з метою підтримання її сталої діяльності. Ураховуючи те, що перебіг війни може суттєво вплинути на операційне середовище в країні, а остаточне врегулювання неможливо передбачити з достатньою вірогідністю,

управлінським персоналом та органом управління Компанією ухвалено рішення надалі спостерігати за ситуацією та готовність внести коригування до здійснених облікових оцінок, оцінки ризиків падіння платоспроможності дебіторів та провести інші доступні заходи, за необхідності, щойно з'явиться можливість достовірно оцінити вплив поточної економічної ситуації на фінансовий стан Компанії.

ПрАТ "СК "Саламандра" було проведено стрес-тестування, щодо ключових ризиків станом на 31.12.2021 року. Стрес-тестування річної звітності проводилось із залученням спеціалістів. Базуючись на даних річної звітності, була проведена оцінка. Жоден із стрес-тестів не показав вплив на величину нетто-активів більше ніж 10%. Абсолютна величина нетто-активів перевищує суттєво нормативний запас платоспроможності. За результатами стрес-тестування можна зробити висновок, що стресові події мають незначний вплив на нетто активи компанії. Зменшення чутливості до ризиків, які досліджувались в проведеному стрес-тестуванні, можливо за рахунок збільшення величини нетто-активів страхової компанії за рахунок інших активів та зменшення зобов'язань. Це означає не чутливість компанії до розглянутих сценаріїв в плані перевищення нормативного запасу платоспроможності.

Зважаючи на позитивні для Компанії результати стрес-тестування річної звітності за 2021 рік, вона має достатню свободу у виборі інструментів для інвестування без ризику отримати не виконання норм платоспроможності.

7.3.2. Кредитний ризик

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання, і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість (в т.ч. позики) та векселі.

Максимальний рівень кредитного ризику Компанії відображається в балансовій вартості фінансових активів у звіті про фінансовий стан.

Компанія здійснює постійний моніторинг невиконання зобов'язань клієнтами та іншими контрагентами, визначених на індивідуальній основі, та вводить цю інформацію в свої процедури контролю кредитного ризику. Основним методом оцінки кредитних ризиків Товариства є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання.

Станом на 31.12.2021 року кредитний ризик по фінансовим активам, що оцінюються за амортизованою собівартістю, був оцінений як низький, що підтверджується чинниками, які враховують специфіку контрагентів, загальні економічні умови та оцінку як поточного, так і прогностичного напрямків зміни умов станом на звітну дату.

Кредитний ризик для грошових коштів та депозитів, що розміщені на рахунках банків, був оцінений як незначний, оскільки Компанія має справу з банками з високою репутацією та зовнішніми кредитними рейтингами, що підтверджують їх високу якість.

До заходів мінімізації впливу кредитного ризику Товариство відносить:

- встановлення внутрішнього обмеження обсягу дебіторської заборгованості в активах;
- диверсифікацію структури активів;
- аналіз платоспроможності контрагентів;
- здійснення заходів щодо недопущення наявності в активах Товариства простроченої дебіторської заборгованості.

У Товариства для внутрішньої системи заходів із запобігання та мінімізації впливу ризиків створені: система управління ризиками, внутрішній аудит (контроль).

Товариство використовує наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами.

7.3.3. Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик виникає у зв'язку з відкритими позиціями за процентними ставками, валютами і фондовими фінансовими інструментами, на які впливають загальні і специфічні зміни рівня нестабільності ринкових курсів.

Метою управління ринковим ризиком є управління та контроль за збереженням рівня ринкового ризику в прийнятних межах з одночасною оптимізацією прибутковості по операціях.

Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний ризик та відсотковий ризик. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Товариство наражатиметься на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в акції, облігації та інші фінансові інструменти.

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Серед методів пом'якшення цінового ризику Товариство використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти з нефіксованим прибутком.

На основі аналізу історичної волатильності цінних паперів керівництво Товариства визначило, що ціновий ризик для акцій українських підприємств та інвестиційних сертифікатів становить +/-24,3%. (у попередньому році +/-40,4%) Потенційна зміна цін визначена на спостереженнях історичної волатильності дохідностей цього класу активів. Потенційна волатильність визначається як така, що відповідає стандартному відхиленню річних дохідностей акцій протягом останніх 5 років. Якщо ринкові ціни змінюватимуться за таким сценарієм, це може впливати на вартість чистих активів.

Інші цінові ризики

Тип активу	Балансова вартість	% змін	Потенційний вплив на чисті активи Фонду	
			Сприятливі зміни	Несприятливі зміни
31.12.2020				
Інвестиційні сертифікати ПЗНВІФ «Кепітел Девелопмент Фонд» ЄДРІСІ 233793 ТОВ КУА «Опіка Капітал»	4342	40,4	+1754	-1754
Акції ПАТ « Укрсоцбанк» ЄДРПОУ 00039019	9	40,4	+4	-4
Акції ПрАТ «Укртелеком» ЄДРПОУ 21560766	5	40,4	+2	-2
Разом:	4356	40,4	+1760	-1760
31.12.2021				
Інвестиційні сертифікати ПЗНВІФ «Кепітел Девелопмент Фонд» ЄДРІСІ 233793 ТОВ КУА «Опіка Капітал»	4342	24,3	+1055	-1055
Інвестиційні сертифікати ПЗНВІФ «Страховий Резерв» ЄДРІСІ 2331624 ТОВ КУА «Опіка Капітал»	6742	24,3	+1638	-1638
Акції ПрАТ «Укртелеком» ЄДРПОУ 21560766	6	24,3	+1	-1
Разом:	11090	24,3	+2694	-2694

Валютний ризик - це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

Валютний ризик Страхової компанії виникає, в основному, внаслідок прийняття на себе ризиків за потенційними зобов'язаннями, які виражені в іноземній валюті. Сума збитків за певними страховими договорами, та сума прибутку за певними депозитами, прив'язана до долара США та євро. Вплив валютного ризику на Страхову компанію відносно даних збитків та прибутків виникає внаслідок зміни валютних курсів, а також враховуючи той факт, що премії за такими страховими договорами завжди прив'язані до української гривні. Компанія управляє своїм валютним ризиком, підтримуючи наявність грошових коштів в іноземній валюті (долари США, євро) у розмірах, дозволених валютним законодавством України.

Для мінімізації та контролю за валютними ризиками Товариство контролює частку активів, номінованих в іноземній валюті, у загальному обсягу активів. Оцінка валютних ризиків здійснюється на основі аналізу чутливості.

Визначення порогу чутливості керівництво Товариства здійснює на основі статистичних даних НБУ щодо динаміки курсу гривні до іноземних валют, на основі яких була розрахована історична волатильність курсу, що визначається як стандартне відхилення річної дохідності від володіння іноземною валютою за період.

Валютні ризики Товариства можуть виникати у зв'язку з володінням фінансовими інструментами, номінованими в іноземній валюті. Товариство має намір інвестувати кошти в банківські депозити в іноземній валюті та може інвестувати в цінні папери, номіновані в доларах США / євро (наприклад, державні облігації у доларах США/ єврооблігації України). Наразі у Товариства відсутні активи у іноземній валюті.

Товариство визнає, що обґрунтовано можливим є коливання валютного курсу на $\pm 15,25$ відсотка за 12 місяців 2021 року та $\pm 12,69$ відсотка за 2020 рік відповідно.

Чутливі до коливань валютного курсу активи

Тип активу	31.12.2020	31.12.2021
Поточні рахунки в іноземній валюті	65	60
Частка в активах, %	0,035	0,037

Аналіз чутливості активів до валютних ризиків проведено на основі історичних даних щодо волатильності курсів іноземних валют.

Валютні ризики

валюта	сума	% змін	Зростання вартості	Зменшення вартості
31.12.2020				

Долар США	30	12,69	+4	-4
Євро	35	12,69	+4,5	-4,5
РАЗОМ	65	12,69	+8,5	-8,5
31.12.2021				
Долар США	29	15,25	+4,4	-4,4
Євро	31	15,25	+4,7	-4,7
РАЗОМ	60	15,25	+9,1	-9,1

Відсотковий ризик - це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Товариства усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Товариства, так і на вартість власного капіталу.

Усвідомлюючи значні ризики, пов'язані з коливаннями відсоткових ставок у високо інфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, керівництво Товариства контролює частку активів, розміщених у боргових зобов'язаннях у національній валюті з фіксованою відсотковою ставкою. Керівництво Товариства здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. У разі зростання відсоткових ризиків моніторинг відсоткових ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів.

Можлива зміна справедливої вартості боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою розраховується як різниця між дисконтованими грошовими потоками за діючою ставкою та дисконтованими грошовими потоками у разі зміни відсоткової ставки за кожним фінансовим інструментом.

Активи, які наражаються на відсоткові ризики

Тип активу	31.12.2020	31.12.2021
Депозити у банках в національній валюті	8200	3000
Облігації підприємств	30696	7497
Разом	38896	10497
Частка в активах	20,8	6,45

Для оцінки можливих коливань відсоткових ставок Товариство використовує історичну волатильність відсоткових ставок за строковими депозитами (до 1 року) за останні 5 років за оприлюдненою інформацією НБУ. Товариство визнає, що обґрунтовано можливим є коливання ринкових ставок на ± 4 процентних пункти. Аналіз чутливості для таких фінансових інструментів заснований на припущенні, що всі інші параметри, зокрема валютний курс, залишатимуться незмінними, і показує можливий вплив зміни відсоткових ставок на 4 процентних пункти на вартість чистих активів Товариства.

Можлива зміна справедливої вартості боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою розраховується як різниця між дисконтованими грошовими потоками за діючою ставкою та дисконтованими грошовими потоками у разі зміни відсоткової ставки за кожним фінансовим інструментом.

Відсоткові ризики

Тип активу	Вартість	Середньозважена ставка	Потенційний вплив на чисті активи в разі зміни відсоткової ставки	
31.12.2021				
Можливі коливання ринкових ставок			+ 4,0% пункти	- 4,0% пункти
Депозити у банках в національній валюті	3000	5,1	+120	-120
Облігації підприємств	7497	12,0	+300	-300
разом	10497		+420	-420
31.12.2020				
Можливі коливання ринкових ставок			+ 4,0% пункти	- 4,0% пункти
Депозити у банках в національній валюті	8200	10,4	+328	-328
Облігації підприємств	30696	12,0	+1228	-1228
разом	38896		+1556	-1556

7.3.4. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що Товариство матиме труднощі при виконанні зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу.

Ризик ліквідності виникає у випадках неузгодженості строків погашення за активами та зобов'язаннями. Узгодженість або контрольована неузгодженість строків погашення за активами та зобов'язаннями та процентних ставок по активах та зобов'язаннях, є основою управління ліквідністю. Фінансові установи, як правило, не можуть повністю узгоджувати строки погашення, оскільки господарським операціям притаманні невизначеності різного характеру.

Основний ризик ліквідності, що виникає у Компанії, пов'язаний з щоденним забезпеченням наявності грошових ресурсів для врегулювання збитків, понесеним по страховим договорам.

Компанія здійснює контроль ліквідності шляхом планування поточної ліквідності, а саме: аналізує терміни платежів, які пов'язані з дебіторською заборгованістю та іншими фінансовими активами, зобов'язаннями, а також прогнози потоки грошових коштів від операційної діяльності.

Компанія здійснює управління своєю ліквідністю шляхом ретельного моніторингу запланованих платежів у рахунок очікуваних страхових виплат, а також вибуття грошових коштів внаслідок повсякденної діяльності.

Коефіцієнт загальної ліквідності на кінець року дорівнює 1,94, що майже дорівнює нормативному значенню (1,0-2,0) і зріс за рік на 124% (був 0,86 на початок року).

Для управління ризиком ліквідності Товариством контролюються обсяги ліквідних активів, які можуть бути конвертовані у грошові кошти упродовж п'яти днів.

Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення

	31.12.2020		31.12.2021	
	менше ніж 5 днів	більше ніж 5 днів	менше ніж 5 днів	більше ніж 5 днів
Запаси	0	413	0	114
Грошові кошти та їх еквіваленти	691	8200	2755	3000
Фінансові інвестиції	0	35052	0	18687
Дебіторська заборгованість	0	40116	0	36017
Інші активи	0	16765	0	21924
Усього активів	691	100546	2755	79742
Зобов'язання	0	-57984	0	-29250
Розрив (активи мінус зобов'язання)	+691	+42559	+2755	+50492

Говорячи про покриття резервів активами, запас у покритті резервів складає більш ніж 100%.

З метою отримання більш стабільного доходу Компанія буде продовжувати дотримуватися підходів по диверсифікації портфелю активів, а також проводитиме оцінку динаміки результатів стрес-тестів з метою оперативного реагування на зміну ситуації в Компанії. Зважаючи на динаміку росту резервів, проводиться контроль активів на предмет можливості їх використання для покриття резервів.

Керівництво щомісяця розглядає прогнози грошових потоків Компанії. Управління потребами ліквідності Компанії здійснюється за допомогою як короткострокових, так і довгострокових прогнозів.

Управлінський персонал вважає, що доступні очікувані операційні грошові потоки достатні для фінансування поточних операцій Компанії.

7.4. Управління капіталом.

Товариство розглядає управління капіталом як систему принципів та методів розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних з оптимальним формуванням капіталу з різноманітних джерел, а також забезпеченням ефективного його використання у діяльності Товариства. Ключові питання та поточні рішення, що впливають на обсяг і структуру капіталу, а також джерела його формування, розглядаються управлінським персоналом. Механізм управління капіталом передбачає чітку постановку цілей і завдань управління капіталом, а також контроль за їх дотриманням у звітному періоді; удосконалення методики визначення й аналізу використання усіх видів капіталу; розроблення загальної стратегії управління капіталом.

Керівництво здійснює заходи по підтриманню капіталу на рівні, достатньому для задоволення операційних та стратегічних потреб Страхової компанії, а також для підтримання довіри учасників ринку. Це досягається шляхом ефективного управління грошовими коштами, постійного контролю виручки та прибутку, а також планування довгострокових інвестицій, які фінансуються за рахунок коштів операційної діяльності Страхової компанії. Здійснюючі дані заходи, Страхова компанія прагне забезпечити стійкий ріст прибутку.

Політика Компанії щодо управління капіталом у рамках страхової і не страхової діяльності спрямована на підтримку достатнього рівня капіталу, передбаченого вимогами Закону України «Про страхування» та всіма додатковими вимогами Регулятора ринку.

Управлінський персонал здійснює огляд структури капіталу на кінець кожного звітного періоду. При цьому проводиться аналіз вартості капіталу, його структура та можливі ризики. На основі отриманих висновків Товариство здійснює регулювання капіталу шляхом залучення додаткового капіталу або фінансування, а також погашення існуючих зобов'язань. Товариство може здійснювати регулювання капіталу шляхом зміни структури капіталу. Система управління капіталом може коригуватись з урахуванням змін в операційному середовищі, тенденціях ринку або стратегії розвитку.

Управління капіталом Товариства спрямовано на досягнення наступних цілей:

- зберегти спроможність Товариства продовжувати свою діяльність так, щоб воно і надалі забезпечувало дохід для учасників Товариства та виплати іншим зацікавленим сторонам;
- забезпечити належний прибуток акціонерам товариства завдяки встановленню цін на послуги Товариства, що відповідають рівню ризику;
- дотримання вимог до капіталу, встановлених регулятором, і забезпечення здатності Товариства функціонувати в якості безперервного діючого підприємства.

Товариство вважає, що загальна сума капіталу, управління яким здійснюється, дорівнює сумі капіталу, відображеного в балансі.

Склад власного капіталу на дату фінансової звітності (93854 тис. грн.):

- Зареєстрований капітал (оплачений капітал) 37632 тис. грн.

- Капітал у дооцінках 27575 тис.грн.
- Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) 28647 тис. грн.

Відповідно до «Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика», затвердженого Розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 07.06.2018 № 850,

Товариство розраховує такі показники:

Інформація щодо дотримання страховиком нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій

Інформація щодо дотримання страховиком нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій:

Нормативний обсяг активів станом на 31.12.2021 р. становить 98874 тис. грн:

Розділ II Пасиву Балансу – 46774 тис. грн.

Розділ III Пасиву Балансу – 22100 тис. грн.

100% величини К – 30 000 тис. грн.

Нормативи платоспроможності та достатності капіталу станом на 31.12.21 р представлений активами:

- грошові кошти на поточних рахунках – 2755 тис. грн

- банківські вклади (депозити) – 3 000 тис грн

- нерухоме майно – 69706 тис. грн.

- облігації підприємств - 7596 тис. грн.

- залишок у ФЗП МТСБУ – 21924 тис. грн.

- права вимоги до перестраховиків – 938 тис. грн.

Всього: 105 919 тис. грн.

Перевищення становить: 7045 тис грн

Норматив ризиковості операцій станом на 31.12.2021 р. складає 33769 тис. грн , та представлено активами:

- грошові кошти на поточних рахунках – 2755 тис. грн

- Банківські вклади (депозити) – 3 000 тис грн

- нерухоме майно – 6754 тис. грн

- облігації підприємств – 7377 тис грн

- Кошти ДЦСРФ МТСБУ (облігації Міністерства фінансів України) - 14406 тис. грн.

- права вимоги до перестраховиків – 567 тис. грн.

Всього: 34859 тис. грн.

Перевищення становить 1090 тис грн тис грн .

Норматив якості активів станом на 31.12.2021р. представлено активами :

- банківські вклади (депозити) – 3 000 тис грн

- залишок у ФЗП МТСБУ – 14406 тис. грн.

Розрахункова сума складає 11283 тис грн (28208*40%), перевищення 6123 тис грн (17406 – 11283).

Сумарна величина статутного капіталу складає 37 631 520 (Тридцять сім мільйонів шістсот тридцять одна тисяча п'ятсот двадцять) гривень. Розмір статутного капіталу відповідає вимогам статті 30 Закону України «Про страхування» та на 31.12.2021 р. дорівнює 1217 тис. євро. за курсом НБУ.

Вартість чистих активів страховика, створеної у формі приватного товариства, дорівнює 93854 тис.грн., і є не меншою зареєстрованого статутного капіталу (37632 тис.грн.), відповідно до вимог, визначених п.55 Розділу VI «Положення про визначення умов провадження діяльності з надання фінансових послуг, здійснення яких потребує відповідної ліцензії (ліцензійних умов)» затверджених Постановою НБУ №27 від 30.03.2021 року, яка діяла в звітному 2021 році. Станом на 31.12.2021 р. перевищення складає 56222 тис. грн.

7.5. Умовні зобов'язання.

7.5.1. Судові позови

Станом на 31.12.2021 р. у страховика є в наявності судові справи за результатами розгляду яких існує вірогідність більше 50%, що ПрАТ «СК «Саламандра» необхідно буде здійснити страхову виплату. Для забезпечення виконання вищезазначених зобов'язань страховиком створено резерв інших виплат та платежів у розмірі 831 тис. грн.

Потенційні податкові зобов'язання, зобов'язання з капітальних вкладень, безвідкличні зобов'язання з оренди, безвідкличні позабалансові зобов'язання у Товариства відсутні.

7.5.2. Оподаткування

Внаслідок наявності в українському податковому законодавстві положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також через практику, що склалася в нестабільному економічному середовищі, за якої податкові органи довільно тлумачать аспекти економічної діяльності, у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на оцінці керівництва економічної діяльності Товариства, ймовірно, що Товариство змушене буде сплатити додаткові податки, штрафи та пені.

Невизначені податкові позиції. Керівництво переоцінює невизначені податкові позиції Компанії на кожен звітну дату. Зобов'язання, що відображаються щодо податку на прибуток, визначаються керівництвом як позиції із невисокою імовірністю того, що їх вдасться відстояти у випадку виникнення претензій з боку податкових органів. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення страховою компанією податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на звітну дату, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних

питань. Зобов'язання зі штрафів, процентів та податків, крім тих, що пов'язані з оподаткуванням прибутку, визнаються на підставі розрахованих керівництвом витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання на звітну дату.

На думку керівництва, Товариство сплатило усі податки, тому фінансова звітність не містить резервів під податкові збитки. Податкові звіти можуть переглядатися відповідними податковими органами протягом трьох років.

7.5.3. Ступінь повернення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів

Внаслідок ситуації, яка склалась в економіці України, а також як результат економічної нестабільності, що склалась на дату балансу, з урахуванням подій після дати балансу і затвердження фінансової звітності до випуску, а саме – збройна агресія РФ проти України і введення воєнного стану, існує ймовірність того, що активи не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності Товариства.

Ступінь повернення цих активів у значній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю Товариства. Ступінь повернення дебіторської заборгованості Товариству визначалася на підставі обставин та інформації, які були наявні на дату балансу. На думку керівництва Товариства, виходячи з наявних обставин та інформації станом на 31.12.2021 року, кредитний ризик для фінансових активів Товариством був визначений як низький, тому резерв кредитних збитків був визнаний при оцінці цих активів у розмірі 269 тис. грн.

Визначаючи знецінення дебіторської заборгованості страхувальників Компанія застосовує спрощений підхід використовуючи матрицю коефіцієнтів резервування в залежності від дати погашення або терміну прострочення.

Керівництво Компанії планує переглянути ризики щодо повернення дебіторської заборгованості у проміжній фінансовій звітності 2022 року.

7.6. Прибуток на акцію

Компанія здійснює розрахунок прибутку на акцію з урахуванням вимог МСБО 33 «Прибуток на акцію», в якому вказано, що цей стандарт застосовується до окремої або індивідуальної фінансової звітності суб'єкта господарювання, звичайні або потенційні звичайні акції якого продаються та купуються на відкритому ринку (на внутрішній чи закордонній фондовій біржі або на позабіржовому ринку, включаючи місцеві та регіональні ринки), або який подає (або перебуває у процесі подання своєї фінансової звітності) до комісії з цінних паперів або до іншої регуляторної організації з метою випуску звичайних акцій на відкритому ринку.

Акції компанії не перебувають у лістингу на фондових біржах. Додаткової емісії акцій в 2021 році Компанія не здійснювала.

Статутний (зареєстрований) капітал ПрАТ «СК «Саламандра» відповідно до установчих документів становить 37 631 520 грн. та сформований виключно грошовими коштами. Статутний капітал поділений на 156 798 простих іменних акцій номінальною вартістю 240,0 грн.

Прибуток на акцію на 31.12.2021 року складає 2,98 грн. на акцію. Рішення щодо розподілу прибутку за 2021 рік і щодо нарахування дивідендів станом на дату затвердження цієї фінансової звітності не приймалося.

7.7. Вплив інфляції на монетарні статті

Компанія не здійснювала в 2021 році перерахунок статей фінансової звітності згідно вимог МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції» в зв'язку із тим, що Україна на разі не є країною з гіперінфляційною економікою.

7.8. Події після звітного періоду

Після складання фінансових звітів за 12 місяців 2021 року не відбувалися:

- події після дати балансу, які надавали б додаткову інформацію про визначення сум, пов'язаних з умовами, що існували на дату балансу, вимагали б коригування відповідних активів і зобов'язань, а також уточнення оцінки відповідних статей;

Та відбувалися:

- події, що вказували б на умови, що виникли після дати балансу, що не потребують коригування статей фінансових звітів, але підлягають розкриттю інформації про них в Примітках до фінансової звітності, у визначенні МСБО 10 «Події після звітного періоду», які описані в п.1.4 і 1.6 Примітки 1.

Фінансова система в країні на дату підготовки цієї фінансової звітності працює відносно стабільно, але має суттєві валютні ризики. ПрАТ «СК «Саламандра» визначила, що ці події є некоригуючими по відношенню до фінансової звітності за 2021 рік. Відповідно, фінансовий стан на 31.12.2021 та результати діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, не було скориговано на вплив подій, пов'язаних з COVID-19 та оголошенням воєнного стану в Україні.

Генеральний Директор _____ Роман МАЛЕНКО

Головний бухгалтер _____ Наталія МИЗЮРА